

KARATE BOJEVNIK

SILVESTER VOGRINEC

DVD BOJ

SILVESTER VOGRINEC

KARATE BOJEVNIK

DVOBOJ

ABV Ptuj

Silvester Vogrinec
KARATE BOJEVNIK
1. knjiga: BELI GALEB
2. knjiga: DVOBOJ

Izdala: Akademija bojevniških veščin Ptuj

Naslovnica: Robert Vogrinec

Lektorirala: Darinka Rojko Pičerko

Tisk: DesignStudio d. o. o., Maribor

Ptuj, 2013

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-311.2

VOGRINEC, Silvester
Karate bojevnik. [Knj. 2], Dvoboj /
Silvester Vogrinec. - Ptuj : ABV, 2013

ISBN 978-961-92706-2-2

264971008

KARATE BOJEVNIK

DVOBOJ

Silvester Vogrinec

*Visoko dvignjen meč
je pekel,
pred katerim
drhtiš v strahu;
pojdi naprej
in dežela blaženih
bo tvoja.*

*(Mijamoto Musaši,
samuraj)*

*Junak lahko premaga
na tisoče sovražnikov,
največji zmagovalec
pa je tisti,
ki je premagal sebe.*

(Damapada)

1.

Prva evropska univerziada.

V razkošni športni dvorani Olympic v Rimu so se pred tri tisoč gledalci zvrstili najboljši karateisti starega kontinenta. Organizator je postavil devet *tatamijev*, oblazinjenih borišč, od katerih je bilo osrednje dvignjeno meter visoko. Med borišči so stali elektronski semaforji, ki so beležili tekmovalne rezultate.

Otvoritveni govor je imel Jacques Delocourt, generalni sekretar svetovne zveze karateja WUKO. Povedal je, da si karate že več let prizadeva, da bi postal olimpijska disciplina. Po številčnosti sodi med štiri najbolj množične športe na svetu. V zadnjih nekaj desetletjih je prerasel ozka nacionalna obeležja japonske borilne veščine in se transformiral v mednarodni šport. V svetu ga vadijo mnoge ugledne osebnosti, od predsednikov držav in

kraljev do glasbenih in filmskih zvezdnikov. Film je karateju naredil izjemno reklamo in ga približal ljudem, vendar je nemalokdaj tudi popačil njegovo pravo vrednost.

V nadaljevanju je Delocourt orisal olimpijsko problematiko ter podal smernice za rešitev. Rekel je, da je Mednarodni olimpijski komite ob zvezi WUKO pred dvema letoma priznal še eno svetovno federacijo, ITKF. Problem je nastal, ko je komite ugotovil, da zvezi gojita dve različni obliki karateja, športno in tradicionalno. Kot pogoj za sprejem karateja med olimpijske športe je bila postavljena zahteva po poenotenju tekmovalnih pravil. Delocourt je dejal, da je o tem že govoril s predsednikom ITKF, Hidetako Nišijamo, in da obstaja možnost združitve obeh zvez.

Poudaril je tudi pomembnost razvejenosti tekmovalnega sistema. Tako je na primer zveza WUKO, razen vsakoletnih evropskih prvenstev, vsako drugo leto organizirala svetovna prvenstva in svetovne pokale. Leta 1987 je bila v Titogradu ustanovljena Mediteranska zveza karateja, s čimer je večšina postala sestavni del sredozemskih iger. Tudi začetek evropske univerziade je sodil v prizadevanja po razvejenosti tekmovalnega sistema.

Sodniki, trenerji in ostali poznavalci karateja niso mogli prezreti diplomatičnosti Delocourta, ki se v svojem govoru ni hvalil z dejstvom, da je WUKO po številu držav članic neprimerno moč-

nejša federacija od ITKF, da je mnogo bolje organizirana in da svoje tekme redno izvaja. WUKO je do tega leta pod streho spravila že devet svetovnih prvenstev za razliko od ITKF, ki jih je izvedla le štiri. Tudi razvejenost tekmovalnega sistema zveze tradicionalnega karateja se ni mogla primerjati z razvejenostjo športnega karateja. Zato so mnogi na tihem upali, da bo WUKO, če ne bo naletela na sodelovanje ITKF, samostojno stopila v družino olimpijskih športov.

Delocourt je v zaključku toplo pozdravil udeležbo sovjetskih reprezentantov. Karate je bil v Sovjetski zvezi dolga leta prepovedan. S priključitvijo te pomembne države si je WUKO pridobila nove prednostne točke v športnem političnem boju.

Za konec se je Delocourt zahvalil organizatorju, italijanski zvezi karateja, ki se je posebej izkazala že prejšnje leto, ko je izpeljala 23. evropsko prvenstvo v Genovi.

Zadnje Delocourtove besede so bile *Barcelona '92*, pri čemer je dvignil dva prsta v znak zmage, victory. S tem je namignil na možnost, da se karate pojavi že na naslednjih olimpijskih igrah.

Sledil je otvoritveni program. Ob spremljavi godbe na pihala so se v velikem stilu pojavile italijanske mažoretke v rdečih uniformah in mini krilih. Strumno so korakale mimo tribun in obšle dvorano. Za njimi so prišli fantje, oblečeni v srednjeveške kostume živih barv. Mahali so z velikimi

zastavami zelenorumenih barv in jih metali visoko v zrak. Naslednja točka so bili gimnastičarji, ki so izvedli nekaj atraktivnih skokov, premetov in salt. Program in ambient sta bila naravnost spektakularna, atmosfera je žarela od pričakovanja.

Dopoldne prvega dne je bilo tekmovanje v *katah*, vezanih tehnikah zoper namišljenega nasprotnika. V ekipni konkurenci so Španke med ženskami naredile pravi podvig, ko so premagale Italijanke, petkratne evropske prvakinje. Dolgolase Španke so svojo kato izvedle lepše, bolj prepričljivo, pa tudi po videzu so prekašale možačaste Latinke.

V posamezni konkurenci je zaradi odsotnosti favoritke Rastellijeve iz Italije zmagala simpatična Nemka Simone Schweiger. Druga je bila veteranka San Nicolas iz Španije. Tretje mesto pa je osvojila tekmovalka v vzponu, Francozinja De Lakis, ki je navdušila s kato *unsu*.

Med moškimi ni bilo večjih presenečenj. Prva je bila ekipa Italije, ki je daleč za seboj pustila Španijo in Francijo. V disciplini kate posamezno je rutinirano zmagal že proslavljeni šampion Maccoli iz Italije. Kljub solidni tehnični izvedbi njegove kate niso nikogar navdušile. V zadnjem času je bilo pri njem zaznati močan upad volje in navdušenja, zato je bilo samo še vprašanje časa, kdaj bo obesil kimono na klin. Resnici na ljubo, če bi se pisal kako drugače, medalje na univerziadi gotovo ne bi dobil. Drugi je bil sin Thomasa Morrisa,

Predsednika sodniške komisije WUKO. Morris, ki je redno užival protekcijo sodnikov, je bil tega dne še posebej brez moči in sinhronizacije gibov. Po visokih ocenah, ki jih je prejel za mlačno izvedbo kate *niseiši*, so ga gledalci izžvižgali. Tretje mesto je znova pripadlo Italijanu, in sicer mlademu Bianchiju, ki pa si je zaslužil višje mesto od doseženega.

Popoldne se je tekmovanje nadaljevalo z ekipnimi borbami. Vse oči so bile uprte v štirikratne svetovne prvake, Angleže. Čeprav v njihovi reprezentanci ni bilo nekaterih slavnih imen, kot bi bili Thompson, Charles, McKay, Otto in Etienne, ker niso imeli študentskega statusa, so še vedno predstavljali favorite. Temnopolte angleške reprezentante je vodil najboljši trener na svetu, David Ticky Donovan.

V borbah se je pomerilo štiriindvajset ekip. Italijani so v močnejši skupini B v prvem kolu premagali Fince z visokim rezultatom 4 : 1, v drugem krogu pa deklasirali Grke s 5 : 0. V tretjem kolu so se srečali z močno ekipo Francije. Prvo borbo so tesno dobili, v drugi so bili poraženi. V tretji borbi sta se sestala dvakratni italijanski evropski prvak in francoski svetovni prvak. Italijan je tesno zmagal. Četrto borbo so izgubili, tako da je zadnji meč odločal o zmagovalcu. Domačini so glasno spodbujali svojega tekmovalca Marka Sordija, ki je takoj na začetku povedel s 3 : 0. Z zrelim in taktič-

nim vodenjem borbe mu je uspelo ohraniti razliko in zmagati s 5 : 2. Gledalci so podivjali od navdušenja.

Toda v četrtem kolu je sreča Italijanom obrnila hrbet. Sestali so se z Angleži, ki so jih pregazili kot tornado in si izborili vstop v finale.

Pred ekipnim mečem za zlato medaljo so stekle borbe za bron v obeh skupinah. V lažji skupini A je Avstrija premagala Škotsko, v skupini B pa sta se spopadli Italija in Turčija ter prikazali srečanje, vredno svetovnega prvenstva. V prvi borbi, polni preobratov, je Marko Sordi premagal Turka Hasana. Naslednji dve srečanja so Italijani izgubili. Četrti meč sta izvedla Alberto Mollica in Halef Ali. Rezultat je bil 2 : 2. V skupnem seštevku so Turki vodili za eno borbo. V odločilnem meču je Murat visoko vodil zoper Italijana Panija. Tik pred koncem pa mu je Murat s premočnim nožnim udarcem, *ura mavašijem*, zlomil nos. Zaradi tega je bil diskvalificiran, Italijani so izenačili. O zmagovalcu je odločala razlika v točkah. Gledalci so bučno pozdravili sodniški seštevke, po katerem je bron pripadel Italiji.

Po dramatičnem boju za tretje mesto je v pričakovanju finalnih borb dvorano zajel novi val vznemirjenja. Vsi so bili prepričani, da bodo Angleži zlahka opravili z Norveško, ki je veljala za outsiderje. Zanimivo je bilo, da Norvežani sploh niso nameravali tekmovati v ekipni konkurenci in so se

premislili v zadnjem trenutku.

Obe reprezentanci sta imeli visokorasle borce. Angleži so bili odločni in zaverovani vase, Norvežani pa so se nervozno pomenkovali s trenerjem, ki jim je dajal zadnje napotke.

Prva sta se spopadla Williams in Olaf. Čvrsti Norvežan je svojega nasprotnika tako zdeloval z ročnimi tehnikami, da je osvojil naklonjenost gledalcev. Drugi meč je izboril Alan Harris in Angležem vrnil samospoštovanje. V tretji borbi so znova blesteli Norvežani, ko je Thorp premagal Fitzgeralda. V četrto borbo je selektor Ticky Donovan poslal šampiona Bena O'Briana. Njegova naloga je bila zmagati in izenačiti ekipni rezultat. Toda O'Brian nikakor ni našel ustreznih tehnik zoper neprijetnega Marthinusa. Borbo sta končala z nerešenim izidom 5 : 5.

Srečanje med Anglijo in Norveško je vedno bolj spominjalo na dvoboj med Italijo in Turčijo. Gledalci se niti v sanjah niso nadejali tako presunljivega finala. Bodo Angleži z zmago v peti borbi izenačili izid in odnesli zlato medaljo zaradi razlike v točkah? To so se vsi spraševali. V glavnem so zaupali v izkušeno angleško ekipo, po drugi strani pa so vse bolj občudovali ledene vikinge.

V zadnji, najbolj atraktivni borbi, sta se soočila angleški prvak Jim Rowan in norveški šampion Niclas Krell. Oba sta bila prekaljena tekmovalca, vendar Rowan ni zdržal pritiska. Krell ga je na

koncu dvakrat presenetil z ročnim direktom, *džako zukijem*, in zmagal. Norveška je s 3 : 1 osvojila zlato medaljo.

Ura je bila dvaindvajset in gledalci so polni vtisov zapuščali dvorano.

* * *

Naslednji dan so bile borbe posamezno po težnostnih kategorijah.

Mednarodni japonski sodnik Koidži Sakuro se je usedel za glavno mizo in pozorno spremljal prve boje. Bil je nosilec visokega mojstrskega naziva *kjoši*, kar je pomenilo, da ima v karateju osmo stopnjo črnega pasu ali 8. DAN. Sakuro je živel v Parizu in opravljal funkcijo šefa inštruktorjev evropske veje ISKF, ki je imela svoj sedež v ZDA. V karateju je obstajalo mnogo stilskih zvez, ki so gojile različne pristope h karateju in so bile članice ene od centralnih federacij, WUKO ali ITKF.

Razen sodniške vloge v WUKO je bila Sakurova naloga, da išče mlade talente za ISKF. Le-ti so se nato šolali v ZDA in postali profesionalni in-

štruktorji karateja.

Sakuro si je zabeležil nekaj tekmovalcev iz prvega dne, toda pravega šampiona še ni našel. Stara imena ga niso zanimala. Le-ti so postali že preveč prevzetni, Sakuro pa je iskal kandidata, ki bi razen visoke tehnične pripravljenosti pokazal tudi določene moralne in duhovne kvalitete. To se mu je zdelo najbolj pomembno, kajti v tehničnem smislu ni bilo težko oblikovati karateista. Izgraditi nekomu pozitivne značajske lastnosti, ki jih morda nima, pa je bilo sizifovo delo.

Težnostne kategorije so ga pustile hladnega. Še vedno ni videl tistega, kar je želel. Ko pa se je pričela absolutna kategorija, sta mu pozornost zbudila kar dva tekmovalca. Izžarevala sta neko notranjo moč. V oči ga je zbodel način, kako sta se gibala. Center moči sta imela skoncentriran v *hari*, v predelu trebuha. To je bila lastnost vrhunskih mojstrov karateja. Na tekmovanjih jo je med borci redko zasledil, ker je večina tekmovalcev posedovala moč v zgornjem delu telesa, v prsnem košu.

Prvi od njiju se mu je zdel znan. Bil je visok črncet simpatičnega obraza, nekoliko podoben temnopoltemu Francozu Emanuelu Pindi, najboljšemu borcu na svetu. Ko je stopil na tatami, se je na semaforju pokazalo njegovo ime, Marcelino Brimapande. Sakuro si ga je zabeležil.

Drugi, visoki plavolasec, mu je bil popolnoma neznan. Z elektronske table je prebral ime, Robert

Resnik, in oznako YU. Zanimivo je bilo, da sta oba tekmovalca prihajala iz iste dežele, iz Jugoslavije. Poznal je borce iz te države. Sloveli so kot trdi in grobi karateisti, kar je bilo dobro, ko je šlo za nasprotnike, in slabo, ko je šlo za sodnike, ki niso bili naklonjeni premočnim kontaktom.

Najprej si je ogledal Marcelinovo borbo zoper angleškega šampiona Alana Harrisa. Marcelino je zablestel takoj na začetku in za lepo krožno brco *mavaši geri*, dobil dve točki, *ipon*. Nato mu je uspelo narediti še en notranji krožni udarec *ura mavaši*, in prejel je nov ipon. Sledil je bliskovit ročni udarec *džako zuki*, za katerega so mu sodniki dodelili *vazari*, eno točko. Marcelino je vodil s 5 : 0. Zmaga je bila tako rekoč njegova, saj je potreboval samo še eno točko.

Potem se je Anglež predramil in pokazal, zakaj je šampion. Drugega za drugim je plasiral prodorne džako zukije in dobil štiri vazarije. Situacija je postala kritična, saj je Harris vedno bolj pritiskal z napadi. Pet sekund pred koncem je Marcelina potisnil na rob tatamija in kazalo je, da bo izenačil rezultat. Tedaj pa je Marcelino skočil naprej in s povezavo dveh ročnih udarcev osvojil šesti vazari ter zmagal.

Sakuri je bila borba zelo všeč. Imela je vso dramatičnost velikih mečev.

Nato se je osredotočil na Roberta, ki ni imel sreče pri žrebu. Za nasprotnika je dobil svetovnega

prvaka v težki kategoriji Španca Hoze Ortiza. Močni Hoze je napadel brez obotavljanja. Bil je trdno prepričan v hitro zmago nad neznanim tekmovalcem. Toda Robert je prestregel njegov nalet z *uširo gerijem*, nožnim udarcem iz obrata. Hoze je končal na tleh. Gledalci so poskočili in navdušeno zaploskali. Celo Sakuro je spontano vstal. Ta mladi borec je bil resnično vreden njegove pozornosti. Uširo je bil eden najbolj zahtevnih nožnih udarcev, zato so ga tekmovalci zelo redko izvajali, še redkeje pa zanj prejeli kakšno točko. Skoraj nikoli pa celega ipona, s katerim je povedel Robert.

Španec se je naglo pobral, zarenčal in se podal v nov napad. Toda spet je doživel presenečenje! Dobil je brco v glavo, mavaši geri. Za uspešno akcijo so sodniki Roberta nagradili z novim iponom. Gledalci so bili spet na nogah.

Sedaj se bo videlo, iz kakšnega testa je ta Resnik, je pomislil Sakuro, kajti vedel je, da se Hoze ne bo predal zlahka. Ni bil zaman šampion svoje generacije.

In Sakuro se ni motil. Španec se je trdno odločil, da bo na koncu on tisti, ki bo slavil zmago, zato je napel vse sile in osvojil dva vazarija.

Hoze se je boril kot lev, toda Robert je znal varovati prednost, ki jo je dosegel na začetku boja. Znal je izkoristiti Hozejevo zaletavost in preveliko željo po zmagi, v kateri je izgoreval. V zadnjih treh sekundah borbe je Robert še enkrat kaznoval

Špančevo nepremišljenost in osvojil vazari. Zmagal je s 5 : 2. Bilo je prav neverjetno, da je nezani tekmovalec deklasiral aktualnega svetovnega prvaka. To se je zelo redko zgodilo. Ali je bil Hoze preutrujen, morda celo bolan, ali pa je bil mladi Resnik izjemen talent.

"Bravo!" je bil navdušen Sakuro. "Tako se dela pravi karate!"

Po tej borbi je Robert pritegnil veliko zanimanja tako med gledalci in sodniki kot med trenerji in tekmovalci. Vsi so se spraševali, kdo je ta mladi in neznani dinamit, ki je zrušil legendarnega Španca.

V drugem krogu je znova prvi nastopil Marcelino. Tokrat je imel za nasprotnika temperamentnega Italijana Alberta Mollico, ki se je izkazal že v ekipnih borbah. Ta meč je bil pravi spopad dveh velikanov karateja. Tekmovalca sta izmenično beležila točko za točko. V nekem trenutku je Marcelino premočno udaril Italijana. Za to so mu izrekli opomin, njegov nasprotnik pa je prejel vazari.

Marcelino je dobesedno v zadnji sekundi ize-načil in borba se je končala z rezultatom 5 : 5. Ko je glavni sodnik na tatamiju hotel dati znamenje za podaljšek, je Marcelino pokazal na Albertovo oko, nad katerim je pričela teči kri. Sodniki so razveljavili predhodni vazari in Marcelinu dodelili nov opomin s kazensko točko ipon, s čimer je Italijan zmagal. Jugoslovanski navijači in člani reprezentance so na tribuni začeli jezno žvižgati, toda Mar-

celino jih je umiril tako, da je položil prst na usta. Ta njegova športna gesta je izzvala aplavz med gledalci. Sakuro se je zadovoljno nasmehnil. Pravilno je ocenil tega visokega črnca. Pozval ga bo k ISKF, ne glede na to, če ga bo Mollica potegnil v repasaž za bronasto medaljo ali ne.

Ker je bilo Marcelinovo nadaljevanje na tekmovanju odvisno od tega, ali se bo Mollica prebil v finale, je Sakuro spremljal Italijana v tretjem kolu, ko je le-ta delal z Nemcem. Na žalost Mollica ni izpolnil pričakovanj. Nasprotno! Izzval je celo incident, zaradi katerega je bila univerziada prekinjena. Sredi borbe je Mollica, nezadovoljen s sodniško odločitvijo, zapustil tatami. Takoj zatem se je vrnil in hotel obračunati s sodniki. Na prizorišče je planila še njegova sestra in s histeričnim jokom poskušala vplivati na sodnike. Zmeda je bila popolna. Gledalci so se ob incidentu imenitno zabavali, saj je na trenutke postal celo komičen, najbolj takrat, ko so trije redarji vlekli Mollicovo sestro iz dvorane in je enemu splezala na hrbet ter ga cukala za lase. Toda za Marcelina je to pomenilo konec tekmovanja. Ostal je brez možnosti za repasaž.

Sakura je zdaj zanimalo, kako se bo odrezal Robert.

V drugem kolu je Robert z džako zukiji premagal Švicarja s 4 : 1, v tretjem kolu pa je s 6 : 0 deklasiral Čeha Havla. Enako superiornost je pokazal

v borbi zoper velikega Rusa Ivana Dobičenka. Dvakrat ga je prestregel z uširo gerijem, ki je bil očitno njegova specialka. Na koncu ga je še s tehniko *deashi baraj* zrušil na tla in akcijo zaključil z džako zukijem. Za Rusa je bila to nepozabna lekcija iz karateja.

V petem kolu se je Robert potegoval za vstop v finale. Delal je z norveškim asom Olafom, ki je imel neustavljive ročne tehnike, s katerimi se je z lahkoto prebijal skozi absolutno kategorijo. Njegova prednost je bila tudi višina, saj je meril čez dva metra in je bil za glavo višji od Roberta. Odločni viking je nasprotniku kmalu dal občutiti prodornost svojih udarcev. Za silovit džako zuki si je prislužil vazari. Toda že v naslednjem trenutku ga je Robert presenetil z močno brco v rebra. Norvežanu je kar vzelo sapo. Njegov nasprotnik pa je prejel ipon.

Ko si je Olaf opomogel, je nemudoma krenil v napad. Z eksplozivnim džako zukijem v glavo se je Robertu oddolžil za mavaši in izenačil rezultat. Borba je postajala vedno bolj napeta in od treh minut, kolikor je uradno trajal meč, ni pretekla niti polovica.

Norvežan je stopnjeval napade in si na vso moč prizadeval osvojiti nove točke. Pri tem se je v celoti opiral na svoje dolge roke in na telesno premoč.

Toda Robert se je izkazal kot neulovljiv borec. Bliskovito se je gibal zdaj naprej, zdaj nazaj in

vstopal v skoku z ročnimi direkti, kizami in džako zukiji. Bil je kot iz gume. Njegov stil je navdušil gledalce, ki so z burnim aplavzom nagradili vsako uspešno akcijo. Polfinalno borbo je dobil z rezultatom 5 : 2.

Sakuro se je zadovoljno smehljajal. Robert je dokazal, da je inteligenčen borec. Znal je prebrati nasprotnika in poiskati ustrezno taktiko zoper njega. A še bolj od tehnične dovršenosti je Sakura prevzela veličina Robertovega duha. Po zmagi nad Norvežanom je Robert stopil k svojemu nasprotniku in mu ponudil roko. To je bila povsem običajna gesta med tekmovalci. Toda Olaf, ki očitno ni prenesel poraza, ga je grobo odrinil. S tribun se je zaslišalo glasno neodobravanje. Marsikdo je pričakoval burno Robertovo reakcijo, ampak le-ta se je samo mirno priklonil in Norvežanu dal lekcijo iz samoobvladovanja. Gledalci so spontano zaploskali, Olaf pa se je osramočen umaknil s tatamija.

Sakuro je z radostjo v srcu pomislil, da je Robert idealni karateist za ISKF. Brez dvoma bi bil najboljši v svoji generaciji.

V finalih absolutne kategorije se je Robert sestal z italijanskim tekmovalcem Markom Sordijem, ki je bil glavni adut domače publike. Čeprav je bil precej nižji od Roberta, je predstavljal nevarnega nasprotnika. Njegov karate je bil izrazito racionalen. V borbi je rad fintiral s kratkimi sunki in se pretvarjal, da bo izvedel kakšno akcijo. S temi laž-

nimi gibi, imenovanimi *vabila*, je hotel izzvati nasprotnikove napačne reakcije. Tako je trznil enkrat, dvakrat, njegov nasprotnik pa se je odkril ali skočil nanj, kar je Sordi kaznoval z vazarijem ali iponom.

Vsi, ki so spremljali dotedanje Robertove in Markove borbe, so si obetali vznemirljiv, dramatični finale. Vendar ni bilo tako. Robert se je poigraval z nasprotnikom, ki mu preprosto ni bil kos. Točke je osvajal s kizamijem, džako zukijem, mavaši in ura mavaši gerijem, urakenom. Prikazal je bogat in širok repertoar karatejskih tehnik, ki jih je znal izvesti v pravem trenutku in iz vsakega položaja. To je bila prava poezija karateja.

Čeprav so gledalci v začetku navijali za domačega tekmovalca, so se izkazali za dobre poznavalce karateja in z vedno večjo naklonjenostjo aplavdirali Robertovim atraktivnim tehnikam.

Ko se je ob izteku borbe na semaforju prikazal rezultat 6 : 1 v Robertovo korist, so že vsi skandirali njegovo ime. Postal je prvak v absolutni kategoriji!

Obstopili so ga člani jugoslovanske reprezentance, pa tudi ostali tekmovalci. Vsak mu je želel čestitati.

Da, to je pravi karateist za nas! si je rekel Sakuro.

Japonski inštruktor je opazil tudi prijateljstvo med Robertom in Marcelinom, ki sta se med vso

univerziado spodbujala in si nesebično stala ob strani. Sakuri je bilo to sila vseč. Verjetnost, da bosta oba pristopila k ISKF, se je s tem močno povečala.

2.

V znamenitem rimskem hotelu Palace je bila večerja s plesom za vse udeležence evropske univerziade. V dvorani desnega krila hotela so se nahajali sodniki in funkcionarji zveze WUKO ter delegati posameznih držav. Med svečano večerjo so si izmenjevali vtise, navezovali poznanstva in se neformalno lotevali perečih problemov športne politike. V jedilnici levega krila zgradbe so se zabavali tekmovalci in trenerji. Seveda ta ločenost ni dolgo trajala. Kmalu po večerji so se vsi pomešali. Najprej so zaplesali dunajski valček, nato so sledili disko hiti.

Sakuro je zagledal Roberta in Marcelina, ki sta se za mizo pomenkovala s prelepo rjavolasko, katere dolgi kodri so v slapu padali čez njena ramena.

"Dober večer. Dovolite mi, da vas za trenutek

zmotim."

Japonski mojster se je predstavil in rekel, da je z zanimanjem spremljal Robertove in Marcelinove borbe. Robertu je čestital za zmago.

"To je moja punca," je dejal Robert in pokazal na brhko rjavolasko.

"Nataša Merc," se je nasmehnila in Sakuri ponudila roko.

Japonski mojster je bil očaran nad njeno lepoto. Od blizu je bila še lepša kot od daleč in njen nasmeh ga je ponesel daleč v mladost.

Ko se je zbral, je dejal: "Marcelino ..."

"Prosim, kar Lino mi recite. Tako me vsi kličejo."

"Prav, Lino. Vas pa sem že videl tekmovati pred univerziado, kajne?"

"Morda na kakšnem mednarodnem turnirju. Bil sem na prvem tekmovanju za svetovni pokal ..."

"Tako je!" Sakuro je plosknil z dlanmi. "Pred dvema letoma v Budimpešti!"

"Da. Ampak bojim se, da mi športna sreča tudi takrat ni bila naklonjena. Izpadel sem že v prvem kolu. Nisem se ravno izkazal."

"O, izkazali ste se bolj, kot si mislite!" je za-trdil Sakuro.

Lino je skomignil z rameni, Sakuro pa je nagovoril Roberta.

"Vi ste se na mednarodni sceni pojavili kot strela z jasnega! To je vaš prvi nastop?"

Robert je prikimal.

"In še tako uspešen povrhu!" je vzkliknil Sakuro. "Kako dolgo trenirate karate?"

"Deset let."

"Deset let? Le kje ste se do sedaj skrivali?"

Robert se je nasmehnil. Sakuro je spraševal dalje.

"Katero mojstrsko stopnjo imate?"

"Oba z Linom sva nosilca 2. DAN-a."

"V katerem stilu karateja?"

"Lino v godžu-rjuju, jaz pa v šotokanu."

Sakuro je prikimal in se obrnil k Nataši.

"Kaj pa vi, Nataša, ali se tudi ukvarjate s karatejem?"

"Samo kot gledalka. Drugače vadim *kendo*."

"A res?! Saj to je čudovito! Kdo poučuje samurajsko mečevanje v Jugoslaviji?"

"*Sensej* (1) Takajuki Šioda. Njegov *dodžo* (2) se nahaja v Ljubljani, v slovenskem glavnem mestu."

"Slišal sem že za Slovenijo. Naj pomislim, kdaj? Aha, ko sem bil na mediteranskih igrah v Titogradu. Baje je Slovenija najbolj razvita jugoslovanska republika, drži?"

"Tako pravijo," je skromno pripomnil Robert.

"Torej vi trije živite v Ljubljani."

"V Ljubljani študiramo in treniramo borilne

(1) *Učitelj*.

(2) *Šola*.

veščine," je pojasnila Nataša. "Smo pa iz različnih krajev. Robert je s Ptuja, Lino iz Gvineje Bissau, jaz pa iz Kranja."

Sakuri je bila trojica zelo všeč. Bili so naravni, odkriti in sproščeni. Niso se trudili, da bi nanj naredili vtis, kot je to počela večina karateistov, ko so se znašli pred japonskim mojstrom. In ravno zato so mu ugajali. Posedovali so skromnost in neko notranjo lepoto, ki je ni bilo moč prezreti.

"Pravzaprav se zanimam za vas s čisto določenim namenom," je s prikritim zadovoljstvom začel Sakuro. "Ali ste že slišali za ISKF?"

"Seveda!" je zatrdil Lino. "To je mednarodna šotokanska federacija karateja, najboljša stilska zveza na zahodni polobli!"

"Vodi jo Terujuki Okazaki," je pripomnil Robert. "Zanj pravijo, da je najboljši japonski inštruktor in da se je po Nakajamini smrti najbolj približal bistvu karatejske tehnike."

"Vidim, da ste dobro obveščeni. Potem ste morda slišali tudi za akademijo ISKF?"

Robert in Lino sta se spogledala.

"Na žalost o njej ne veva nič," je rekel Lino.

"Nič ne de." Sakuro je zamahnil z roko in začel pripovedovati. "Nahaja se v Philadelphiji v ZDA. Tam živi Okazaki. Na akademiji ISKF se šolajo bodoči profesionalni inštruktorji. Študij traja tri leta in je zelo naporen. Okazaki je perfekcionista, zato je precej zahteven do svojih študentov."

"Kako poteka šolanje?" je vprašal Robert.

"Program je sestavljen iz fizičnega in teoretičnega dela. Kandidati vsak dan vadijo karate, od *kihon* tehnik do *kat* in *kumite* sparinga ter borb. Velik poudarek je namenjen tudi telesni kondiciji, zato študentje redno tekajo, kolesarijo ter delajo z utežmi in fitness napravami."

"Divje!" se je oglasil Lino.

"Kakšen je teoretični program?" je zanimalo Roberta.

"Ah, vključuje različne predmete! Mislim, da jih je nekaj čez štirideset. Dinamika telesa, kineziologija, športna medicina, metodika treninga, psihologija, filozofija, etika, organizacija dela ... Vseh se niti ne spomnim. No, na koncu študija kandidati pišejo diplomske naloge. Okazaki jih nato pošlje japonski zvezi JKA, ki jih potrdi ali ovriže. Kdor svoje triletno šolanje uspešno zaključi, dobi isto verifikacijo kot njegov japonski kolega in tako postane ne samo inštruktor ISKF, temveč tudi inštruktor JKA."

"Kakšen je pogoj za vpis na akademijo?" je vprašala Nataša.

"Kandidat mora imeti najmanj 2. DAN, dokončano srednjo šolo in številna priporočila."

Sakuro je pomenljivo pogledal Roberta in Lina ter rekel: "Kot predstavnik evropske ISKF vaju vabim na našo akademijo. Izpolnjujeta vse pogoje in vajinega pritrdilnega odgovora bom zelo vesel."

Robert in Lino sta bila zaprepadena. Da bi se lahko celo življenje ukvarjala s karatejem in jima pri tem ne bi bilo treba skrbeti za denar! To so bile sanje vsakega resnega karateista.

"Z vama lahko gresta tudi vajini puncji," je dodal Sakuro. "Zveza vam bo priskrbela stanovanje, za njiju pa službo."

"Sensej, ne vem, kaj naj rečem," je dejal Robert, ki se je ob tako neverjetni ponudbi zbral prej kot Lino. Le-ta je z odprtimi usti, ki so mu lezla v nasmeh, strmela v japonskega mojstra. "Vaša ponudba je sanjska, ampak za nas je povsem nepričakovana. Če se z Linom vpiševa na akademijo, nam bo to čisto spremenilo življenje. O tem se moramo najprej pogovoriti."

"Razumem," se je strinjal Sakuro. "Svoj odgovor mi lahko poveste jutri pri zajtrku. Od vašega selektorja sem izvedel, da nocoj še ne odpotujete, mar ne?"

"Da. Jutri si bomo ogledali Rim," je rekel Robert. "Šele zvečer gremo domov."

3.

"Sensej, žal mi je, ampak vašo ponudbo moramo zavrnuti," je rekel Robert naslednjega dne v restavraciji hotela Palace. "Vso noč smo se pogovarjali o tem in lahko mi verjamete, da je bila odločitev zelo težka."

Sakuro ni skrival razočaranja.

"Kako to?" je vprašal in si na kruh začel mazati margarino.

"Preveč obveznosti nas veže na dosedanji način življenja," je odvrnil Robert. "Svojih dolžnosti ne moremo kar tako prezreti. Saj veste, *džiri*." (1)

"O, vidim, da ste poznavalec *bušida*!" (2)

"Sensej, mene štipendira Gvineja Bissau," se je vmešal Lino. "Pogodbeno sem se dolžan po diplommi vrniti v domovino in ji služiti s svojim znanjem."

(1) Čut za dolžnost.

(2) Etični kodeks samurajev, japonskih bojevnikov.

"Mislim, da bi se ta pogodba dala odkupiti," je menil Sakuro.

"Morda res," je rekel Lino. "Ampak bojim se, da mi vest ne bi dovolila, da domovini obrnem hrbet zaradi osebne koristi. Ko je v Gvineji divjala vojna proti kolonializmu, so me poslali na varno, na šolanje v Prago. Tega ne morem prezreti."

"Kaj pa vi, Robert?"

"Jaz sem obljubil svojemu učitelju Šiodi, da se bom po tem tekmovanju posvetil *musa šugju*, resnemu preučevanju borilnih veščin. Sensej Šioda me je vzela za *uči dešija*, svojega *internega* učenca."

"Mar trenirate tudi kendo?"

"In *iaido* ter *kendžicu*. Ampak sensej Šioda je zame mnogo več kot samo učitelj mečevanja."

Sakuro je dvignil obrvi in vprašal: "Nataša, ali ju ne morete pripraviti do tega, da bi se premislila? Kaj si ne želi vsa mladina v Ameriko?"

Nataša se je nasmehnila.

"Gospod Sakuro, tudi jaz si želim v ZDA," je vzdihnila. "Toda če Robert in Lino ne bi imela čuta dolžnosti, ju ne bi mogla spoštovati."

"Prav imate," je s težkim srcem priznal Sakuro. "Vidim, da ste častni ljudje, zato sem vam tudi ponudil sprejem na akademiji."

Sakuro je iz žepa potegnil svoje vizitke ter jih izročil Robertu in Linu.

"Če si bosta kdaj koli v življenju premislila, va-

ju bo ISKF čakala odprtih rok."

Nato je segel v kovček po knjigo.

"Ker vidim, da razumeta bušido, vama podarjam delo japonskega pisatelja Jukia Mišime."

Knjiga je bila pisana v angleščini, tako kot so se tudi sporazumevali. Njen naslov je bil *On Hagakure, The Samurai Ethic in Modern Japan* ali *Prekrito z listjem. Etika samurajev v sodobni Japonski*. Šlo je za Mišimine komentarje k starodavnemu delu *Jamamota CUNETOMA*, ki je v Hagakureju podal osnove samurajskih pravil obnašanja. Robert je poznal CUNETOMOV NAUK. O njem mu je pogosto pripovedoval sensej Šioda. Toda samega dela še ni bral.

"Gospod Sakuro," ga je nagovorila Nataša. "Ali nam lahko poveste kaj o sebi?"

"Kaj pa vas zanima?"

"Kdaj ste začeli trenirati karate?" je vprašal Robert.

Sakuri so se zaiskrile oči. To je bila njegova priljubljena tema.

"Ko sem vpisal študij ekonomije na Taku Daju, tako namreč pravimo univerzi Takušoku v Tokiju. Tam se je nahajal najmočnejši univerzitetni karate klub v Japonski."

"Kdo je vodil treninge?"

"Ponavadi so jih imeli *sempaji*, starejši učenci, kot Vatanabe, Kondo in drugi. Včasih je prišel tudi Nakajama, direktor JKA. Prvo leto pa nas je dvak-

rat obiskal sam Gičin Funakoši."

"Oče japonskega karateja?"

"Da. Spominjam se ga kot majhnega starčka živahnih oči. Tedaj je bil star že blizu devetdeset let in je nekaj mesecev zatem umrl. Kot veste, je njegovo delo nadaljeval Masatoši Nakajama."

Sakuro se je zamislil in začel pripovedovati: "Funakoši je bil impresiven mož, poln modrosti in očetovske ljubezni do karateistov. O njem krožijo številne zgodbe, toda najbolj mi je ostal v spominu po pripovedovanju senseja Okazakija.

Okazaki mi je povedal, da je bil sila važen in ponosen, ko mu je Funakoši dodelil črni pas. Bil je mlad, nestrpen in poln samega sebe. Ob neki priložnosti mu je Nakajama velel, naj odide v kot dvorane in prevzame začetniško skupino. Ko je prispel tja, je presenečen zagledal Funakošija, ki je neopazno sedel ob steni. Okazaki se je razveselil. To je bila enkratna priložnost, da se izkaže.

Takoj na začetku se je pričel dreti nad učenci: 'Ne! Ne! Ne! To je grozno! Ti ne ločiš desne noge od leve. Postavi se tako. Utihni! Ne postavljalj neumnih vprašanj!'

Čez čas je zaslišal slaboten glas: 'Okazaki, pridi k meni za trenutek.'

Dojel je, da ga kliče Funakoši.

'Gotovo mi bo čestital za strogo metodo,' je pomislil.

V hipu je stal pred starim mojstrom in se mu

globoko priklonil.

'Da, gospod?'

'Si ti nosilec črnega pasu?' je vprašal Funakoši z visokim drhtečim glasom.

'Seveda, gospod! Vi sami ste mi ga podelili.'

'Kdo ti ga je dal?' je z nejevero vprašal.

'Vi, gospod. Se ne spomnite? Jaz sem Okazaki.'

Funakoši je bil tedaj že zelo star in aktivno ni več poučeval. Okazaki je mislil, da je mojster tako senilen, da se ničesar več ne spomni.

'Ne, ne,' je odvrnil sensej, 'ne spominjam se, da bi ti jaz dal črni pas. Pokaži mi svoj udarec.'

Okazaki je izvedel oi zuki.

'Mar je to udarec, vreden mojstra? Mislil sem, da so moji črni pasovi močni in hitri.'

'Da, gospod!' je vzkliknil Okazaki in začel udarjati z vso močjo.

'Grozno, Okazaki! Ni mogoče, da imaš ti črni pas. Ti ne bi mogel nikogar udariti.'

'Seveda bi!' je kriknil Okazaki. Opazil je, da so vsi v dvorani prenehali trenirati in se zagledali vanj.

'Potem pa mi pokaži!' je ukazal Funakoši. 'Napadi me! Poskušaj me udariti! Dokaži, da nisi slabič.'

Okazakija je popadel slepi bes spričo mojstrovih besed. Bil je mlad in nepremišljen, obseden z željo, da se dokaže. S prodornim krikom *kiai* je divje napadel. Funakoši je imel roke na hrbtu in je

negibno stal. Karateisti so se z bali zanj, saj je bilo videti, da bo prvi udarec prejel naravnost v obraz. Toda stari mojster se je v zadnjem trenutku umaknil in zuki je končal v prazno. Potem je sledilo nepozabno doživetje za vse prisotne. Okazaki je pobesnelo udarjal, Funakoši pa je živahno poskakoval okrog njega. Mlademu karateistu se je zdelo, kot da preganja prikazen. Funakoši je bil zdaj tu, zdaj tam in vsi Okazakijevi udarci so šli v prazno.

'Je to vse kar zmoreš, Okazaki?' ga je dražil sensej.

Okazaki je še bolj podivjal. Z vso močjo se je pognal vanj in treščil v steno.

Čez nekaj minut se je zbudil na tleh. Okrog sebe je uzrl zaskrbljene obraze.

'Kaj se je zgodilo?' je zmedeno vprašal.

'Zgrešil si me, Okazaki,' mu je odvrnil Funakoši. 'Poseduješ mladost, moč in tehniko, pa vendar nisi mogel udariti osemdesetletnega starčka. Ne pozabi tega, ko boš treniral svoje učence. Če jim boš poklonil vso svojo pozornost, ljubezen in razumevanje, potem te ne bodo napadli, ko boš nekega dne tako star in slaboten, kot sem jaz. Zdaj pa te prosim, da nadaljuješ z vadbo svoje skupine.'

Okazaki mi je zaupal, da ga nobena izkušnja v življenju ni tako streznila, kot ta s Funakošijem. Dojel je, da sta lahko preveliki ego in napuh najbolj neumna in nevarna stvar na svetu."

Vsi so za trenutek obmolknili. Ob misli na Fu-

nakošija so jih preplavila globoka čustva. Karate je ogromno dolgoval temu izjemnemu mojstru in vizionarju. Brez njega bi bila večšina "prazne roke" zagotovo drugačna, prazna in osiromašena duhovne globine.

"Kakšni so bili vaši treningi na Taku Daju?" je čez čas vprašal Robert.

"Vadili smo po šestkrat na teden, od ponedeljka do sobote. Vstajali smo ob šestih za jutranje *keiko* treninge, ki so trajali po eno uro. Takrat smo tekali in izvedli na tisoče *zukijev* in *gerijev* v *maki-varo* (1) in *sutanavaro*. (2) Po zajtrku smo šli na predavanja. Včasih sem bil tako utrujen, da sem zaspal kar sredi ure."

Sakuro je naredil požirek kave in nadaljeval.

"Popoldanska vadba se je začela ob pol štirih in je trajala dve uri. Sestavljena je bila iz tehnik *kihona*, ki smo jih delali na prazno, iz *kat* in *jakušoku kumiteja*. (3) Prostih borb takrat še ni bilo. Dvakrat na teden, ob torkih in petkih, smo imeli še večerne *keiko* treninge."

"To je bil peklenski tempo!" je pripomnil Lino.

"Drži. Od petdesetih brucev, ki so se vsako leto vpisali v klub, jih je že po dveh mesecih polovica

(1) *Oblazinjena deska.*

(2) *Vreča.*

(3) *Oblika dogovorjenega sparinga.*

odnehala."

"Ali je res, da je bil sensej Gičin nasprotnik tekmovanj?" je vprašal Lino.

Sakuro je pritrdil in rekel: "Funakoši je menil, da bi karate s tekmovanji izgubil pravo vrednost borilne veščine. Bil je tudi proti prosti borbi, ker je trdil, da realna borba ni omejena s športnimi pravili. Boriti se v omejenih pogojih pa zanj ni bil več resnični karate."

"Kljub temu so tekmovanja zaživela," je pripomnil Lino.

"Da. Toda šele po Funakošijevi smrti. Leta 1957 je Nakajama organiziral prvo *vsejaponsko prvenstvo*. Ampak že prej smo poznali tekmovanja. Rekli smo jim 'prijateljska srečanja', čeprav so ponavadi bila vse drugo, samo prijateljska ne. Šlo je za srečanja med univerzitetnimi klubi. Taku Dai je najpogosteje sodeloval z univerzami Vaseda, Mejidži in Rikjo."

"Ste tudi vi tekmovali na prvem japonskem prvenstvu?" je zanimalo Natašo.

"Ne. Tedaj sem bil še začetnik. Zelo dobro pa se spominjam tistega tekmovanja. V medijih se je govorilo, da bo na prvenstvu veliko mrtvih, kar bi bilo povsem v skladu s *šinken šobu*, tradicijo borb na življenje in smrt. Vendar se ni zgodilo nič podobnega. Poškodbe je bilo zanemarljivo malo."

"Takrat je zmagal Hirokazu Kanazava, kajne?" je dejal Robert.

"Da. Bil je prvi v borbah in v katah. Dva dni pred tekmo si je zlomil roko, vendar ga je mama pregovorila, da je nastopil."

"Njegov največji tekmeč je bil Mikami, drži?" je pripomnil Lino.

"Mikami in Kanazava sta prihajala z različnih univerz. Prvi je bil z univerze Hosej, drugi pa s Taku Daija. Bila sta tudi prva inštruktorja, ki ju je šolala JKA. Ker sta skupaj trenirala, sta zelo dobro poznala drug drugega. Naslednje leto je na vsejaponskem prvenstvu Kanazava znova zmagal v katah, v borbah pa so ob njem za prvaka razglasili še Mikamija."

Sakuro si je dolil kave.

"Potem je Mikami zaprosil Okazakija za pomoč. Le-ta ga je pripravil za naslednje prvenstvo. Mikami je tedaj premagal Kanazavo v obeh disciplinah."

"Divje!" je zaključil Lino.

"Kdaj ste postali inštruktor?" je vprašal Robert.

"Ko sem leta 1961 diplomiral iz ekonomije, so me povabili v JKA. Kasneje so me poslali k Okazakiju v ZDA, on pa mi je zaupal delo v Parizu."

"Sensej, kaj menite o športnem in tradicionalnem karateju?" je hotel vedeti Robert. "Se je izvorni duh v športnem karateju res izgubil?"

"Poglejte, karate se je v zadnjih treh desetletjih v tehničnem smislu naglo razvil. Danes je veliko bolj dovršen, kot je bil v Funakošijevem času. In

velika zasluga za to gre ravno tekmovanjem. Tekmovalni pristop h karateju goji tudi zveza tradicionalnega karateja. Kljub zelo jasnim opredelitvam med modernisti in tradicionalisti je od vsakega posameznika odvisno, kaj in koliko bo potegnil iz karateja. Mariskdo lahko leta in leta vadi tradicionalni karate, vendar ne čuti samurajskega duha. Po drugi strani pa športni karateist, ki se na špartanski način podreja urjenju in živi samo za trenutek na tatamiju, lahko poseduje močno izražen bojvniški duh."

K mizi je stopil selektor jugoslovanske reprezentance, Božovič.

"Gospod Sakuro, oprostite, nerad vas prekinjam, ampak čez deset minut se bomo z avtobusom odpeljali na ogled Rima."

Ko je Božovič odšel, je Sakuro dejal: "Tako, prijatelji, napočila je ura slovesa. Jaz se s svojo ekipo opoldne vračam v Pariz, zato se zvečer ne bomo več videli. Ampak maja se bomo srečali na evropskem prvenstvu v Titogradu, velja?"

"Če naju bo selektor vključil v reprezentanco," je rekel Lino.

"Glede na to, kaj sta pokazala na univerziadi, sploh ne dvomim."

Zaželeli so si srečno pot. Sakuro pa je še enkrat poudaril, da njegova ponudba za ISKF ostaja odprta.

4.

Marko se je zagledal v sliko na kaminu. Z nje se je smehljala družina Sordi; oče Fabio, mati Ana, starejši sin Franko in mlajši Marko. Fotografija je bila posneta ob Gardskem jezeru na enem od nedeljskih piknikov, ki so se jih morali udeleževati zaradi očetovih klientov. Fabio je vodil ugledno odvetniško firmo, ki je imela podružnice po celi Italiji. Pred tremi leti je ustanovil še družbo METI, ki se je ukvarjala z investiranjem v nepremičnine. Zastopal je vplivne stranke; bančnike, politike in poslovneže. Zaradi tega je bilo družabno življenje sestavni del njegovega poklica. Ker je bil zelo uspešen poslovnež, si je družina Sordi lahko privoščila razkošno življenje. Imeli so luksuzno vilo v Rimu, šest avtomobilov, luksuzno jahto, stanovanja v Milanu, Neaplju, Palermu in vikendico na Sardiniji. Marko nikoli ni bil prikrajšan za nobeno

materialno dobrino. Dobil je lahko vse, kar si je zaželel. Pa vendar bi vsa bogastva sveta zamenjal za eno samo stvar, za očetovo pozornost. Spominjal se je, da je bil tudi na tistem pikniku prikrajšan zanjo. In če bi si kdo pobliže ogledal fotografijo, bi opazil njegov grenak nasmešek. Oče je takrat na ribolov vzel samo Franka, njemu pa je rekel: "Ti ostani z mamo in ji pomagaj. Za ribolov si še prem mlad. Ko zrasteš, boš lahko šel zraven."

Marko je vedel, da je bil to samo izgovor. Tudi ko je postal večji, se nič ni spremenilo. Oče je zmeraj našel razlog, da sta se mu z bratom izmuznila. Franko je bil pač njegov ljubljenelec, najstarejši sin, ki bo nasledil očetovo pisarno.

Tako je Marko največ časa prebil ob mami, ki ga je vzgajala z ljubeznijo in nežnostjo. Mama je poučevala književnost na gimnaziji in je sinu že zelo zgodaj prebudila veselje do pisane besede, zato se je Marko odločil, da bo šel po njenih stopinjah in študiral književnost. Toda oče je bil proti. Za sina je želel bolj praktičen poklic, s katerim bo lahko naredil kariero. Na koncu sta z mamo morala popustiti in Marko se je vpisal na ekonomsko fakulteto, čeprav mu matematika sploh ni ležala.

Sedaj, po štirih letih študija, ni mogel dokončati niti drugega letnika in grozila mu je izključitev z univerze. Le kako naj to pove očetu, ki misli, da se sin nahaja v zadnjem letniku? In kako naj tekmuje s Frankom, ki je diplomiral kot najboljši prav-

nik v svoji generaciji in prevzel očetove stranke v Neaplju? Ne, ta boj je bil izgubljen! Izhoda ni bilo! Marko je čutil, kako ga življenje vedno bolj duši, utesnjuje.

Vse je poskusil, da bi si pridobil očetovo spoštovanje in naklonjenost. Celo karate je začel trenirati zato, da bi dokazal, da je lahko enako uspešen športnik kot Franko. Njegov brat je bil namreč dvakratni svetovni prvak in petkratni evropski prvak v kendu.

In ko je Marko postal državni prvak v srednji kategoriji, ga je oče prvič v življenju pohvalil, odprl šampanjec ter slovesno izjavil, da ima dva sina, ki sta rojena borca, da se po njunih žilah pretaka dedova kri, ki je bil polkovnik v Mussolinjevi vojski in da bosta zagotovo najboljša tudi v svojem poklicu.

Seveda je oče od Marka pričakoval, da bo v karateju dosegel enake rezultate kot njegov brat v kendu. Marko je za las zgrešil zlato medaljo na evropskem prvenstvu v Genovi, enako pa se mu je zgodilo na univerziadi, ko se je v finalu celo osmešil. In to pred domačo publiko! Še sreča, da ga oče ni videl, ker je bil poslovno zadržan. Kljub temu pa to ni spremenilo dejstva, da je bil drugi in ne prvi. Spomnil se je svojega osnovnošolskega tekmovanja v plavanju. Star je bil devet let in je osvojil drugo mesto. Kar razganjalo ga je od ponosa. Ko je očetu pokazal diplomu, mu je le-ta

dejal: "Zakaj nisi bil prvi? Drugo mesto nič ne pomeni. Drugega si nihče ne zapomni." Biti drugi je za očeta pomenilo isto kot biti zadnji, torej zguba, poraženec. Fabio je preziral poražence. Trdil je, da so leni in strahopetni in da se ne potrudijo dovolj za tisto, kar hočejo. Po njegovem mnenju je lahko človek z močno voljo in trdim delom dosegel vse na svetu.

Marko je zapustil dnevno sobo. Po marmornih stopnicah se je napotil v prvo nadstropje družinske vile. V svoji sobi je poiskal ključ od podstrešja, kamor se je vedno zatekel, ko je bil pobit in otožen.

Čeprav se je na podstrešju pogosto zadrževal, so bile stene polne pajčevin. V zraku se je čutil vonj po vlagi. Prah je v debelem sloju prekrival odvečno staro pohištvo. Marko je imel tukaj svoj zaklad, veliko skrinjo iz obdobja beneške republike, v kateri je hranil spominke iz otroštva. To so bile razne igrače, albumi s fotografijami, kosi oblek, prve smuči, pravljice na ploščah in v knjigah, slikanice, pobarvanke, skratka za nekoga krama, zanj pa neprecenljiv zaklad.

Marko je še zmeraj rad prebiral Grimmove in Andersenove pravljice ter antične pripovedke. V njih je odkrival čisto drugačen svet od tega, v katerem je živel. Na podstrešju se je počutil kot na najbolj odljudenem otoku, na katerem je lahko bil, kar koli je želel, gusar, princ, pustolovec, igralec, čaro-

dej.

Pobrskal je po skrinji. Iskal je vrv, s katero mu je Franko naredil gugalnico, ko je bil še majhen.

Pomislil je na Julijo, nesmrtno ljubljeno Julijo, in na Bruna, najboljšega prijatelja. Bili so triperesna deteljica. Nerazdružljivi v igri, zabavi in življenju. Skupaj so hodili v vrtec, v osnovno in v srednjo šolo. Z Brunom sta celo študirala na isti fakulteti in trenirala v istem karate klubu, z Julijo pa sta bila par še iz srednje šole. Načrtovala sta poroko, dom in kup otrok, ki se bodo podili okoli njiju. Ampak zdaj je bilo vse izgubljeno. Povsem nepričakovano, brez opozorila, se je v enem samem trenutku sesul ves njegov svet. Izginil je pod kupom pepela kot antično mesto Pompeji, ki ga je prekrila lava, da za njim ni ostala niti sled.

Tudi z njim bo tako. Izginil bo v večni temi in umiril utrip trudnega srca. Najprej bodo za njim žalovali. Prvi teden jim bo morda še hudo. Nekateri bodo govorili, da je bil razvajen bogataš, drugi, da je bil nesrečna duša, tretjim bo ostal v spominu kot karateist, njegov oče pa ga bo imel za strahopetca in zgubo. Edino mama in njegov veliki, zaščitniški brat Franko bosta žalovala dlje kot drugi. Toda z leti bo tudi v njunem spominu vedno bolj bledela slika nanj, dokler nekega dne ne bo nihče več položil rož na njegov grob.

Marko je vzel list papirja in napisal poslovilno

no misel. Potem je poiskal gredo, na kateri so pozimi sušili meso in čeznjo vrgel zanko.

5.

Franko je skozi jekleno rešetko maske ocenjeval svojega nasprotnika, Danca Larsena, ki je stal za črto na drugi strani tekmovalnega podija. V Tokiju je potekalo svetovno prvenstvo v kendo, ki se je odvijalo vsaka tri leta. Glavni favorit, Franko Sordi, je bil v življenjski formi. Brez težav je premagoval konkurente in se pred več tisoč gledalci že tretjič nezadržno vzpenjal k najvišjemu nazivu med mečevalci.

Čeprav je bil kendo sodoben tekmovalni šport, so bili mečevalci videti kot starodavni japonski vitezi, samuraji. Bojevali so se na tatamijih z dvo-ročnimi bambusovimi meči, imenovanimi *šinaj*. V disciplini *ito šobu* so uporabljali en meč, v *nito šobu* pa dva, od katerih je bil eden dolgi ali *daito*, drugi pa kratki ali *šoto*. Nosili so zaščitno opremo, ki je vsebovala masko *men*, rokavice *kote*, oklep za

prsni del *do* ter oklep za boke in bedra ali *tare*. Borbe so trajale pet minut. Zmagal je tisti mečevalec, ki je prvi dosegel dve točki, ali tisti, ki je do konca srečanja zbral največ točk. Sodniško žirijo so sestavljali glavni sodnik, dva "sprednja" in en "zadnji" sodnik. Trije sodniki so se nahajali na borišču, eden pa je sedel izven tatamija. Svoje odločitve so signalizirali z belimi in rdečimi zastavicami, ker je bil en tekmovalec *širo* ali *beli*, drugi pa *aka* ali *rdeči*.

Franko je v svetu mečevalcev predstavljal živo legendo. Pravili so mu *Kensej*, *Svetnik meča*. To je bil vzdevek največjega mečevalca Mijamoto Musašija, ki je živel v obdobju fevdalne Japonske v 16. in 17. stoletju. Mnogi so bili prepričani, da je Franko inkarnirani Musaši. Tudi sam je verjel v to. Med borbo je namreč slišal notranji glas, ki ga je zanesljivo vodil v zmage. Menil je, da njegov vodnik ne more biti nihče drug kot Musaši, saj ga je usmerjal na podlagi znamenite *Knjige petih prstanov* ali *Gorin no šjo*.

Musaši se je rodil v provinci Mimasake. Prve lekcije mečevanja je dobil od očeta. Ko je bil star 13 let, je v dvoboju ubil prvega nasprotnika. V mladosti je sodeloval v zadnji veliki samurajski bitki pri Sekigahari, vendar se je boril na strani poražencev proti *šogunu* (1) Jejasu Tokugavi. Po

(1) *Vojaški vladar*.

bitki se je vrnil v rodno vas, kjer pa ostal dolgo. V Kjotu je izzval na dvoboj mojstra Genzaemona Jošioko, vodjo ugledne šole in ga premagal. Denšičiro, Genzaemonov mlajši brat, ki je bil bolj več mečevalec, je zahteval zadoščenje. Toda Musaši je tudi njega porazil. Nato se je sto samurajev iz šole *jošioka* sklenilo maščevati Mijamotu. Postavili so mu zasedo v gozdu. Musaši je posekal na desetine mečevalcev in med bojem razvil svoj značilni borilni slog z dvema mečema.

Do devetindvajsetega leta se je boril v 60-ih dvobojih in vedno zmagal. Nato se je spopadel s takrat najboljšim mečevalcem Sasaki Kodžiro, utemeljiteljem šole *ganrju*. Srečala sta se na majhnem otoku pred številnimi pričami. Musaši si je iz vesla naredil leseni meč in se z njim boril proti Kodžirovi dolgi *katani*, samurajski sablji. Njun duel velja za najbolj znameniti mečevalski dvoboj. S to zmago je Musaši postal največji mečevalec v Japonski in za življenje ni več našel dostojnega nasprotnika.

Musaši je bil skoraj vse življenje *ronin*, samuraj brez gospodarja, volk samotar, ki se je potepal po deželi in težil k popolnosti svoje večine. Proti koncu življenja se je umaknil v jamo Rejgandu zraven budističnega samostana Ugandži, kjer je napisal svoje največje delo in umrl.

Franko je tudi na začetku borbe v *ito šobu* zoper Larsena zaslišal Musašijev glas, ki mu je go-

voril: *Sprosti se, ampak pazi, da ti misli ne bodo tavale. Skoncentriraj se. Umiri misli, toda bodi pozoren. Ne glej tistega, kar ti hoče prikazati nasprotnik. Ne bodi površen. Spremljaj ga. Preučuj njegov ritem, način gibanja. Napadi odločno, brez obotavljanja.*

Franko se je premaknil bliskovito kot misel in izvedel *nidan vazo*, kombinacijo dveh udarcev v *kote* in *men*. Ker je bil telesno izredno močan, je s takšnim silovitim naletom pogosto osvojil točko.

Toda tokrat je bilo drugače. Larsen je odločno odbil oba udarca. Bil je kot stena, niti za hip se ni zmedel. Ko je to spoznanje prodrlo v kotiček Frankovih možganov, se je iz nezavidnega položaja poskušal rešiti s korakom nazaj in zamahom v naprotnikov *do*. Toda bil je prepozen. Danec mu je zadal uničujoč udarec v glavo.

Sodniki so dvignili rdeče zastavice, ker je bil Larsen *aka*. Sprednji sodnik je oznanil: "*Men ari!*" (1)

Franko še nikoli ni tako hitro izgubil točke. Običajno bi se ga polotil obup, a ker je v sebi živo čutil Musašijevo prisotnost, ga je to pomirjalo. Sedaj je vsaj vedel, pri čem je. Odkril je nasprotnikov adut. Larsen je svoj stil boja gradil na fizični moči. Čeprav je bila to pogosto tudi Frankova prednost pred ostalimi tekmovalci, ga je zvonjenje v glavi

(1) *Uspesno izvedena tehnika v nasprotnikovo glavo.*

opozorilo, da bo moral spremeniti taktiko, saj tako močnega borca še ni srečal.

Popusti, da bi zmagal, mu je svetoval Musaši.

Franku je bilo jasno, katero tehniko mora uporabiti, da bo lahko izkoristil Larsenovo izjemno moč. Po večkratnih obojestranskih napadih se je Danec zagnal z *nidan vazo*. Sordi je napad pariral in za hip potisnil šinaj proti nasprotniku. Danec je reagiral s še močnejšim pritiskom, Franko pa se je s korakom *hiraki aši* naglo umaknil nazaj in na stran. Larsen je izgubil oporo. Zaneslo ga je naprej. Sledil je bliskovit Frankov udarec po nasprotnikovi glavi. To je bila izvrstno izvedena tehnika, imenovana *hiki men*, ki se je običajno izvajala v *cubazeriaj šobu*, boju iz kratke razdalje.

V zraku so zavihrale bele zastavice.

"Men ari!" je vzkliknil sodnik in dvignil belo zastavico. Franko je izenačil rezultat.

Kaj naj zdaj naredim? se je spraševal. Larsen bo previdnejši. Ne bo se več pustil presenetiti.

Ucurakasu to ju koto, je zaslišal Musashija.

Franko je razumel japonsko in v prevodu je to pomenilo nekaj podobnega kot *pozitivni transfer*. Najprej ni vedel, za kaj gre, potem se je spomnil poglavja v Musashijevi knjigi, ki jo je poznal na pamet. Ta koncept je govoril o načinu, kako pripraviti nasprotnika do tega, da postane nepreviden. Taktika je temeljila na istem principu, kot je bilo možno nekoga okužiti z zehanjem in utrujenostjo.

Nasprotnika se je zavajalo s počasnim gibanjem po borišču, nakar je sledil nagel napad.

In res. Larsen je postal bolj okoren, njegova budnost je popustila. Sprejel je Sordijevo hipnotično ravnodušnost do boja.

Ko je krenil v mlačen napad in dvignil šinaj visoko nad glavo, da bi zadal *men uči*, je Franko usekal kot kobra in ga prestregel s tehniko *debana cuki*. Z vrhom meča ga je sunil v zaščiteni predel grla. Bilo je naravnost čudovito, da je Italijanu uspel prav cuki, ki se je od vseh udarcev najbolj poredko uporabljal.

"*Jame!*" (1) se je zadržal sodnik in prekinil akcijo.

Franku je dodelil zmagovalno točko, dvignil belo zastavico in glasno rekel: "*Šobu ari!*" (2)

Danec je šele v trenutku poraza spregledal Sordijevo taktiko. Italijan ga je drugič mojstrsko prevaral in pokazal, da je za zmago potrebno mnogo več kot samo telesna moč. Larsen je moral priznati, da je bil Italijan pravi šampion nad šampioni.

Tekmovalca sta zavzela čepečo držo *sonkjo*, pospravila meče, vstala, se priklonila drug drugemu in zapustila borišče.

Franko se je uvrstil v finale. Poznavalci so zadovoljno kimali, gledalci pa navdušeno ploskali.

(1) *Stoj!*

(2) *Konec boja, zmaga!*

Italijan je izpolnil pričakovanja.

Oče, še ena zmaga! je pomislil Franko. *Dragi brat, naslednja bo zate.*

V nadaljevanju prvenstva so sledili repasažni boji.

Franko se je medtem poskušal zbrati in osredotočiti na svojega glavnega tekmeca, Japonca Kata Džirohančija. Evropski kolegi so ga opozorili, da je Džirohanči tajno japonsko orožje, s katerim želi *dežela vzhajajočega sonca* zrušiti dolgoletno evropsko vladavino, ki jo je v kendu zagotovil Franko Sordi. Džirohančija so privlekli iz nekega šintoističnega samostana, kjer se je uril v eni od najbolj tradicionalnih in legendarnih šol mečevanja *džigen-rju*. Zraven kenda je vadil še *iaido* in *kendžicu*. Iaido je bila večšina hitrega potega samurajske sablje iz nožnice s ciljem posekati nasprotnika. Izvajala se je skozi *kate*, tehnične vzorce, ki so se nanašali na realne situacije. Kendžicu pa se je delal s pomočjo *katačijev*, vezanih sparingov s partnerjem, pri čemer se je uporabljal *boken*, leseni meč.

Ko je Franko opazoval njegove prejšnje borbe, je videl, da je Katov stil precej nenavaden, vendar učinkovit. Džirohanči je s svojim ekstravagantnim nastopom zmedel nasprotnike in se naravnost poigral z njimi.

Nič ne de. Že pokažem Japoncem, kdo je pravi šampion, je sklenil Franko. *Iz najbolj skrite luknje*

lahko privlečejo svoje najboljše mečevalce. Vse jih premagam! Mogoče so res briljantni poslovneži in veliki samuraji, toda jaz sem še večji samuraj, še sijajnejši mečevalec, jaz sem gladiator 20. stoletja, potomec Rimljanov, Cezarja, Avgusta, Marka Avrelija, mož, ki so vladali svetu in zgradili enega največjih imperijev pod soncem. Jaz sem nepremagljiv! Spremljajo me duhovi največjih bojevnikov in ob meni je mojster nad mojstri, Mijamoto Musaši!

Ko je spiker pozval oba finalista na tatami, je temperatura v dvorani skokovito narasla. Mnogi so v boju med Džirohančijem in Sordijem videli dvo-boj vzhoda in zahoda, za večino pa je predstavljal borbo za najvišji naziv in Musašijevo dediščino nepremagljivega samuraja.

Franko je zavzel mentalno držo, imenovano *hišigo to ju koto*, ko se mečevalec do nasprotnika vede tako, kot da ga bo uničil z eno samo potezo. Sordi se je kot orel pognal na Japonca in ga želel prestrašiti. Toda Džirohanči je bil vse drugo, samo lahek plen ne. Ko se je ubranil Frankovega naleta, je sam prešel v divji napad. Italijana je potisnil na rob borišča. Za trenutek je obstal in počakal na nasprotnikovo reakcijo. Franko je imel tri možnosti: da se umakne v levo, da se umakne v desno ali da poskuša presenetiti Džirohančija z direktnim napadom. Kato je kot računalnik obdelal vse tri možne pozicije in ocenil Sordijev borbeni značaj.

Zaključil je, da bo Italijan najverjetneje poskušal slednje. In ni se zmotil. Franko je skočil proti Japoncu ter izvedel *men uči*. Toda Džirohanči je potezo blokiral in mu z nasprotne strani zadal udarec v desno stran maske. Japoncu je uspela tehnika *men kaeši migi men*.

Kato je z 1 : 0 povedel zoper Italijana.

"*Nikome!*" (1) je vzkliknil sodnik in dal znak za nadaljevanje boja.

Džirohanči je znova napadel in Franko se mu je komaj umikal. Japonec je bil tako silovit v svojih akcijah, da je Sordi s težavo lovil sapo. Tisto, kar je sam začel kot *hišige to ju koto*, se mu je kot bumerang vrnilo nazaj. Sedaj je on postal žrtev tornada, ki je divjal po njegovi obrambi.

Džirohančjevi udarci so bili tako hitri in natančni, da ga je zajel val brezupa. Je naposled le naletel na boljšega mečevalca od sebe? Ker ga je Musašijev glas dolga leta uspešno vodil, je v njem naraslo prepričanje, da je nepremagljiv. Toda očitno se je zmotil, kajti Japonec je bil neustavljiv.

Franko je globoko v sebi predal boj in čakal na milostni udarec, ki mu bo vzel naziv svetovnega prvaka in končal njegove sanje.

Ne! je prispel krik iz njegove duše. *Ne nori! Džirohanči ni nič boljši od tebe! Podlegel si njegovi iluziji. Ki o korosu! Dovolil si mu mentalni*

(1) Ponoven začetek po doseženi točki.

nadzor. Potisnil te je v defenzivo. Otročarija! Kako si lahko nasedel takšni šolski taktiki? Nisi nemočen. Vsak položaj je dober za protiudarec.

Ampak ne morem prodreti v njegov ritem! je ugovarjal Franko v svoji notranjosti.

Munen muso! je dejal Musaši. Osvobodi se negativnih misli! Dovolj telesu, da ga vodijo instinkti. Zaupaj vame!

Sordi se je sprostil in umiril. Musaši ga bo znova vodil.

Njegove roke so samodejno izvedle tehniko *harai kote*. Nasprotnikov meč je zbil na stran in ga skušal udariti po roki. Džirohanči se je komaj ubranil. Nato je Franko krenil v novo akcijo. Japonec je odskočil. Ko je pomislil, da je varen in je za kratek čas obmiroval, ga je Sordi bliskovito udaril z mečem v glavo. To je bila Musašijeva tehnika *ni no koši no hjoši* ali *udarec dvojnih bokov*. Naziv je izhajal iz posebnega načina gibanja. Najprej se je mečevalc v lažnem napadu pomaknil naprej, nato pa še enkrat, ko je zares napadel.

S sodniško odločitvijo men ari je Franko izenačil rezultat in se vrnil iz sveta odpisanih.

Džirohanči je vedel, da bo Italijan poskušal izkoristiti njegovo zmedenost in bo prišel kot povodenj. Zato ga je nameraval prehiteti.

Tedaj pa se je zgodilo tisto, čemur mečevalci pravijo *tataj no sen*. Gre za situacijo, ko tekmovalca napadeta istočasno. Če pri tem oba izvedeta *juko*

datocu ali uspešno tehniko, ki prinese točko, kot se je to pripetilo Sordiju in Džirohančiju, potem sodniki razglasijo *ajuči*. Za *ajuči* pa se ne podeljuje točka.

Dve sekundi zatem je sodnik oznanil konec boja. Izid srečanja je bil 1 : 1.

"Hikivake!" (1) je objavil sodnik.

Gledalci so bili na nogah. Neverjetno! Nihče si ni mislil, da bi se finalna borba lahko končala nerešeno. Pa vendar se je zgodilo. V takšnih primerih so sodniki odločali o zmagovalcu z glasovanjem ali zahtevali podaljšek boja, v katerem je zmagal tisti mečevalec, ki je prvi osvojil točko. Sodniki so tokrat imeli priložnost, da bi lahko brez boja dodelili zmago Japoncu in *Niponu* (2) povrnili staro slavo, toda poznavalci so vedeli, da se to ne more pripetiti. Razloga sta bila dva. Prvič, takšno dejanje bi bilo nečastno, in drugič, Franko je bil preveč ugleden in spoštovan mečevalec celo med Japonci, da bi ga bilo možno kar tako odrezati.

"Enčo hadžime!" (3) se je glasilo novo sodniško povelje.

Franko in Džirohanči sta bila napeta kot struna. Zavedala sta se, da bo o izidu borbe odločala tehnična dovršenost, v katero sta vložila dolga leta

(1) Neodločen rezultat.

(2) Dežela vzhajajočega sonca.

(3) Začetek podaljška.

napornega treninga. Svoj delež k rezultatu bo seveda prispevala tudi športna sreča, na katero pa se kot vrhunski mečevalca nista zanašala. V podaljšek boja sta stopila s trdnim sklepom, da postaneta svetovna prvaka.

V napadu sta bila sedaj previdnejša. Nista se več predajala ognjevitim naskokom.

Franko je poskušal doseči točko z *učiotoshi vazo*. Džirohančijev udarec je odbil navzdol, potem pa zamahnil proti njegovi roki. Toda Japonec je pravočasno reagiral in se rešil iz pasti.

Nato je Kato izvedel *kacugi men*. Šinaj je naslonil na levo ramo in poskušal izzvati Frankov napad. Ko je Italijan menjal držo, je bliskovito udaril proti njegovi glavi. Ampak Franko se je uspešno izmaknil.

Tekmovalca sta krožila drug okoli drugega in oprezala za novo priložnostjo. V tehničnem smislu sta bila božansko dovršena, vrhunski borca, prava eksperta v mečevanju. Finale svetovnega prvenstva še ni imel tako razburljive in nepredvidljive borbe.

Večina gledalcev ju je glasno spodbujala. Nekaj je bilo takih, ki so od napetosti nemo obsedeli, drugi pa so se živčno basali s hrano, ki so jo prodajali na tribunah. Nihče ni mogel z gotovostjo reči, kateri od njiju bo zmagal.

Franka je znova nagovoril Musaši.

Kage o ugokasu to ju koto. Aktiviraj senco!

To je bila tehnika, ki se je nanašala na situacijo, v kateri je bilo nemogoče oceniti nasprotnikove namere.

Sordi je zakoračil naprej in se pretvarjal, da bo silovito napadel. Džirohanči je reagiral in se sam pognal v napad. Franko se je umaknil naprej in na stran, kakor da bi šel mimo nasprotnika in zadal bliskovit udarec v nasprotnikova rebra. Zaključna tehnika, ki se je imenovala *nuki do*, je bila tako eksplozivna in prepričljivo izvedena, da je Japonec kar obstal na mestu.

Franko je slavil zmago. Znova je postal svetovni prvak, tretjič zapored! Takšnega podviga še nihče ni dosegel. Visoko je dvignil šinaj in ga z obema rokama držal nad glavo. Dvorana je odmevala v skandiranju njegovega imena. Celo japonski sodniki in inštruktorji, ki so tiho upali, da bo zmagal njihov rojak, so mu spontano zaploskali. Franko Sordi je bil največji. Uteleženo božanstvo meča, Kensej. Reinkarnirani Mijamoto Musaši no Kami Fudživara no Genši.

Po svečani podelitvi medalj in pokalov se je napotil v ekskluzivni hotel Suzuki, v katerem je zadnji teden bival. Japonska kendo zveza je v njegovem hotelu pripravila gala banket za vse udeležence prvenstva. Vodilni ljudje zveze s predsednikom Imagavo so povabili Franka na večerjo. Jedli naj bi v posebni sobi. Želeli so mu izreči priznanje za tekmovalne dosežke in se pokloniti njegovemu

mojstrstvu.

Franko je pred večerjo nameraval skočiti še pod prho in se preobleči v smoking.

"Gospod Sordi, telegram," mu je dejal receptor. Zraven ključa mu je izročil modro ovojnico.

Franko se je napolil k dvigalu. Nestrpno je odprl kuverto. Ob novici iz domovine je prebledel. Vanj je udarila kot strela z jasnega. Za hip je povsem izgubil občutek za čas in prostor. Nato se je naglo vrnil do recepcije.

"Prosim, povejte gospodu Imagavi, da me ne bo na večerjo," je naročil receptorju. "In rezervirajte mi karto za nočni polet v Rim."

6.

Robert in Lino sta se sklanjala nad šahovnico in igrala *vei ki*, kitajsko igro vojne strategije. *Vei ki* se odvija z majhnimi belimi in črnimi kamenčki na plošči, ki ima devetnajst vertikalnih in horizontalnih linij. Cilj igre je osvojiti čim več nasprotnikovega polja. V preteklosti so vojni strategji s pomočjo *vei kija* razvijali svoje taktične sposobnosti. Sčasoma je igra dobila vedno več filozofskih značilnosti, tako da danes predstavlja igralčev odnos do sveta in življenja nasploh.

Robert se je *vei kija* naučil od Takajukija Šiode. Japonci so se dolga stoletja navduševali nad kitajsko kulturo in tradicijo ter prevzeli mnoge običaje iz njihove bogate zakladnice. Tako je v 8. stoletju med Japonce prispela tudi omenjena igra, ki so jo preimenovali *go*.

"Spet si me potisnil v nemogoč položaj," je zav-

zdihnil Lino.

"Ni brezizhodnih situacij," je odvrnil Robert. "Spomni se Sun Cuja."

Sun Cu je bil veliki kitajski vojskovodja in vojni teoretik, ki je živel v 6. stoletju pred našim štetjem. Napisal je najstarejše delo o strategiji in taktiki z naslovom *Umetnost vojskovanja*. Robert in Lino sta se dokopala do druge izdaje te knjige, ki jo je leta 1982 natisnila založba *Globus* iz Zagreba. Sun Cujeve ideje sta poskušala prenesti v karate in v veji ki.

"Ti, ki si s Sun Cujem pisal njegovo knjigo, bi že našel rešitev, ampak jaz je ne vidim," je rekel Lino.

"Menda se ne boš predal?"

"Mi preostane kaj drugega?!"

Robert je pogledal na uro in vzkliknil: "Groza! Zamujam na trening. Nataša bo besna."

Ob ponedeljkih in sredah je Robert vadil samurajsko mečevanje pri Šiodi, ostale dni sta z Linom hodila na karate.

"Takole se zmeniva," je dejal Robert. "Do jutri razmišljaj o rešitvi. Če ti ne bo uspelo, bova zamenjala poziciji. Jaz bom nadaljeval s tvojimi kamni, ti pa z mojimi, velja?"

Lino je prikimal, si podbočil brado in se znova zapičil v ploščo.

Čez pol ure je obupal. Naj je še tako tuhtal o Sun Cujevih strategijah, izhoda ni našel. Seveda bo

Robert v trenutku rešil pozicijo, mu citiral Umetnost vojskovanja in taktiko, ki jo je spregledal. Linu ni šlo v glavo, kako je bilo mogoče, da sta oba brala isto knjigo, vendar sta jo tako različno razumela.

Nalil si je kozarec mleka in stopil na balkon študentske sobe. Večerni aprilski zrak mu je napolnil pljuča. Pred očmi so mu zaplesali beli in črni kamni vei kija. Robert ga je čisto obnorel z igro.

Pogledal je v oblačno nebo. Preplavilo ga je domotožje. Le kaj neki delajo mati, oče, sestra Ateja? V Gvineji je bil dan in toplo sonce je grelo njegove najdražje. Mati je bila kot kuharica zaposlena v mestni bolnišnici. Verjetno je prav zdaj pripravljala kosilo. Ateja je delala kot medicinska sestra v isti bolnišnici. Oče je vozil buldožerja na gradbiščih. Njegova domovina je stopala po poti izgradnje in težko pridobljene svobode, ki so si jo izborili v enajstletni vojni zoper portugalski kolonializem.

Že dve leti sta minili, odkar je zadnjič obiskal Gvinejo. Verjetno se je marsikaj spremenilo. Prejšnji teden mu je Ateja pisala, da se je preselila k babici, ki je zbolela in ne more več sama skrbeti zase. Druga novica, ki jo je izvedel, je bila neprijetno boljša in ga je navdala s ponosom. Ateja se je kot najlepša ženska Gvineje Bissau udeležila izbora za *miss sveta*. To pa še ni bilo vse! Njegova mala sestrica je postala *miss fotogeničnosti* in ugled-

na francoska hiša Chanel jo je želela zaposliti. Ateja je ponudbo zavrnila. Dejala je, da jo svet mode ne zanima, da se je izbora udeležila samo zato, ker je želela promovirati domovino in da svoje življenjsko poslanstvo vidi v vlogi medicinske sestre. Lino je občudoval Atejin humanizem. Redkokatero mlado dekle bi se odpovedalo blesteči karieri modela. Slava, denar, občudovanje so bile sanje večine ljudi. S te perspektive je bilo služenje drugim neekonomično, potratno. Toda Lino in Ateja sta imela svoja merila, ki so bila tuja potrošniški miselnosti ter nezdržljiva z materialističnim pogledom na svet.

Lino si je moral priznati, da je bil Robert tisti, ki je s svojim zgledom in z zgodbami o samurajih v njem prebudil upornika, romantičnega junaka, ki je jezdil divjega vranca in z mečem v roki jurišal nad krivice sveta ter branil nemočne in zatirane, Ateja pa mu je pomagala spoznati, da se je ta junak ves čas nahajal v njem in da kot speči kralj počiva v vseh ljudeh. Toda potreben je nekdo, svetel zgled, da predrami zaspalega heroja in mu vlije novih moči.

Kot včeraj mu je bil pred očmi trenutek, ko sta se z Robertom prvič srečala. Pred Filozofsko fakulteto so štirje rokerji napadli dve študentki. Ena od njiju je bila Nataša, ki je kasneje postala Robertova punca. Zbrala se je množica zijal in neprizadeto opazovala, kako je eden od rokerjev pretepal

svoje bivše dekline, Natašino cimro. Tedaj se je vmešal Robert in čisto sam ugnal nepridiprave. Na koncu ga je vodja rokerjev poskušal zabosti v hrbet. Posredoval je Lino ter ga uspaval z mavašigerijem. Od takrat sta postala velika prijatelja.

Toda njuno prijateljstvo je moralo prestati še vrsto težkih preizkušenj, predvsem zaradi razhajanja med Robertom in nasilnim trenerjem karate kluba Sokol, Viktorjem Kostolomcem. Lino je imel Kostolomca za boga številka ena. Robert je na republiškem prvenstvu pred nabito polno dvorano Kodeljevo zrušil to živo legendo in prikazal tako dovršen karate, kot ga Lino še nikoli ni videl.

Kostolomec je po porazu zapustil slovenski karate in se kot inštruktor zaposlil pri Kubotovi mednarodni zvezi karateja IKA, ki ga je poslala v Madrid, kamor se je preselil z družino. Karate klub Sokol, ki je bil največji ljubljanski klub, je razpadel, saj Viktorjevi učenci niso imeli dovolj organizacijskih sposobnosti.

Robert in Lino sta s treningi nadaljevala v karate klubu Študent, ki ga je vodil Samo Krajnc. Samo jima kot karateist ni bil dorasel, vendar sta v njem videla predvsem prijatelja in ne trenerja. Robert je v borilnih veččinah napredoval pod nadzorom senseja Šiode, Lino pa se je učil karateja od Roberta.

Zapihal je hladen veter. Lina je zmrazilo. Vrnil se je v sobo. Odprl je hladilnik, toda hrana mu ni

dišala.

Ulegel se je na posteljo in se zagledal v strop. Prevezla ga je misel na Nino. Pogrešal je njene vroče ustnice ter pogled, poln zaupanja in ljubezni. Odkar je diplomirala in se pred dvema mesecema vrnila v Zaire, je življenje izgubilo velik del sijaja. V trenutkih samote mu niti karate niti Robert nista mogla zapolniti praznine, ki ga je razjedala. Od hrepenenja po ljubljeni je čutil skoraj fizično bolečino. Ali jo bo sploh še kdaj videl? Tega ni vedel. S študijskimi pogodbami sta bila vezana na svoji domovini. Pa tudi po preteku obveznosti je ostalo vprašanje, kateri od njiju bi se odrekel patriotskim občutkom in prišel živet k drugemu. Torej je zanj izgubljena? Ne, s to mislijo se ni mogel sprijazniti. Poiskal bo način, da bosta spet skupaj.

"Zdravo!"

Njegov cimer, Abdul iz Gabona, je glasno vstopil in ga iztrgal iz Nininega objema. Podoba ljubljene je zbledela.

7.

Tistega dne, ko je bil pogreb nesrečnega Marka Sordija, nalivu ni hotelo biti konca. Debele kaplje so poskakovale po zemlji, dežnikih in neusmiljeno bobnale po krsti. Bilo je, kakor da samo nebo žaluje za prezgodaj ugaslim življenjem.

Čeprav so na rimskem pokopališču San Augusto shranjevali le še žare, so imeli Sordijevi tam družinsko grobnico, v kateri so počivale štiri generacije.

Ob odprtem grobu so se izmenjevali govorniki. Vsakdo je podal svoje videnje življenja in smrti. Fabio Sordi jih ni poslušal. Njegove misli so bile ujete v trenutek bolečine, ko se je povzpел na podstrešje in zagledal obešenega sina. Krik groze mu je zastal v grlu, ni se mogel premakniti. Ko si je opomogel, je stekel k njemu in ga snel z grede. Zahvalil se je nebu, da ga ni Ana prva našla. Njeno

materinsko srce tega ne bi preneslo. Potem je vzel sinovo glavo v naročje in zajokal tako, kot še nikoli v življenju.

"Smrt je lahko vzvišena in lepa, lahko pa je tudi kruta. Toda kadar pride, pride prezgodaj in ponavadi nismo pripravljeni nanjo. Čeprav nas že od zibelke dalje spremlja na vsakem koraku, se je bojimo, jo zavračamo. Naš dragi prijatelj Marko Sordi pa se je ni bal. Stegnil je roke proti njej, jo privil na svoje prsi in si jo naredil za prijateljico."

Fabio se je zdrznil in pogledal govornika. Ni ga poznal.

"Kdo je to?" je šepetaje vprašal sina Franka.

"*Signor (1)* Paolo Licata, selektor državne reprezentance. Karate zveza ga je poslala."

Fabio je prikimal in se ozrl okrog sebe. Šele sedaj je opazil, da polovico množice tvori mladina, ki je Marka poznala prek karateja, bodisi da so bili njegovi klubski kolegi ali navijači.

Licata je opisal svoje prvo srečanje s pokojnikom in nadaljeval:

"Marko je bil sijajen karateist, izvrsten borec in tehnik. Njegova prisotnost v reprezentanci je obogatila našo ekipo in ji dala nov polet. To smo še posebej začutili na univerziadi, ko je poskrbel, da v ekipnem delu nismo izgubili borbenega duha. Svojim tovarišem je vedno predstavljal vzor tekmo-

(1) *Gospod.*

valca in prijatelja. Tako mnogo bi še lahko dal reprezentanci, vendar ga je prezgodnja smrt iztrgala iz naše sredine.

Spoštovana družina Sordi, v imenu Karate zveze Italije vam izrekam najgloblje sožalje. Vaša boleča izguba ljubljenega sina je velika izguba tudi za italijanski karate.

Marko, tebi pa za vse, kar si naredil za karate, še zadnjič izrekamo: 'Hvala!'

Dragi kolega, karateist, mojster in tekmovalec! Tvoja poslednja borba je končana. Počivaj v miru. *Soremade. Jasume hejvani, Marko-san!*"

Štirje pogrebci so dvignili krsto in jo s pomočjo vrvi začeli spuščati v grob. Pristopil je fra Michele, pater, ki je bil prvi govornik.

"Prah si in v prah se povrneš!"

Zvrstil se je dolg mimohod. V mučni tišini je bilo slišati tiho ihtenje žensk in občasno pokašljevanje. Na krsto so v poslednje slovo padale vrtnice in pesti blatne zemlje. Svojci in najožji znanci so ostali do zadnjega.

Franko je zagledal Bruna Venierija. Dobro ga je poznal še iz otroštva. Bil je Markov najboljši prijatelj. Toda nikjer ni bilo bratove punce Julije.

"Bruno, *ma dove va Julija?*" (1) je zanimalo Franka. "Mama pravi, da je že dolgo ni bilo v naši hiši."

(1) *Kje je Julija?*

"Kolikor vem, je odpotovala k teti v Neapelj. Bilo ji je prehudo, da bi se udeležila pogreba."

Bruno mu zaenkrat še ni nameraval povedati resnice o Juliji. Ko je izvedela za Markovo smrt, jo je popadel neznosen občutek krivde. Nenehno je jokala, se obtoževala. Potem je nekega dne spakirala svoje stvari in odšla v samostan Santa Lucia, kjer je njena teta živela kot redovnica. Brunu je pustila kratko sporočilo, kje se nahaja in izrazila željo, naj je ne išče.

"Je bilo med Markom in Julijo vse v redu?" je hotel vedeti Franko.

"Zakaj ne bi bilo?"

"Samo vprašal sem."

"Marko in Julija sta se vedno imela rada, to veš. Zadnje čase sem Marka bolj malo videval, ker ga je reprezentanca povsem okupirala."

Tedaj je k njima stopil visok karateist. Franku je podal roko.

"Giani Corvo. Z Markom sva bila najboljša kolega v reprezentanci."

Franko ga je vprašal, ali morda ve za vzrok te tragične nesreče. Ko je Giani zanikal, je Franko iz žepa izvlekel zmečkan list papirja.

"Ne morem razumeti, kaj je brat mislil s tem sporočilom."

Na listu je pisalo: *"Žal mi je, ni mi uspelo."*

"Ali bi kateri od vaju vedel za pomen teh besed?"

Bruno je odkimal. Giani je namrščil obrvi in naposled dejal: "Marko se je po univerziadi zelo spremenil. Postal je zadržan in nerazpoložen. Nekaj ga je razjedalo, ampak niti meni se ni zaupal. Zdi se mi, da ga je poraz v finalih dotolkel. Goreče si je želel zmage. Nekoč mi je priznal, da je v karateju samo zaradi brata in očeta, da bosta lahko ponosna nanj."

Franku so se zarosile oči.

"S kom se je boril v finalu?" se je vmešal Bruno.

"Z Robertom Resnikom iz Jugoslavije. Borba je bila prava grozljivka. Resnik se je dobesedno izživljal nad Markom, ki ni našel ustrezne taktike zoper njega. Mislim pa, da ga je najbolj potrlo dejstvo, da so domači gledalci na koncu boja navijali za Resnika."

"Kako je to mogoče?!" se je vznemiril Franko.

"Marko je bil v ekipnem delu tekmovanja enkrat in gledalci so ga imeli za narodnega junaka. Ko je premagoval nasprotnike v individualni konkurenci, je bil zanje nič manj kot božanstvo z Olimpa. Zato so bili toliko bolj neizprosni, ko je izgubljal. Razočaral jih je in užalil. Vzel jim je njihov ponos in to so mu odkrito pokazali."

Robert Resnik, prikrajšal si mojega brata za zmago, je pomislil Franko ter stisnil pesti, in morda tudi za življenje!

8.

Robert je komaj dohajal senseja Šiodo. Tekla sta okrog Bohinjskega jezera. Za aprilsko deževno vreme je bil presenetljivo lep popoldan.

Robert se je veselil, da bo preživel vikend v treningu in meditaciji s sensejem. Pričelo se je njegovo intenzivno šolanje uči dešija. Dogovorila sta se, da bosta poleti tri mesece neprekinjeno vadila borilne veščine. Do takrat pa sta Bohinj obiskovala čez vikende.

V Ukancu, najmirnejšem delu bohinjskega kota, kjer se glasovi izgublajo v zeleni mehki smrekovega gozda in pritajenem šumu slapa Savice, sta si najela bungalov. Le-ta se je nahajal v najbolj samotnem delu Ukanca in je bil kot nalašč za njun trening.

Šioda se je ustavil in vprašal: "Kam pelje ta pot?"

"K slapu Savice."

"Je to tisti slap, o katerem je pisal vaš največji pesnik?"

"France Prešeren, da."

"Kakšen je že naslov pesnitve?"

"Krst pri Savici."

"Kaj pa slap, ali se ga spleča ogledati?"

"Mar še niste bili zgoraj?"

"Ne."

Robert ni mogel verjeti, saj je Šioda živel v Sloveniji že šest let.

"Ah, sensej, potem morava obvezno gor. To je, kakor da živite v Egiptu, a ne obiščete piramid pri Gizi."

In sta se povzpela k slapu.

Robert je bil vedno znova prevzet nad močjo vodne mase, ki je grmela z vrha žive skale in dirjala v brezno. Ta veličastni prizor ga je navdajal s strahospoštovanjem. Občudoval je prekipevajočo silo narave in se vzradostil ob misli, da je tudi sam del tega stvarstva.

Šioda je razigrano stekel do samega roba slapa, ki je bil zavarovan z jekleno žico. Spremljal je vodni padec v prvo kotanjo, od tam pa globoko navzdol v rečno strugo, ki se je izlivala v Bohinjsko jezero. Robert se mu je pridružil. Skupaj sta strmela v meglico, ki se je dvigala ob vznožju slapa. Pogled na divjo peno in trušč, ki se je stoterokrat odbijal od skal, ju je omamaljal. Stala sta kot začarana.

Minila je dobra ura, preden sta se odtrgala od magične moči slapa. Polna vtisov sta se vračala proti jezeru. Šioda je sklenil, da bosta vsak dan obiskala slap. Roberta je zaprosil, da mu pove, o čem govori Krst pri Savici.

"V uvodnem delu je Prešeren opisal boje med Karantanskimi Slovenci v 8. stoletju v času pokristjanjevanja. Knez Valjhun se je boril v imenu križa, glavni junak Črtomir, v katerem se zrcali usoda slovenskega naroda, pa za stare poganske bogove."

"In kdo je zmagal?"

"Črtomir se je s svojo vojsko zatekel v Ajdovski gradec. Valjhun ga je ponoči, ko se je Črtomir nameraval prebiti skozi obroč, presenetil in napadel z devetkrat močnejšo silo. Pesnik pravi, da to ni bil boj, ampak mesarsko klanje."

"Torej je bil Črtomir premagan?"

"Da, vendar je padla tudi polovica kristjanov."

"Kaj pa Črtomir?"

"Preživel je."

"Ali je naredil *sepuko*?" (1)

V japonski tradiciji je veljal običaj, da si je moral samuraj po porazu vzeti življenje. To je od njega zahteval *bušido*, nepisani etični kodeks pravil. V nasprotnem primeru je izgubil čast. Brez časti si samuraj ni mogel zamisliti svojega obstoja. Postal je zaničevan kot plazilec.

(1) *Ritualni samomor.*

"Obšla ga je misel na samomor," je dejal Robert, "vendar tega ni storil."

"Vem, da krščanska vera nasprotuje sepuku, ker uči, da je bog ustvaril življenje in da ga ima edino on pravico odvzeti. Ampak Črtomir ni bil kristjan, mar ne? Kaj ga je zadržalo? Maščevanje?"

"Ne. Ljubezen. Spomnil se je na Bogomilo, svojo izvoljenko."

Šioda je privzdignil obrvi.

"Žensko srce je neosvojljiva trdnjava," je pripomnil sensej. "In kaj je bilo z revežem? Je pri Bogomili našel tolažbo?"

Robert se je odkašljaj in rekel:

"Bogomila je prestopila v krščanstvo in pripočela Črtomira, da ga je sprejel še on. Na žalost, zaradi Bogomiline zaobljube dane Bogu, nista smela živeti skupaj."

Šioda je tlesknil z rokami in vzkliknil:

"Saj sem vedel, da se to ne bo dobro končalo!"

Nato sta se vse do kočice pogovarjala o razlikah med vzhodno in zahodno kulturo, še posebej med japonsko in evropsko, ki se je nanašala na viteštvo in samurajski kodeks.

Po večerji sta igrala veji ki in tega dne nista trenirala borilnih veščin.

Šioda je odpeljal Roberta k jezeru. Dolgo časa sta sede meditirala.

Preden sta legla k počitku, ga je sensej vprašal, če mu lahko priskrbi izvod Krsta pri Savici.

9.

Franko je na polico trofej položil nov pokal svetovnega prvaka. Nanj je bil še posebej ponosen. Znova je dokazal, da je prvi, najboljši, nepremagljiv. Japonskega favorita je ugnal v kozji rog in poteptal njihove upe na zmago. Japoncem je pokazal, da je večji Japonec od njih samih, pravi in edini Mijamoto Musaši! Mojstrsko je obvladal pravila igre tako na tatamiju, kot v življenju. In življenje zanj ni bilo nič drugega, kot ena sama bitka, ki jo je bilo potrebno dobiti. Zmagati za vsako ceno, pohoditi slabiče, storiti vse potrebno, da bi se prišlo na vrh. To ga je naučil oče Fabio Sordi. Njegov oče si je iz nič ustvaril imperij moči, ki se je raztezal po vsej Italiji. Fabio Sordi je bil rojen borec, šampion, mož, ki je bil predestiniran za največje podvige. In Franko je šel po njegovih stopinjah. Družinski imperij bo razširil izven meja Italije.

Kajti tudi Franko je bil zmagovalec, gladiator, samuraj nove dobe.

Njegova neapeljska pisarna je bila urejena kot mavzolej uspešnosti in viteštva. Po stenah so visele diplome, priznanja ter častni nazivi, ki si jih je pridobil v svojem poklicu in poslovanju. Sredi pisarne, ki je bila velika kot kakšna dvorana, je stala orgomna miza iz temnordečega mahagonija z dvema usnjenima stoloma. Še pet takšnih naslonjačev je bilo pri oknu, kjer se je nahajala točilna miza z izbranimi pijačami. Omara s knjigami je segala do stropa, s katerega je visel kristalni lesteneč s smaragdno kroglo. Prostor je krasilo več kot sedemdeset pokalov, ki jih je Franko osvojil na tekmovanjih v kendu. Krona vsega pa so bili meči. Največ je bilo katan, samurajskih sabelj, nekaj je bilo dvoročnih viteških mečev, mušketirskih floretov, gladiusov ter kratkih legionarskih mečev iz obdobja antike, z dvema čeladama in pravokotnim ščitom. Ob vratih je stala še lutka, odeta v samurajski oklep iz 18. stoletja. To je bila zbirka, ki bi se je razveselil vsak muzej. Največjo dragocenost, katan iz obdobja Momojama, pa je Franko hranil doma. Zanj je odštel pravo bogastvo in ni je bil pripravljen deliti z drugimi.

Iz tega centra moči je Franko nadziral poslovanje neapeljske podružnice, ki je pokrivala vso južno Italijo. Njegovo delo bi moral prevzeti Marco, sam pa bi se pridružil očetu v Rimu in začel

posegati v evropski prostor. Zdaj je bilo vse drugače. Vsi načrti, ki sta jih z očetom skrbno pripravljala, so padli v vodo, kajti Fabio ni zaupal nikomur. Govoril je: "Družina je povezana s krvnimi vezmi, vsi ostali so samo tujci. Tujec pa te bo prej ali slej izdal."

Franko je zadnje čase pogosto mislil na premišnulega brata. Ni in ni mogel razumeti, zakaj si je vzel življenje. Zakaj je to storil? Čakala ga je bleščeča prihodnost: diploma, služba, denar, moč, ugled, poroka z Julijo. Le kaj več si je lahko želel? Hudiča, pa tudi v karateju ni bil slab. Saj je bil prvak Italije! In kaj potem, če ni zmagal na univerziadi? To še ni bil konec sveta. V sebi pač še ni čutil prave volčje lakote po uspehu. Z očetom bi mu že pomagala razviti potrebno ostrino, tisto, čemur poslovneži pravijo *killer instinct*, morilski nagon za biznis. Sicer pa je to bilo Sordijem prirojeno. Samo vprašanje časa je bilo, kdaj bi se v Marku prebudilo, razvilo do popolnosti.

Kaj se je torej zgodilo z nesrečnim bratom? Zakaj se je zlomil? Bruno in Giani, ki sta po pogrebu večkrat obiskala Franka, sta trdila, da je kriv Resnik. Marka je ponižal na tatamiju in mu vzel voljo do življenja. Franka sta nagovarjala, naj se maščuje, naj v duhu *vendete* (1) zahteva kri za kri. Z veseljem bosta šla z njim nad malopridneža. To

(1) *Krvno maščevanje.*

sta dolgovala Marku.

Ljubljeni brat, ne vem, če si vedel, kako sem te imel rad, je pomislil Franko. Skupaj bi lahko osvojila svet, skupaj bi mu vladala. Zakaj si odšel tako zgodaj? Umrl si ponosno kot pravi samuraj. Neuspeh si plačal z življenjem. Neki Jugoslovan je prekinil tvojo bleščečo pot.

Franko si je vroče zaželel pogledati v oči tega Resnika. Kaj je bilo v njem, da je Marko odpovedal? Kakšna črna duša se je skrivala v tem karateistu? Je bil človek ali vrag? Robert Resnik je razžalil družino Sordi. Iz *la familie* (1) se nihče ne sme norčevati in ostati nekaznovan.

Sklenil je, da bo poiskal Resnika. Ni si še bil na jasnem, kako se mu bo maščeval. Toda ko se bosta srečala iz oči v oči, bo že vedel, kaj mu je storiti.

(1) *Družina*.

10.

"Napadi me!" je velel Šioda na jutranjem sprehodu.

"Ampak, sensej," se je uprl Robert, "vi ne poznate karateja."

"*Morihej Uješiba (1)* je rekel, da je boj v sedemdesetih odstotkih sestavljen iz udarcev in v tridesetih odstotkih iz ruvanja. Verjemi, dobro poznam *atemi vazo*. (2) Brez pomislekov me lahko napadeš."

Šioda ni bil samo mojster samurajskega mečevanja, ampak je bil tudi mojster aikida, ki ga je poučeval v Kendo klubu Musaši Ljubljana.

Robert se je naprej obotavljal, potem pa je ubogal senseja. Nekajkrat je s srednjo hitrostjo zamahnil proti njegovi glavi. Ko se je prepričal, da

(1) *Utemeljitelj večine aikido.*

(2) *Tehnike udarcev.*

Šioda zelo dobro obvlada *eskivažo* (1), je stopnjeval napade. Sensej se mu je z lahkoto izmikal in samo blokiral udarce. Robert je bil impresioniran nad njegovim aikido *aši sabakijem*, delom nog. Šioda se je gibal tako, da je Robertove linearne napade usmerjal v prazno.

"Zdaj pa dajva zares!" je velel Šioda.

Robert se je v skoku pognal naprej. Odločil se je za *kizami zuki*, direkt z vodilno roko v obraz. Ko je bil še v zraku, je za trenutek zadržal pest, ker se je želel prepričati, v katero stran bo odskočil sensej. Ko je videl, da je Šioda obstal na mestu, je zadal udarec. Napad je bil tako hiter, da bi v športni borbi gotovo osvojil ipon.

Tik preden je pest zadela svoj cilj, ga je skozi roko spreletela strahotna bolečina, podobna elektrošoku.

Šioda je izvedel *zuki uke*. Namesto da bi blokiral, je Roberta udaril v podlaket. To je storil s tehniko *nakadaka ipon ken*, s pestjo, ki je imela izdvojen srednji členek in se je popularno imenovala *zmajeva glava*. Le-ta je omogočila večjo koncentracijo moči na majhno površino, kar je botrovalo neprimerno hujši bolečini, kot je bila običajna posledica udarca.

Ko je Robert spet lahko premikal roko, se je podal v nov napad. Toda Šioda ga je prestregel z

(1) Obrambni način gibanja.

mavaši cumasaki gerijem, s krožno brco, ki jo je zadal z vrhom nožnega prsta v Robertovo bedro. Spričo te tehnike je Robertova noga odrvenela, v trebuhu pa je začutil slabost.

Med padcem je zamahnil proti sensejevi glavi. Šioda ga je zgrabil za roko ter mu med biceps in triceps zaril prst, *ipon nukite*. Roberta je zagnila tema.

Ko je čez čas odprl oči, ni občutil nobene bolečine. Tudi ohromelost je izginila. Z lahkoto je vstal. Bil je kot prerojen.

"Sensej, kaj se mi je zgodilo?"

"Izgubil si zavest."

"Da, to vem. Ampak kako je mogoče, da se zdaj počutim bolje kot zjutraj, ko sem vstal."

"Stimuliral sem tvoje centre moči."

"Kako?"

"S pritiskom prsta na določeno točko."

"Kot pri akupresuri?"

"Da. Mi ji pravimo *kacu*. Z njo sem te vrnil iz dežele senc."

Robert je bil poln vprašanj. Niti sanjalo se mu ni, da obstaja tako učinkovita veščina, kot jo je izkusil na lastni koži.

"Sensej, vaš način borbe ... To ni bil aikido."

"Da in ne. Gre za *kjušodžicu*, veščino, ki temelji na udarcih v vitalne predele. To učenje je del aikida. V osnovi izvira iz tradicionalnega karateja in kung fuja. Toda nekateri eksperti jo prakticirajo

kot samostojno veččino."

"Kako je mogoče, da sem od udarca v roko izgubil zavest?"

"Vsaka točka *džintai kjušo* lahko povzroči nezavest. Nekaj takih točk je celo smrtonosnih," je pojasnil Šioda. "Točka, v katero sem te prvič udaril, ta na podlakti, se imenuje *šakutaku*."

"Kaj pa ta na roki?"

"To je *vandžin*. Tista na spodnjem delu bedra pa je *fukuto*."

"Sensej, me boste naučili kjušodžicu?"

"Seveda."

* * *

Robert je udarjal v leseno lutko z zarisanimi točkami *džintai kjušo*. Na sprednjem delu mu je Šioda označil šestnajst točk, na srednjem delu trinajst in na zadnjem delu telesa enajst točk. Sensei mu je povedal, da obstaja še mnogo več vitalnih predelov, ampak da naj se za začetek osredotoči na te.

Z rumeno barvo so bile zarisane tiste točke, ki so povzročajo ohromelost in izgubo zavesti. Tak-

šne so *sejdon*, *gensej*, *murosame*, *kjosjen* in druge. Z rdečo barvo pa so bile zaznamovane smrtonosne točke, kot *tendo*, *kasumi*, *džinču* in druge.

Sensej mu je razkril tudi različne načine udarcev, ki so bili posebej oblikovani za kjušodžicu. To so bili na primer udarec s členkom kazalca, ki se je imenoval *ipon ken uči*, popularno pa so mu pravili *feniksovo oko*, *hiraken uči* je bil udarec s členki štirih prstov, znan kot *leopardova šapa*, *nakadaka nihon ken uči* ali *dvoglavi zmaj* je bil udarec s členki dveh prstov, *nukite uči* ali *roka kopje* se je imenovala skupina udarcev, ki se je izvajala z iztegnjenimi prsti, naj je šlo za udarno površino enega, dveh ali več prstov.

"Učinkovitost kjušodžicuja je odvisna od različnih faktorjev," mu je razlagal Šioda. "Najpomembnejši so štirje. Prvi je moč udarca. Če je udarec slaboten, potem bo tudi učinek napada na določeno točko zmanjšan. Drugi faktor je lokalizacija udarca. Bolj ko je udarec oddaljen od točke džintai kjušo, slabši je učinek. Tretji je način izvedbe udarca. Pri tem je zelo važno, kakšno pest bomo oblikovali kot orožje. Pomembna pa sta tudi smer in tok udarca. In zadnji odločilni faktor je natreniranost osebe, ki prejme udarec. Bolj ko je posameznik vzdržljiv in čvrst, manjši je učinek kjušodžicuja."

Sensej mu je dejal, da razen točk džintai kjušo, ki so namenjene predvsem za boj in samoobrambo,

obstajajo še tako imenovani *moksa centri*. Te točke se uporabljajo izključno za zdravljenje in stimulacijo moči. Njihovo poznavanje je za borilne veščine izrednega pomena. Robert se je razveselil, ko mu je Šioda obljubil, da ga bo naučil tudi osnov dela z moksa centri.

11.

Telovadnica je odmevala od borbenih vzklikov. Karateisti so trenirali *džiju ipon kumite*, posebno obliko dogovorjenega sparinga. Delali so *go no sen*, napad po nasprotnikovem napadu. En karateist je napadal s poljubnimi tehnikami, njegov partner pa jih je moral blokirati in izvesti protinapad.

Giani Corvo je stopil k Samu Krajncu, trenerju Karate kluba Študent.

"Martin Vlah," se je lažno predstavil, "iščem Roberta Resnika."

Samu je natvezel kup laži o tem, da je iz Maribora, da sta z Robertom stara prijatelja in da ga nujno potrebuje.

"Roberta že lep čas ni bilo v klub," je vzdihnil Samo. "Odkar so mu prenehala predavanja na faksu."

"Kje ga lahko najdem?"

"Doma na Ptujju."

Giani je vedel, da sta si Ptuj in Maribor zelo blizu. Sama ni upal vprašati za naslov, ker bi ga kot Robertov prijatelj moral poznati.

"Na Ptujju ga ni," je odvrnil Giani. Želel je izvedeti za čim več krajev, na katerih se Resnik zadržuje.

"Kaj pa v njegovem ljubljanskem stanovanju ste ga že iskali?"

"Izgubil sem naslov."

Tokrat je bil Giani pripravljen tvegati. Samo mu je nič hudega sluteč povedal ime ulice in številko ter velikodušno dodal: "Če ga ni tam, potem poskusite pri njegovem prijatelju Linu. Ta bo zagotovo vedel, kje je."

Samo mu je povedal, da Lino živi v študentskem domu FSPN na Bežigradu.

Gianni se je zadovoljno namuznil. Zahvalil se je Samu in izginil kot kafa. Upal je, da bo trener Karate kluba Študent pozabil nanj.

* * *

"Kako je šlo?"

"Odlično!" se je zarežal Giani.

Franko in Bruno sta ga čakala v sobi hotela Union.

"Izvedel sem vse, kar nas zanima."

Od Markove smrti sta minila dva meseca. En mesec se je Franko boril z demonom maščevanja, drugega je porabil, da jim je priskrbel lažne potne liste. Čeprav je kot odvetnik zastopal mnoge kliente, za katere je menil, da lahko to izvedejo z levo roko, zadeva ni stekla povsem gladko. Vsi so namreč zatrjevali, da so pošteni ljudje in da se z nečednimi posli ne ukvarjajo. Šele ko je enega trdo privil, je dosegel svoje. Brez lažnih potnih listov niso smeli v Slovenijo. Če so želeli nekaznovano izpeljati svoje namere, potem so jih enostavno morali imeti.

Druga težava je bil Resnikov naslov. Kje iskati malopridneža? Seveda bi lahko ta podatek brez težav dobili od italijanske karate zveze, toda s tem bi opozorili nase in kasneje bi jih to pokopalo. Zato so poizvedovali na lastno pest. Pri tem je obstajala nevarnost, da bodo prebudili pozornost Resnikovih znancev, ampak to je bil riziko, ki so ga morali sprejeti.

V ta namen so se zavarovali na več načinov. Na primer, bivali so vsak v svojem hotelu in se naskrivaj sestajali. Poizvedoval je samo eden, Giani, ker je znal slovensko. Napad na Resnika so nameravali izvesti ponoči, ko jih nihče ne bo videl.

"Parla!" (1) mu je ukazal Franko.

"Najprej sem bil v Študentu," je poročal Giani.

Karate klub jim je bil glavna iztočnica. Giani je zanj izvedel že na univerziadi.

"Tamkajšni trener mi je povedal, da je Resnik iz Ptuja. Poiskal sem ga v imeniku. Ker telefon ni prijavljen na njegovo ime, sem moral poklicati pet Resnikov, preden sem dobil pravega."

"In?" se je oglasil Bruno.

"Njegova mati mi je rekla, da je v Ljubljani."

"Kje?" je hotel vedeti Franko.

"V Erjavčevi 5 ima najeto stanovanje."

"Si šel tja?" je vprašal Bruno.

"Saj vem, kaj smo se dogovorili," je nejevoljno odvrnil Giani. "V akcijo gremo skupaj."

"Tako je!" je pribil Franko. "In da nobeden od vaju tega ne pozabi. Resnik je moj!"

Giani je zelo spoštoval Franka, ne samo zato, ker je bil Markov "veliki" brat in šampion v kendu, ampak tudi zato, ker je užival precejšen ugled med italijanskimi poslovneži. Ugled je pomenil moč in Giani se je tega dobro zavedal. Toda z Resnikom je imel svoje načrte. Če ga bo prvi ujel, ga bo pošteno pretepel. To je bilo najmanj, kar je dolgoval Marku. A tudi Franko kasneje ne bo imel nič proti, če bo Resnika zmehčal in ga pripravil zanj.

"Kaj če ga tam ne bo?" je vprašal Bruno ter se

(1) Govori.

premestil na stolu.

"Stanovanje bomo izmenično opazovali tako dolgo, dokler ne pride," je odgovoril Franko. "Če je v Ljubljani, se bo moral prej ali slej prikazati."

"Nisem vama še vsega povedal," se je vmešal Giani. "Bil sem tudi pri njegovem prijatelju Linu."

"Neumnež! To je bilo čisto odveč!" se je razjezil Franko.

"Morda," je dejal Gianni, "ampak izvedel sem same koristne stvari. Resnik ima v Kranju punco, Natašo Merc. Klical sem jo. Tudi ona mi je potrdila, da je Robert v Ljubljani."

"Bedak!" je vzkliknil Franko in se prijel za glavo. "Ti si navaden norec!"

Gianni je skomignil z rameni.

"Tole ti bo morda bolj všeč. Lino mi je rekel, da Resnik trenira kendo."

"Kendo?!" je poskočil Franko.

"Da. In iaido, kendžicu ter aikido. Pri nekem Takajuki Šiodi. Dobil sem celo njegov naslov."

Gianni je prebral z listka: "Kodeljevo 25."

"Kendo, ha!" je zamrmral Franko. Bojevnik v njem mu je zašepetal, naj prekriža meč z Resnikom. Tokrat je prvič v življenju dobil priložnost, da to stori zares.

Bomo videli, kakšne bodo okoliščine, si je rekel.

Toda misel na dvoboj ga ni več zapustila.

12.

Zastrla je okno in prižgala luč.

Bil je večer in bila je sama.

Solze so ji polzele po licih. Ni jih mogla ustaviti, ni jih znala ustaviti. Zakopala je obraz med vlažne dlani.

Obljubila mu je, da bo pogumna, da razume. Prisedla je njemu in sebi. Sveto je obljubila.

Zdaj pa te solze in ta jok, ki ji je stresal telo.

Ni si znala pomagati. Pogrešala ga je. Pogrešala je njegov nasmeh, njegov glas, njegove nežne besede, ki so ji prinašale toplino, se gnezdele v njeni duši.

Pogrešala je njegovo bližino, njegov dotik, objeme, šepet v noči in trenutke, ko sta se predajala ljubezni ter gorela v strasti teles.

Silno ga je pogrešala.

In solze je niso potešile.

*Jok – brez tebe.
Solza – s tabo.
Vedno s tabo.
Velika solza.*

Odložila je pisalo.

Solza je padla na črke in jih razmazala.

Ko so jo preplavila čustva, jih je vedno skušala prenesti na papir. Potem ji je bilo lažje.

Z Robertom sta imela skrivni dnevnik, v katerega sta vnašala svoje misli, občutenja, skupna doživetja, fotografije, razglednice z izletov. Zaupala sta mu vse, kar je bilo povezano z njuno ljubeznijo. Včasih sta pisala skupaj, včasih vsak zase. Včasih je bil dnevnik pri njej, drugič spet pri njem.

Dnevnik ni bil vezan v usnje, ne okrašen z zlatimi črkami, ne obrobljen z zlatimi nitmi. Bil je navaden zvezek s trdimi platnicami. Toda za njiju je imel neprecenljivo vrednost.

Na notranjo stran je zapisala:

*Vse je lepo, vse –
tudi ta tišina,
ki v naročju me drži.
Zaprem oči,
pogledam vase in
slišim vodo, ki šumi, šumi ...*

Čeprav je bil dnevnik njun, skupen, je bila Na-

taša prva, ki je začela pisati vanj. Zato so bili prvi listi posvečeni njemu, Robertu, in trenutku, ko ga je prvič uzrla. In drhtenju, ki ga je čutila, ko je hodil mimo nje, ko je ni opazil, ker se je skrila v gruči sošolk, da bi prikrila svoja čustva. Takrat mu je posvetila pesem z naslovom *Ti*.

*Mineva ... mineva čas
brez tebe.
Ali misliš kaj na mene?*

*Ti, ki rad si v ženski družbi,
ti, s svetlimi lasmi.
Ti! Hej, ali slišiš?*

*Kličem te, ker všeč si mi,
saj omamil si me
z modrimi očmi.*

*Ko zazrem se vate,
čutim, da sem nora nate.
Čutim tisto tvojo moč,
ki želela bi jo vsako noč.*

*Zato nikar ne hodi mimo,
poglej me, kaj ne vidiš,
da v oblasti tvoje sem moči?*

In vedi, čakala bom nate,

*le nate vse noči,
od tod do večnosti.*

Potem je nekega dne stopila k njemu in ga ogovorila. Od takrat se je vse odvijalo z vrtoglavo naglico. Ples v hotelu Turist, prvi poljub pred študentskim domom, praznovanje novega leta, prvič skupaj, združena v ljubezni. Robert je bil njen prvi in – zadnji, je prisegla.

Tako ji je narekovalo srce.

Dogodki, ki so sledili, so ju nosili, vrtinčili, premetavali. Robert se je moral dokazati v karateju. Ampak kljub temu sta našla čas zase.

Bil je petek, naporen dan, vznemirljiv dan.

"Ob 11.00 izpit iz arhivistike. Dobila osmico," je takrat zapisala v dnevnik. "Kosilo v Maksiju. S teboj. Prešine te ideja. Stečeva h govorilnici. Pokličeš: '*Halo?! Da li je tamo centrala Internacionala? Mi bih za četiri dana.*'"

Ob 14.55 se z zelencem odpeljeva v mesto Zagi. Taksi do hotela. Soba 405. Pravi raj!

Potep po Ilici. Zamudiva večerjo v hotelu. Greva v samopostrežbo in si kupiva toast, sir, ananas, šveps, cesarja. Za prvo noč nič drugega ne potrebujeva."

Zagledala se je v fotografiji, ki sta bili prilepljeni na tisti strani. Na eni je bil Robert. Sedel je v kavarni ob oknu, skozi katero se je videlo na trg in tramvaje. Na drugi sliki je bila Nataša, nasmejana

in srečna. Nekaj zvedavih obrazov je zrlo vanjo.

Robert, ki je tudi rad pisal pesmi, je skoval tele verze:

*Veter šumi, listje šumi,
v mojem srcu pa iskra žari.
Njeno ime zmeraj potihlo gori,
a tokrat za roko me drži.*

*Drži me skozi parke otožne,
skozi ulice z meglenimi lučmi,
skozi misli starega mesta,
skozi čas kralja Tomislava.*

*Njena moč je šala neizčrpna,
vesela pesem. Tihi stisk dlani,
poljub v stranski ulici,
nežna blaznost, ki drhti.*

"Pet do osmih," je brala dalje. "Tramvaj! Grička vabi v svoj sijaj."

V dvorani Vatroslava Lisinskega sta poslušala rok opero *Grička vještica*. Uživala sta ob neponovljivi izvedbi Josipe Lisac, ekstravagantne estradne pevke, umetnice.

Nazaj sta se napotila peš, ker sprva nista vedela, da je dvorana tako blizu hotela.

Tedaj se je porodila še ena izmed Natašinih pesmi:

*Kazalec se s kazalcem krije,
tam v cerkvi polnoč bije.
V plašče tople sta odeta.
Pod svetilko to gorečo,
zaželita kopel si penečo ...*

Dnevi v Zagrebu so hitro minili. Prehitro. Nataši se je znova utrnila solza.

Listala je dalje po spominih. Vikend v hotelu Radin, poletje na Bledu, Moravske Toplice pozimi ... Polno je bilo lepih trenutkov. Morala si je priznati, da jo je Robert razvajal. Zakaj pa ne? Rad jo je imel. Zadrhtela je ob tej misli.

Z Bleda je zaslišala njegov glas. Prihajal je čez vodo in nežno drsel po gladini jezera. Klical jo je z ljubkovalnimi imeni, tako kot takrat, ko sta veslala po jezeru. To ji je bilo neznansko všeč.

Ko bi le bil tukaj, ob njej! Pa čeprav za kratek čas. Le zakaj mu je dovolila, da jo je zapustil?

Trapa! si je rekla. *Ne bodi tako sebična. Tvoj bo celo življenje. Pusti ga, da počne tisto, kar ima razen tebe najraje na svetu, borilne veščine.*

Razum jo je tolažil, ji navajal argumente, toda srce je vpilo po njem. Kričalo.

Zzriin ...

Nekdo je pozvonil.

Kdo bi lahko bil? se je zdrznila. Mama in ata sta čez vikend odšla k sorodnikom. Robert je treni-

ral s Šiodo. Prijateljic pa v Kranju skoraj ni več imela. Študij in življenjske poti so jih popeljale na različne konce Slovenije.

Zzriinn ...

Morda je njena cimra s faksa, Jasna?

Zzzriinnn ...

Zvonec se je vedno bolj predirljivo oglašal. Nekdo je bil nestrpen.

Stekla je k vratom. Obšla jo je čudna slutnja.

Sunkoma je odprla vrata.

"Ti?!" ji je ušel vzklik.

"Jaz," je s pritajenim glasom dejal in razširil roke.

Vrgla se mu je v objem.

"Mili, kako je to mogoče?"

Potisnil jo je v hodnik in jo naslonil na steno. Pogledal jo je v oči.

"Poklicala si me," je šepnil.

Začel jo je poljubljati po vratu.

"Rekel sem ti, da če si me boš dovolj močno želela, bom prišel."

Ni mogla verjeti, da je bil zares ob njej. Ga je priklicala s svojim hrepenenjem, z močjo svoje ljubezni? Sta bila tako tesno povezana? Je njuno srce že bilo kot eno?

"Kaj pa Šioda ...?" je hotela vedeti.

"Pozabi na Šiodo."

Z roko ji je segel pod krilo in jo privzdignil.

"Tu sem," je dahn timer, "samo zate."

Nič več ni spraševala. Nič več se ni čudila. Bil je z njo. In edino to je bilo pomembno.

* * *

Sedela sta v kuhinji in zajtrkovala.

"Kako dolgo boš ostal?" ga je vprašala.

Nasmehnil se je.

"Kako dolgo želiš, da ostanem?"

Udarila ga je v ramo.

"Ne draži me," je užaljeno dejala.

Zavedala se je svoje obljube. Dovolila mu je, da celo poletje trenira s Šiodo in sedaj se ni imela pravice pritoževati. Čeprav je bila žrtev velika, je bila vesela zavoljo Roberta. Vedela je, da so to bile njegove sanje.

"Čez vikend ostanem," je rekel.

Torej sta imela na razpolago še dva dni in dve noči!

Naglo je vstala in mu sedla v naročje. Z objemom ga je skoraj zadušila.

Ko se je pomirila, ga je vprašala: "Zakaj ti je Šioda dovolil, da me obiščeš?"

Robert jo je navihano pogledal.

"Rekel je, da tako glasno misliš name, da motiš radijske in televizijske valove. Bajе so se mu prito-

žili z RTV-ja. Moral me je spustiti."

Pocukala ga je za lase.

"Važič!" je z narejeno jezo vzkliknila.

"Dobro. Okej. Vse bom priznal," se je branil, "samo ne skalpiraj me."

"No ...?"

"Šioda me je naučil kjušodžicu, precej nezna-
no, vendar nadvse učinkovito borilno veščino. Ob
priliki ti jo pokažem."

"Tako hitro si osvojil novo veščino?"

"Seveda," je z zaigranim ponosom rekel in na-
daljeval. "V bistvu gre za nadgradnjo karateja. Ker
temelji na preučevanju človeškega telesa, jo bom
lahko sam izpopolnjeval. Šioda mi je pokazal
osnove in mi dal potrebne rokopise. Ker bova pre-
šla na nove stvari, je menil, da si lahko privoščiva
malo civilizacije. Čeprav ga je po moje najbolj
skrbelo za mačko."

"Mačko?"

"Da. Nisi vedela, da si je nabavil mico maco?"

"Ne."

"Ime ji je Felicija. Je čistokrvna mešanka. Ne
vem, zakaj ji ni dal kakšnega japonskega imena,
ampak kaj hočeš. Morda je vraževeren, ker Felicija
pomeni *srečo*. Kakor koli že, čez poletje jo je zau-
pal sosedom, ki imajo sedemletno hčer, idealno
družico za njegovo mačko. Mislim, da se rahlo bo-
ji, da bo muca pozabila nanj, če bo predolgo
zdoma."

Nataša se je usedla nazaj na stol.

"Mi še vedno ne smeš povedati, kje trenirata?"

"Na žalost, ne. Šioda pravi, da je to v skladu s tradicijo uči dešijev."

Nataša je prikimala in se vdala v usodo.

"Veš, Linu še vedno ne gre v glavo, da si se odrekel evropskemu prvenstvu," je čez čas rekla. "Počuti se krivega. Meni, da si to naredil zavoľjo njega, ker ni dobil poziva."

"Neumnost! Lepo sem mu razložil, da mi treningi s Šiodo pomenijo več od vsake tekme na svetu. Tekmovanja so koristna na začetku, ko si nabiraš izkušnje. Takrat so nepogrešljiva. Ko pa dosežeš določen nivo, niso več tako važna. Sicer še vedno lahko rekreativno tekmuješ za svoj klub, vendar zase vem da mi ničesar več ne morejo ponuditi. Šioda mi je odprl oči. Zmaga ni glavni, ne končni cilj borilnih veščin."

"Linu boš moral to še velikokrat povedati."

Robert se je zamislil.

"Oh, skoraj bi pozabila, " je dejala Nataša. "Včeraj je klical neki Martin Vlah. Tebe je hotel."

"Nikoli še nisem slišal zanj."

"Rekla sem mu, da si verjetno v Ljubljani."

"Ni povedal, za kaj gre?"

"Ne. Misliš, da je kaj važnega?"

"Dvomim."

"Kaj naj mu rečem, če bo znova klical?"

"Nič. Bo že moral počakati do septembra, ko se
vrnem v Ljubljano."

13.

Za Bežigradom je Lino izstopil iz avtobusa. Vračal se je z večernega treninga iz karate kluba Študent.

Ponavadi je bil po vadbi karateja čisto preroben, toda tokrat mu trening brez Roberta ni nudil tistega popolnega doživetja, ki ga je bil vajen. Pa ne da bi se v Študentu slabo počutil. Nikakor ne. Fantje so bili okej. Le brez Roberta mu je bilo pusto.

In ko se je počutil osamljenega, ga je pričelo dušiti domotožje. Misel na Nino pa je bila kot sol na odprto rano. In zmeraj, ko je šel skozi podhod na Dunajski cesti, se je spomnil na rokerja, ki sta tukaj hotela posiliti njegovo Nino. To ga je vedno znova navdalo z nemočnim besom. Še posebej zato, ker je bilo njuno dejanje naperjeno zoper njegovo prijateljstvo z Robertom. Grda, umazana, ma-

ščevalna spletkarica je sprva dosegla svoj namen. Vendar ne za dolgo. Lino je na republiškem prvenstvu spregledal, kdo je njegov sovražnik in kdo prijatelj. Z Robertom sta po tekmi polovila vse nepridiprave, ki so jima zagrenili življenje. Dva od njih je za poskus posilstva doletela zaporna kazen.

Zatopljen v misli in spomine, se je skoraj zaletel v prikazen, ki je zrasla iz tal.

"Hudiča!" mu je ušla psovka.

Nagonsko je naredil korak nazaj in izpustil torbo.

Le od kod se je vzela? ga je prešinilo.

Neznanec je bil sam, srednje visok in ni dajal vtisa, da je posebej močan. Lina si je očitno izbral za žrtev. Zakaj in čemu? Na to si ni znal odgovoriti. Ampak več kot jasno je bilo, da ne gre za navadni roparski napad.

Lino se je zavedal, da v Sloveniji živi zelo malo ljudi, ki so mu kos v boju mož na moža. Običajno bi se takšnemu napadalcu zasmeljal v brk in ga položil z dvema brcama v glavo. Toda na tem neznancu je bilo nekaj čudnega, nekaj nevsakdanjega. Zdel se mu je kot kakšen *nindža*. (1) Ves je bil odet v črno. Nosil je črn pulover, črne hlače, temne lakaste čevlje in črno kapuco z dvema režama za oči, ki so se bleščale kot žerjavica. Lina je spreletel srh. V teh očeh je tlelo sovraštvo, s kakrš-

(1) *Plačani morilec v fevdalni Japonski.*

nim se še nikoli ni srečal.

Druga nenavadna stvar, ki jo je opazil, je bila ta, da je napadalec v rokah držal *boken*, lesen japonski meč.

Lino je poznal to orožje. Robert ga je nekajkrat peljal na treninge kenzica in ga poskušal navdušiti za samurajsko mečevanje. Linu se je zdelo nesmiselno, da bi vadil neko starodavno veščino, v kateri ni videl praktične vrednosti za samoobrambo. Niti slučajno si ni mogel predstavljati, da bi se kdaj lahko znašel v situaciji, ko bi ga napadel kakšen mečevalec in bi mu poznavanje osnovnih udarcev z bokenom olajšalo obrambo.

Moral bom improvizirati, si je rekel. *Z orožjem ali brez njega, tale pritepenec ne bi smel biti prevelik zalogaj zame.*

Toda neznančeve oči so ga streznile.

Ne, ta zlodej je mojster meča! je zaključil. *Ne smem se prenagliti.*

Demonske oči so gorele v sovraštvu. Za trenutek so se mu skozi odprla vrata pekla. Uzrl je hudiča, lobanje, razkosana trupla, žive mrličje, ki so bljuvali kri. Spreletel ga je srh, od katerega so se mu naježili lasje. Grozljiv prizor ga je ohromel. Njegov um je bil paraliziran.

Sajmendžicu! Hipnoza! ga je prešinilo. *Ta tip me hoče hipnotizirati!*

Robert mu je pravil, da obstajajo mojstri, ki obvladajo *kudži kiri*, črno magijo borilnih veščin.

Vendar niti v sanjah ni pomislil, da bo kdaj naletel na takšnega demona. Sajmen je bila tehnika magnetiziranja, s katero je lahko miš prepričala mačko, da ima pred seboj leva.

Toda Lino je čutil, da je nepridiprav res tako zlovešč, kot je bil videti. Zdelo se mu je, kot da zre v obraz same smrti.

"Kaj hočeš?" je nervozno vprašal Lino. Počasi se je umikal pred napadalcem, ki še vedno ni izrekel nobene besede.

"Prijetelj, upam, da me nisi zamenjal s kom drugim," je rekel Lino in se trudil, da bi njegov glas zvenel čim bolj vedro.

Lino je za hrbtom začutil zid. Ostal je brez manevrskega prostora.

Tepec! se je razjezil nase. *Dovolil sem mu, da me je zamotil. Zdaj nimam več izhoda. Treba bo v akcijo.*

Lino se je odločil za nožni direkt mae geri. Z brco v roke mu bo izbil meč in ga zasul z udarci.

Zdaj! si je rekel.

Trenutek zatem mu je silovita bolečina šinila po nogi.

Mečevalec se je umaknil na stran in ga udaril po golenici. Ko je Lino padal naprej, ga je neznanec treščil po glavi. Lino je brez glasu obležal.

Čez čas je prišel k sebi. Lovil je sapo. Okrog njega je bila tema.

Spoznal je, da ima čez glavo poveznjeno poli-

vinilasto vrečko. Roke je imel zvezane na hrbtu in nekdo mu je tiščal koleno na prsi. Zaradi tega je še težje dihal.

"Kje je Robert Resnik?" je zaslišal glas, ki se mu je zdel znan. "Je v Ljubljani? Govori! Odbila ti je poslednja ura. Kje je?!"

Nekje je že slišal ta glas. Komu je pripadal?

"Ali je na Ptuju?!"

Šele nato je dojel, da ga neznanec sprašuje po njegovem prijatelju in pomislil, kaj ta razbojnik hoče od Roberta.

"Je v Kranju?!"

Nepridiprav je vedel tudi za Natašo. To ni bilo dobro.

"Govori, gnida! Kje je Robert Resnik?!"

Sledila je nova serija vprašanj, ki so se ponavljala v nedogled. *Kje je Resnik? Kje ...?! Kje ...!?*

Lino je molčal.

Naposled je s hripavim glasom izdaval: "Ne vem! A četudi bi vedel, ti tega nikoli ne bi povedal. Hudič te vzemi!"

"Pasji sin! Gnida! Črv!"

Na Lina se je usula ploha kletvic. Vedno bolj se je dušil in izgubljal zavest.

"Cvri se v peklju!" so bile zadnje besede, ki so odmevale v noči.

Na črnih krilih je poletel onstran zavese, v temo, v deželo brez bolečine, v domovino večne tišine, tja, kjer je vladal neskončni mir.

14.

Megla je počivala nad Bohinjskim jezerom. Le tu in tam je bilo slišati osamljeno petje ptic. Oaza sredi Alp se je lenobno prebujala.

Bilo je precej sveže.

V zraku je dišalo po iglavcih.

Smreke so se spoštljivo umikale zgodnjemu obiskovalcu, ki je delal dolge korake.

Robert Resnik se je vračal iz Kranja. Bil je zadovoljen in pomirjen. Natašina ljubezen mu je vlila novih moči. Potreboval je njeno razumevanje in spodbudo. Brez njene privolitve bi se težka vrnil v brezčasni svet uči dešija, v svet borilnih veščin, v katerem sta obstajala samo učenec in njegov učitelj. Nataša se je znala umakniti, znala mu je dati prosto pot.

Nekje globoko v gozdu se je oglasila kukavica. Robert je naglo korakal dalje, kakor da je ni slišal.

Morda bi ga kdo zaradi tega lahko imel za vsiljivca, za grobijana, ki ne sodi v spokojno bohinjsko idilo. Toda Robert je bil z njo povezan bolj, kot se je zdelo. Tako, kot se jutro veseli dneva, se je tudi Robert veselil ponovnega srečanja s sensejem. Oba, bohinjsko jutro in Robert, sta bila v pričakovanju. Živela sta za trenutek snidenja in popolnoma sta se mu predala.

Robert je v mislih ugibal, kaj mu je Šioda tokrat pripravil. Česa novega ga bo naučil? Je bila v borilnih veščinah sploh še kakšna skrivnost, ki je ni poznal? Pobljže si je želel spoznati aikido. Toda to večino lahko vadi tudi med študijskim letom, ker je sensej aikido poučeval vzporedno s samurajskim mečevanjem. Morda pa obstaja še kakšna tajna veščina kot kjušodžicu, ki je bila znana le ozkemu krogu ekspertov. Kdo ve. Vsekakor bo kmalu izvedel.

Ko je zagledal kočo, se ni mogel več premagovati. Stekel je proti njej kot da bi se bal, da bo izgubila.

Pogledal je skozi okno in si oddahnil.

Šioda je po turško sedel sredi sobe. V naročju je pestoval Felicijo. Mačka je zadovoljno predla. Za Roberta je bil to eden najlepših prizorov, kar si jih je mogel zamisliti.

Njegov sensej ga je čakal.

Ni bil samo privid utrujenega bojavnika, samuraja. Bil je resničnost, kažipot sredi zmede življe-

nja. Izvir resnice in modrosti.

Šioda je dvignil pogled in pomahal Robertu, naj vstopi.

Kako je vedel, da ga opazujem? se je spraševal Robert.

Vrata so bila odklenjena. Nič hudega sluteč je stopil skozi dveri. Senseja je želel čim prej pozdraviti.

Tedaj pa, ojoj, mokro presenečenje! Na glavo mu je padla vrečka, polna vode in ga zmočila. Pogledal je navzgor proti vratom, nato pa Šiodo.

"Sensej, to sploh ni smešno," se je namrdnil.

"Tudi ni bilo mišljeno kot šala."

Šioda mu je vrgel brisačo.

"Pridi, nekaj ti bom pokazal."

Sensej je spustil mačko na tla. Na dan je privlekel veliko kartonsko škatlo podolgovate oblike. Vanjo je zaprl Felicijo, ki se je temu silno upirala.

"Prosim, pridrži škatlo," mu je rekel Šioda. "Pazi, da ti Felicija ne uide."

Robert ga je ubogal, čeprav je bil še ves moker.

Sensej je vzel krožnik, vanj nalil mleko. Nastavil ga je pred škatlo.

"Felicija je hudo lačna," je pripomnil sensej. "Od včeraj je na postu."

V roke je vzel boken in se postavil v borbeni položaj *džodan no kamae*.

"Ko ti bom dal znak, odpri škatlo na obeh straneh," je velel Šioda. "Če bo Felicija prišla ven na

moji strani, jo bom mahnil. Če bo prišla ven pri krožniku mleka, jo bova pustila, da v miru pozaj-trkuje."

Robert je dvomil, da sensej zares namerava udariti svojo ljubljenko. Ni mu bilo povsem jasno, za kaj gre.

"Zavrti škatlo!" je velel Šioda. "Dvakrat v levo in trikrat v desno."

Robert je zasukal škatlo.

"Zdaj jo odpri!"

Robert je napeto opazoval, kje se bo prikazala Felicija. Ali bo prišla pri mleku ali pri Šiodi?

Menda je ne bo kresnil? se je za trenutek ustrašil Robert, ko je zagledal odločni izraz na sensejevem licu.

Čez čas se je Felicija z dvignjenim repom pojavila pri Robertu. Mirno se je napotila h krožniku ter začela srebati mleko.

"Odlično!" je vzkliknil Šioda.

Robert je prikimal, čeprav še vedno ni razumel, kaj mu sensej želi povedati.

"Daj jo nazaj v škatlo!" je ukazal sensej. "To bova še trikrat ponovila."

In vsakokrat je Felicija izbrala krožnik mleka.

"Si videl?!" je radostno vzkliknil Šioda. "Felicija je zmeraj vedela, kje preži nevarnost. Kljub lakoti in dezorientiranosti se ni zmotila. Tebi to prej ni uspelo."

"Živali imajo pač boljše razvit instinkt od ljudi."

"Ha, motiš se! Verjemi, ljudje imamo večji senzitivni potencial od živali, saj je naš nagon po samoohranitvi podkrepjen še z intuicijo in intelektom. Živali čutijo samo živo nevarnost, ki oddaja agresivne signale, medtem ko mehanske nevarnosti niso sposobne zaznati. Poglej samo, koliko psov in mačk leži povoženih ob cestah.

Na Divjem zahodu so svojčas pobili na tisoče bizonov. Niti ob poku puške se živali niso zavedale nevarnosti, ki je prežala nanje. Lovci so iztrebili cele črede, bizoni pa so stali na kupu tako dolgo, dokler se zadnji ni zgrudil pod streli."

"Zakaj je potlej Felicija začutila nevarnost, jaz pa ne?"

"Tvoj šesti čut se nahaja v latentnem stanju, torej v precejšnji meri še spi. Razlog je tehnološki in civilizacijski napredek, ki je povzročil, da v naravi nimamo več enakovrednih sovražnikov."

Šioda je vzel Felicijo v naročje.

"Vem, da misliš, da sem si Felicijo priskrbel iz sentimentalnih razlogov," je rekel sensej, nakar jo je ljubeče pogledal in se nasmehnil. "*Hai. (1)* Deloma to drži. Mačka je izvrstna družba nekomu, ki živi sam. Toda moj glavni motiv je bil preučevanje. Od živali se človek lahko marsikaj nauči. Svoj čas sem imel številne hišne ljubljence: psa,

(1) *Da.*

petelina, papige, kobilice, pajke. Opazoval sem njihovo obnašanje, navade, predvsem njihove borbene sposobnosti. Sicer pa dobro veš, da je karate nastal iz opazovanja živalskih gibov."

"Sensej, še vedno mi niste pojasnili, čemu najin mali eksperiment s Felicijo in z mano?"

Robert se je pogladil po mokrih laseh.

"Hai. Da boš lažje razumel, ti bom povedal zgodbo o starem Kijokoru in njegovih treh sinovih," je začel Šioda. "Kijokoru je bil ugleden samuraj iz province Tadžima. Nekega dne ga je obiskal znameniti mečevalec Cukahara Bokuden. Kijokora se ga je zelo razveselil. Čutil se je počaščenega. Pozno v noč sta pila *sake* (1) in se, kot je bilo v navadi med samuraji, pogovarjala o umetnosti mečevanja in vojskovanja. Kijokoru je omenil, da ima tri sinove, ki že nekaj časa sledijo stezi meča. Bokudena je zaprosil, da bi testiral njihovo borilno spretnost. Slavni mečevalec je takoj pristal in rekel gostitelju, naj pokliče najmlajšega sina. Kijokoru se je začudil, ker je mislil, da bo Bokuden to storil naslednji dan, ko bi se z njimi dvobojeval pod oklepom. Potem pa je videl, kako se je Bokuden postavil ob vrata in visoko dvignil leseni meč. Nemudoma mu je postalo jasno, kakšen test si je omislil njegov gost in moral je občudovati Bokudenovo mojstrstvo.

(1) *Japonska alkoholna pijača iz riža.*

'Esa!' je zaklical Kijokoru. 'Pridi sem!'

Ker so bile stene v japonskih sobah v glavnem iz tankega lesa in papirja, je Kijokorov glas odmeval po hiši.

Najmlajši sin je planil v sobo. Bokuden ga je udaril po glavi, ne premočno, vendar dovolj, da se je Esa zložil po tleh. Ko se je mladi samuraj zavedel položaja, v katerem se je znašel, je osramočeno sedel v kot sobe.

'Koniši!' je Kijokoru poklical drugega sina.

Ta je bil previdnejši in se je za las izognil Bokudenovemu meču. Oče je bil zadovoljen.

'Josa!' se je tretjič zadril Kijokoru.

Najstarejši sin je zastal pred vrati in zaklical: 'Oče, prosim, naj tvoj gost spusti meč, da bom lahko v miru vstopil.'

Robertu se je razjasnil obraz. Sensej mu je znova na svojstven način posredoval lekcijo.

"Veš, Japonci šestemu čutu za nevarnost pravimo *haragej*. Z ustreznim treningom je haragej moč razviti do te mere, da deluje kot nezmotljiv radar. To bo tvoja naslednja naloga.

15.

"Halo, Nataša?"

"Lino, si ti?"

"Da."

"Slabo te slišim. V telefonu šumi."

"Meni tudi. Verjetno je kriva centrala. Nataša, je Robert pri tebi?"

"Ne. Od kod kličeš?"

"Iz bolnice."

"Kaj ti je? Ali si bolan?"

"Ne. Poškodovan. Pravzaprav mi ni nič. Majhna praska, buška."

"Praska? Buška? Lino, ne nakladaj! Povej, kako hudo si poškodovan, če ne, bom v minuti pri tebi."

"Ne skrbi, z mano je vse v redu. Oskubili so me samo za nekaj las in polepšali s par šivi. Danes grem ven."

"Kaj se ti je zgodilo?"

"Včeraj zvečer me je napadel neki tip."

"Je bil sam?"

"Da."

"Če imaš ti šive, kaj je šele z njim. Si ga spravil v šok sobo?"

"Na žalost ne. Nisem se ga niti dotaknil."

"Se hecaš? Je bil deset metrov velik, ali kaj?"

"Ne boš verjela. Bil je manjši in šibkejši od mene."

"Ne razumem ..."

"Napadel me je z bokenom."

"Z lesenim mečem?"

"Da. Bil je mečevalec."

"Kako je to mogoče? Je bil iz našega kluba?"

"Ne vem."

"Kako da ne?"

"Obraz je imel zakrinkan."

"Kaj je hotel od tebe?"

"Ravno zato kličem. Iskal je Roberta."

"Roberta?!" se je ustrašila Nataša. "Zakaj?"

"Ni povedal. Ampak ne boj se. Robert bi z njim opravil z levo roko."

Lino jo je želel pomiriti, čeprav niti sam ni verjel besedam, ki jih je izrekel. Napadalec je bil vrhunski mojster. V to ni bilo dvoma.

"Nataša, kje je Robert? Moraš ga posvariti."

Nataša se je nervozno ugriznila za ustnico.

"Halo? Si še tam?" je vprašal Lino.

"Da. Ampak ne vem, kje je. Ni hotel povedati."

Ko je odhajal, je rekel, da gre za eno od pravil, ki veljajo za uči dešije."

"Hudiča! Pravi trenutek si je izbral, da se gre samuraja."

"Lino, kaj bova naredila?"

"Kaj pa lahko narediva? Sam bog ve, kam sta se Robert in Šioda zavlekla. Če je Šioda želel, da vadita nekje na samem, potem ju nihče ne bo našel. Niti midva. Ne preostane nama nič drugega, kot da čakava."

"Ampak to lahko traja vse do septembra."

"Nič hudega. Dokler je s Šiodo, je varen. Ko pa se bo vrnil, bo že vedel, kaj in kako. Saj veš, da njega nihče ne užene."

Lino je vedel, da jo bo z naslednjimi besedami zelo vznemiril, toda ni šlo drugače. Moral jo je opozoriti.

"Nataša?"

"Ja?"

"Bojim se, da napadalec ve zate. Lahko se zgodi, da te bo poiskal."

V slušalki je nastala mučna tišina.

"Nataša, si še tam?"

"... da."

"Prišel bom k tebi."

"Ne, ne. Ne hodi! Ni treba. Saj znam poskrbeti zase."

Lino je vztrajal, da bo prišel, toda Nataša je odložila slušalko.

16.

Opazoval je mojstra Šiodo, kako je zavzel borbeni položaj *haso no kamae*. Boken je držal vertikalno z desne strani telesa. Robertu se ni niti sanjalo, kaj namerava sensej. Boj z lesenim mečem je bil nekaj čisto drugega kot borba s *šinajem*, bambusovim mečem. To je bil tudi Šiodin namen. Želel mu je prikazati razliko med športnim kendom in samurajskim kendžicujem.

Na treningih so sicer izvajali kendžicu, vendar samo v obliki *katačijev*, dogovorjenega sparinga. Tako so na primer vadili *nihon kendo kato*, ki vsebuje sedem sparingov z dolgim mečem in tri s kratkim mečem. Tudi deset katačijev iz šole ejšin rju so delali. Na Bohinju pa mu je Šioda razkril Musašijevo “*šolo dveh mečev kot enega*”, ali *hjo-ho niten iči rju*. Na zahodu je dolgo prevladovalo mnenje, da Musaši ni zapustil nobenih tehnik mečevanja, da se je ohranila zgolj knjiga Petih prsta-

nov. Zunaj Japonske je bilo zelo malo poznavalcev Musašijevega sloga mečevanja. Niten iči rju je imela več različnih vej in naslednikov. Najbolj znan je bil mojster Imaj Masajuki Nobukaco, deseti vodja smeri Terao Nobujukija. Musašijeva šola je bila sestavljena iz treh sekcij sparingov. *Ito seiho* so bili katačiji z dolgim mečem. Teh je bilo dvanajst. *Kodači seiho*, kratki meč, je imel sedem sparingov. Sekcija *nito seiho*, dva meča, dolgi in kratki, pa je imela pet Musašijevih katačijev in deset sparingov, ki so jih oblikovali njegovi učenci.

Toda to, kar je sensej zdaj delal z njim, je bilo čisto izven konteksta tradicionalnega kendžica, nekaj neobičajnega. Tega še nikoli niso izvajali v klubu. Šioda je želel, da se z bokeni pomerita v prosti borbi. To je bilo sila nevarno. Udarec z lesenim mečem po glavi je bil smrtno nevaren. Tako se je končal dvoboj med Musašijem in Kodžirom. Očitno je sensej zelo zaupal v svoje mečevalske sposobnosti. Ali pa je precenjeval Robertove, če je mislil, da bo njegov učenec lahko nadzoroval svoj meč. Kakor koli že, Šioda je vztrajal pri resničnem boju. Dejal je celo, da bosta poslej pogosto delala proste borbe z lesenim mečem. Tako so se urili tudi rimski gladiatorji. Musaši je po duelu s Kodžirom celo nehal uporabljati katano in se je boril samo še z lesenim mečem. Rekel je, da ni pomembno orožje, ampak človek, njegov duh. To je bilo povsem v nasprotju s samurajskim prepričanjem v ma-

gično moč katane, ki še danes velja za najbolje kovani meč na svetu. Mnogi so tudi prepričani, da je Musaši med dvobojem s Kodžirom doživel *satori*, prosvetljenje, ki mu je odkrilo nove horizonte v mečevanju.

"Udariva!" je velel sensej.

Robert se je v začetku zadrževal. Napadal je s polovično močjo, udarce je skušal čim bolj kontrolirati. Potem je spoznal, da je Šioda izredno več mečevalec in je povečal tempo napadov.

Kljub temu se v prvem duelu z bokeni ni najbolje znašel. Čeprav se je držal zlatega pravila mečevanja, ki pravi: "Kontroliraj center in si ustvari priložnost za napad," tega v kenzicu ni bilo možno doseči na enak način kot v kendu. V športnem boju sta mečevalca ohranjala kontakt prek šinaja. S *kensenom*, gibanjem vrha meča, se je poskušalo kontrolirati nasprotnikov meč in doseči tako imenovani *ken o korosu*. Nasprotnikov šinaj se je potiskal, odrival ali udarjal. S tem so se kvarile možnosti napadalčevih akcij, obenem so se ustvarjali pogoji za napad. V kenzicu ni bilo stika prek mečev. Nasprotnikove namere je bilo potrebno zaznati na večjo razdaljo. Šioda mu je rekel, da je tudi to del vadbe harageja.

Druga stvar, ki je Roberta zbodla v oči, je bila razlika v načinu izvajanja udarcev. V kendu so bili zamahi s šinajem krajši, medtem ko so bili v kenzicu daljši in globji. Tudi aši sabaki je bil druga-

čen. Pri kendu so se mečevalci v glavnem premikali s kratkimi, hitrimi, drsečimi koraki, protinapad pa včasih izvedli s skokom. Medtem ko je Šioda uporabljal navaden korak, včasih pa je izvedel tudi obrat *uširo tenkan*.

Robert je močneje stisnil držaj bokena in napadel s *cukijem*, vbodom v Šiodine prsi. Sensej se je nahajal v položaju *vaki no kamae*. Z zamahom *kiri age* je od spodaj navzgor odbil Robertov meč in mu svojega nastavil na vrat. Sensejeva reakcija je bila dovršena, izvedena s popolno kontrolo.

Mečevalca sta se priklonila in sedla.

"Ta zadnja akcija se imenuje *omoto dai go no šidai no koto*," je spregovoril Šioda, "in je ena od petih osnovnih situacij, ki jih v svoji knjigi Gorin no šjo opisuje Musaši."

"Sensej, vaš *timing* (1) je neprekosljiv," je iskreno priznal Robert in lovil sapo. "Ne vem, če se bom sploh kdaj približal vaši sposobnosti reagiranja."

"Neumnost! Seveda se boš! Treba je samo vztrajno trenirati in meditirati. In nikar se ne podcenjuj! Tvoj *timing* se približuje mojemu veliko hitrje, kot si misliš."

Robert je čez čas rekel: "Učitelj, nekaj vas že dolgo časa želim vprašati. Kdo vas je navdušil za mečevanje?"

(1) *Pravočasna borbena reakcija.*

"Ha!" se je nasmehnil Šioda in odvrnil: "Samurajski filmi, predvsem Toširo Mifune. Ko sem bil majhen, je bil največji japonski zvezdnik. Igral je v vsakem filmu o samurajih. Vsi smo želeli biti takšni kot on, častni, močni, pogumni in nepremagljivi."

Ko je Šioda govoril o Mifuneju, so mu oči kar žarele od navdušenja. Robert je bil vesel zavoljo tega. S sensejem sta delila isto inspiracijo, kajti tudi Roberta je za borilne veščine navdušil filmski igralec, Bruce Lee. Potem sta se ves dan pogovarjala o svojih junakih.

Zvečer je Šioda dal Robertu še nekaj napotkov za meditacijo: "Preden zaspiš, se osredotoči na štiri slabosti, s katerimi se mečevalec sooča. To so presenečenje, strah, dvom in izgubljenost. Vedi, da nihče ni povsem osvobojen teh ovir. Premagaš jih lahko samo tako, da ceniš trening. Vadba, učenje in nenehna duhovna rast te bodo popeljali k cilju, h kateremu hrepeniš. Premagaj druge tako, da boš prerasel sebe. Mečevanje je oblika boja s temi štirimi slabostmi. Jutri pa se bova lotila Musašijevih pet situacij boja. Lahko noč."

* * *

Robert in Šioda sta tekla po koritu reke Most-

nice. Čeprav je opoldansko sonce neusmiljeno žgalo, so jima drevesa nudila prijetno senco in svež zrak.

Šioda se je čez čas ustavil. Sedla sta na klop. Ne da bi ga Robert kar koli vprašal, je rekel: "V tradiciji bojevnikov je bil dvoboj zmeraj eden od osrednjih elementov dogajanja. Srečaš ga od biblijskih zgodb, na primer o Davidu in Goliatu, prek viteških turnirjev do revolveraških obračunov na Divjem zahodu, vse do današnjih tekmovanj. Seveda mu je tudi samurajsko izročilo posvečalo veliko pozornosti. V času japonskih državljanskih vojn so se bitke odvijale kot boji mož na moža. Kasneje je dvoboj dobil odločujočo vlogo v soočenjih med samuraji, ki so iskali popolnost v mečevanju. Opisal ti bom nekaj dvobojev, da boš lažje razumel, da v spopadu ni pomemben samo timing, ampak tudi haragej."

Robert ni vedel, ali se je senseiju razvezal jezik zaradi njunega sinočnega pogovora o samurajih ali pa je to bil del njegovega urjenja. Kakor koli že, vedel je, da so Šiodine pripovedi tisto, kar ga zanima.

"V obdobju ere Ejšo, za časa vladavine šoguna Ašikage, je zadnja novica pretresla glavno mesto Kjoto. Nekdo je na dvoboj izzval Očijaj Torazae-mona, uglednega mečevalca. Očijaj je vodil eno od osmih šol kendžica, ki so bile aktivne na področju Kjota in okolice. Imel je štirideset let in je bil na

vrhuncu svojih moči, mojstrskih sposobnosti ter intelektualne in duhovne zrelosti. Očiaj je bil obenem visoke in močne postave. Izzvati njega na duel je bila čista norost.

Vznemirjenje je še bolj naraslo, ko se je izvedelo, da bosta mečevalca v dvoboju uporabila katane, prave sablje in ne lesene meče. To je pomenilo, da se bo boj odvijal do bridkega konca. Ta izzivalec je moral biti zelo pogumen, ali pa se je enostavno utrudil od življenja. Vsi v Kjotu so se spraševali, kdo je, kajti nihče ga ni poznal. Edino, kar so vedeli o njem, je bilo, da prihaja iz okrožja Kanto.

Na dan dvoboja so meščani Kjota odhiteli k samostanu Kijomizu, kjer je bilo prizorišče obračuna. Očiaj je že bil tam in vsi so nestrpno pričakovali izzivalca. V razplet dvoboja ni nihče dvomil. Ko pa se je pojavil mečevalec iz Kanta, so se prisotni začeli loviti za glavo. Prišlek je bil mladenič, star okrog sedemnajst let. Bil je nizke in drobne postave. Kako se bo ta zoperstavil močnemu Očiaju?!

'Kakšna škoda mladega življenja,' so mrmrali gledalci.

Očiaj se je namrdnil. Zmaga nad malim, šibkim mečevalcem ne bo ravno povečala njegove slave. Ampak izhoda ni bilo. Ta pritepenec si je drznil izzvati njega, velikega Očiaja, zato si je zaslužil smrtno kazen.

'Mladenič bi moral izbrati bokene. Potem bi mu Očijaj mogoče prizanesel,' so modrovali ljudje.

Poslednja misel, ki se je podila Očijaju po glavi, pa je bila: 'Izziv tega capina je žalitev mojemu imenu!' Nato je zavzel najbolj varni borbeni položaj, čudan no kamae, z vrhom katane v središču prsi.

Mečevalec iz Kanta je počasi izvlekel meč, ki se je zableščal na soncu. Na veliko presenečenje vseh je spustil katano ob desnem boku in razkril svoje prsi. Za Očijaja je bila to še ena žalitev. Jezno je kriknil in napadel s *kiri oroši*, vertikalnim udarcem naprej. Vsi so že videli mladega mečevalca v luži krvi, ko se je pripetilo nekaj neverjetnega. Kot po čarovniji je katana mladega mečevalca pristala na Očijajevem vratu. Toda mladenič ni zasekal z mečem, temveč ga je samo pridržal nad nasprotnikom. Rezultat dvoboja je bil jasen. Če bi želel, bi mladi samuraj z lahkoto ubil Očijaja.

"Sensej, na takšen način ste me vi premagali včeraj," se je oglasil Robert.

"Ne povsem," je odvrnil Shioda in naredil kretanje z roko. "No, mladi mečevalec je počasi vrnil sabljo v tok in zapustil šokirane meščane Kjota. Šele ko je izginil s prizorišča, so meščani prišli k sebi.

Mečevalec iz Kanta je kasneje postal znan kot Cukahara Bokuden."

"Bokuden?" se je zdrznil Robert. Sensej mu ga

je pred kratkim omenjal v zvezi s testom harageja.

"Da," je pritrdil Šioda. "Japonci verjamemo, da je Bokuden bojevnik, ki se rodi na vsakih petsto let. V svojem dolgem življenju je pobil čez tristo samurajev, pripadnikov sovražnih družin. Njegov način boja se je imenoval *hitocu tači*, kar pomeni, da je svoje nasprotnike premagal z enim samim udarcem."

Robert je že hotel vprašati, kakšno zvezo ima haragej z zgodbo, ki mu jo je pravkar povedal, ko ga je sensej prehitel z razlago: "Zelo pomembno je, da zna mečevalec pravilno oceniti svojega nasprotnika. Očijaj je videl samo zunanost Bokudena. Ni ga bil sposoben začititi. Zato je izgubil."

Šioda se je zagledal v majhnega kuščarja, ki je švignil čez potko in nadaljeval: "Na podlagi harageja lahko že vnaprej predvidiš borbo. Veliki mečevalci so samo pogledali nasprotnika in že so vedeli, če lahko zmagajo ali ne.

Nekoč je neki *ronin*, (1) ki je iskal slavo kot mečevalec, obiskal *daimja*, (2) v predelu Šimane. Slišal je, da se v njegovi službi nahaja samuraj, ki je izvrsten mečevalec. Ronin je izzval samuraja, ki pa ga je samo ošinil s pogledom in rekel, da dvo-boj ne bi imel smisla, ker mu ronin ni dorasel. Ronin se je užalil in od velikaša zahteval, da dovoli

(1) *Samuraj brez gospodarja.*

(2) *Velikaš, fevdalec, pripadnik vojnega plemstva.*

duel. Daimjo je bil namreč lastnik in gospodar tega samuraja, zato je razpolagal z njegovim življenjem. Velikaš je odobril dvoboj in vsi so odšli na vrt.

Mečevalca sta vzela lesene meče.

Nekaj časa sta se opazovala, nato pa istočasno napadla ter udarila drug drugega po telesu.

Samuraj ga je vprašal: 'Ali si začutil?'

'Bila sva enako hitra,' je odgovoril ronin.

'Ne, jaz sem zmagal,' je odvrnil samuraj.

'Niti slučajno!' se je razburil ronin. 'Bila sva enaka.'

Ker se nista mogla zediniti, sta se dogovorila, da ponovita duel.

Znova sta napadla in znova se je ponovila ista situacija. Samuraj je nato še dalje trdil, da je bil hitrejši, medtem ko mu je ronin ugovarjal. Da bi dokončno razrešila spor, sta sklenila, da bosta uporabila katane.

Tudi tretjič sta zamahnila istočasno. Prisotnim se je zdelo, kakor da gledajo ponovitev prejšnjih dveh spopadov. Toda tokrat je na nogah ostal samo eden, in to samuraj. Svojemu gospodarju je pokazal mesto, na katerem se ga je roninov meč dotaknil, vendar ga ni poškodoval. Samurajeva sposobnost predvidevanja in harageija je bila na vrhunskem nivoju."

"Sensej, ne vem, če je danes možno kaj takega začutiti," je pircpomnil Robert. "Samuraji so se borili v resničnih spopadih, ko je šlo za življenje in

smrt. Zato so lažje razvili haragej."

"Motiš se. Duh je večni in ne dela razlik med dnevom in nočjo. Pomembna je predanost. Ključ je v tem, da se moraš povsem prepustiti nebeški sili in ji dovoliti, da te vodi."

Šioda si je popravil vezalke na adidaskah in nadaljeval: "Še en primer harageja sem ti hotel navesti. V 10. stoletju sta živela Minamoto Micuri in Taira Jošifumi, ki sta bila velikaša in slavna bojevnika. Njuna slava je bila tako velika, da so se mnogi spraševali, kdo je boljši. Ta radovednost je zajela celo njune samuraje. Ker pa sta Micuru in Jošifumi cenila drug drugega, ni obstajala verjetnost, da bi se kdaj sešla na bojnem polju. Zato so se samuraji odločili, da bodo sporekli svoja gospodarja.

Do Jošifumijevih ušes so prinesli sledeča ogovarjanja: 'Micuru pravi, da ste strahopetec. Nasprotujete mu v vsem, toda bojite se spopasti z njim.'

'Kako lahko reče kaj takega!' se je razjezil Jošifumi. 'Zelo dobro poznam njegove sposobnosti in njegov način razmišljanja. Tudi on dobro pozna mene. Ne razumem, zakaj me nenadoma žali. Ampak če se želi boriti z menoj, sem mu na voljo!' Te besede so bile nemudoma posredovane Micuriju.

Potem ko sta si izmenjala kopico izzivov, sta se odločila, da se bosta srečala na bojnem polju. Dogovorila sta se za kraj in datum. Ker sta bila oba daimja, se nista smela soočiti sama, ampak sta se

določenega dne pojavila vsak s po petsto samuraji.

Jošifume je rekel Micuriju: 'Današnja bitka bo nesmiselna, če se bosta spopadli najini vojski. Midva želiva izvedeti, kdo je boljši, zato se izogniva nepotrebneemu krvoprelitju in se bojujva sama.'

'Prav to sem ti hotel tudi jaz predlagati,' je odvrnil Micuri.

Velikaša sta na svojih močnih konjih odjahala na jaso. Vzela sta lok in pripravila prvo puščico. Konja sta najprej mirno krenila, nakar sta se podala v divji galop.

Ko sta se dovolj približala drug drugemu, sta izstrelila puščici in oba zgrešila. Nato sta še trikrat ponovila napad.

Samuraji so medtem mrzlično razmišljali: 'Če bo umrl moj gospodar, potem bo vse njegovo imetje pripadlo nasprotniku. To pomeni, da bom jaz postal ronin, ali da bom moral storiti sepuko, ali pa maščevati gospodarja.' Nobena od možnosti samurajem ni bila všeč. Zato so začeli obžalovati svoje neprimerno ravnanje in moliti bogove za gospodarjevo življenje.

Jošifume in Micuri sta petič pojahala drug proti drugemu. Izstrelila sta puščici natančno v center nasprotnikovega telesa. V zadnjem trenutku sta se zasukala v pasu tako, da so ju puščice samo oplazile.

Tedaj je Jošifume vzkliknil: 'Oba sva dala vse

od sebe, ampak še vedno sva v sedlu. Kaže, da bogovi hočejo, da živiva naprej. Midva nisva stara sovražnika, zato prenehajva z bojem, dokler še lahko. Tako ali tako se nisva želela pobiti, temveč izvedeti, kdo je boljši.'

Micuri se je strinjal, zato sta oba umaknila svojo vojsko. Od tedaj sta postala najboljša prijatelja in nihče več ju ni mogel pripraviti do tega, da bi se sporekla."

Robert je pogledal senseja, ki je vstal in si pretegnil noge.

"Ko se srečata dva enako dobra mečevalca, morata vedeti, kdaj je čas, da odnehata. Tudi to je haragej," je povzel Šioda in dodal, "v nasprotnem primeru lahko pobijeta drug drugega."

17.

"Mea kulpa ... mea kulpa ..." (1)

Besede so kot tiha molitev prihajale iz ust mlade nune, ki je klečala na kamnitih tleh samostana Santa Lucia. Objokan obraz, na katerem so se sušile solze, je zrl v razpetega Nazarenčana. Poskušala je moliti. Iskala je ustrezne besede, vendar so ji misli vedno znova uhajale k izvoru bolečine.

"... mea kulpa," je bilo vse, kar je spravila iz sebe.

Občutek krivde jo je vrtinčil, ji jemal sapo in jo gnal na rob obupa. Dolge tedne je že odklanjala hrano, živela le ob kruhu in vodi, zaprta v temačni, majhni samostanski celici. Častne sestre so vse pogosteje trkale na njena vrata. Bile so v skrbeh za njeno telesno in duševno zdravje. Celo mati prednica jo je dvakrat obiskala ter jo poskušala prepri-

(1) *Moj greh.*

čati, da bi se sprehodila po vrtu. Upala je, da ji bo narava vrnila voljo do življenja. Vendar zaman. Sestra Fiora se ni mogla iztrgati iz objema brezizhodnosti, ki ji ga je povzročal pečat krivde.

"Jagnje božje, ki odvzemaš grehe sveta," je naposled izdabila. "Pomagaj mi!"

Toda Jezusov obraz je ostal nespremenjen, zatonjen v lastno trpljenje in nemoč na križu.

"*Eloi, Eloi, lama sabaktani?*" (1) je v hudi stiski kriknila in ponovila Jezusove besede.

"Gospod, zakaj me nisi obvaroval pred skušnjava?! Zakaj si dovolil, da sem zapadla v greh?" je tožila in vila roke proti Križanemu. "Zakaj si dovolil, da sem svojega ljubega zapeljala v smrt?! Zavoljo mene zdaj njegova nesmrtna duša tava in ne najde počitka. Zakaj si zakrknil moje srce in mi naložil tako velik greh? Zakaj?!"

Zarila si je nohte v obraz in zavpila:

"Ne! Ne! Ne! Odpusti mi, Gospod! Odpusti mi te bogokletne besede! Mea kulpa! Za vse sem sama kriva! Satan me je skušal, a sem popustila. Mea kulpa!"

Vrgla se je s krvavečim obrazom na tla.

"Pomagaj mi, Gospod!" je ihtela. "Očisti me greha! Pomagaj prešuštnici in morilki! Ne zapusti me, o Gospod!"

Sestra Fiora je čez čas zaspala. Izčrpanost jo je

(1) *Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?*

naposled premagala. Toda niti kratki spanec ji ni prinesel zelenega miru. Mučile so jo vizije izgubljenih duš, ki so stegovale svoje posušene roke. Prihajale so iz najbolj oddaljenega, mračnega dela onstranstva. Ena duša se je iztrgala iz množice. Sestra Fiora je prepoznala svojega ljubega. Čez pokopališče ji je šel naproti. Njegov obraz je bil čudno spačen. Med zobmi je držal rdečo vrtnico. Zaradi trnov mu je z ustnic kapljala kri. Na nogah in rokah je nosil zarjavele verige. Hodil je s težavo. Zdelo se je, kakor da bo vsak čas omagal. Čez ramena mu je visel še en par verig.

Sestra Fiora se je s krikom groze prebudila iz sna.

"Moj Bog! Po smrti bom odšla v pekel!"

Po samostanu se je razleglo bitje zvonov. Ura je bila pet. Čas za jutranjo molitev. Sestre so hitele po vlažnih hodnikih. To jutro se jim je zdelo še posebej hladno in sveže. Ena od sester je pripomnila: "Tako je, kot da bi nekdo umrl."

Sestra Fiora je strmela v prazno.

18.

Nad Bohinjskim jezerom je vzšlo sonce.

Robert ga ni videl.

Tudi oblakov ni videl, ne ptic na nebu.

Slišal je veselo žvrgolenje, ki je prihajalo iz krošenj dreves, vendar ničesar ni videl.

Tudi ne dreves, ki so ga obkrožala.

Vonjal je cvetice, zeleno travo.

Ampak videl ni ničesar.

Občasno je zaslišal sunke vetra z leve in desne strani glave, včasih pa so se ustavili tik pred njegovim čelom.

"Ko boš v popolni temi, bo vzšlo tvoje duhovno sonce. Tedaj boš lahko slišal bitje zvonov mnogo prej, kot bodo zazvonili, občutil boš list, še preden bo padel in videl boš puščico veliko prej, kot bo izstreljena, kajti razvil boš oko uma. Zaupaj harageju, dobro ti bo služil, ko bo tvoje življenje v

nevarnosti."

Robert je z bokenom poskušal parirati sunkom vetra, toda njegova prizadevanja so bila nerodna in jalova.

"Ne poslušaj vetra. Veter je počasen glasnik," je rekel Šioda. "Napade moraš začutiti z vsem svojim bitjem."

Robert je še trikrat zaman nastavil boken, tedaj četrtič, pa mu je uspelo. Odbil je Šiodin leseni meč.

Snel si je temnozeleni trak in radostno vzkliknil: "Uspelo mi je, sensej, uspelo!"

Šioda se je prizanesljivo nasmehnil.

"Sreča ni haragej. Še veliko treninga naju čaka."

"Kdaj bom razvil haragej?"

"Tega nihče z gotovostjo ne more reči. Ampak ko ga boš prvič zaznal, boš vedel, da je bil to haragej."

* * *

Robert in Šioda sta večerjala. Sensej jima je pripravil blago zelenjavno juho.

"Zvečer ni dobro obremenjevati želodca," je

prvega dne pojasnil učitelj. "Telo je potem kot zacementirano in *ki* (1) s težavo priteka vanj."

Robert se je kmalu prepričal v resničnost sensejeve izjave. Ko je pred spanjem odšel k jezeru in v mesečini izvedel *pekinško formo*, vajo *taj čija*, še nikoli v življenju ni občutil tolikšne energije in polnosti v telesu. Zajel ga je nekakšen nevidni eterični fluid. Telo se mu je zazdelo peresno lahko. Za trenutek je pomislil, da se bo dvignil s tal in poletel pod nebo.

"Sensej, od prve izkušnje s *satorijem* (2) nenehno razmišljam o tem, kako je treba živeti. Kaj je prava Pot?" je Robert vprašal po večerji.

"Včasih so govorili, da vse ceste vodijo v Rim. Podobno je z življenjem in z duhovnostjo. Vse se steka k enemu Izvoru in enemu Cilju. Nekdo lahko gre po poti Kristusa in doživi razodetje, nekdo lahko gre po poti Bude in doživi razsvetljenje, nekdo lahko sledi Krišni in doseže nirvano, nekdo lahko gre po stezi borilnih veščin ter doživi satori. Kaj je torej prava Pot?"

Mnogo je poti duhovnega razvoja, vendar vse peljejo k enemu in istemu Izvoru, pa naj prihajajo z Vzhoda ali Zahoda. Izvor je skupna dediščina kristjanov, budistov, hindujcev, sikov in vseh drugih. Kljub kulturnim in religioznim razlikam osnov-

(1) *Življenjska energija, ki prežema stvarstvo.*

(2) *Razsvetljenje. Gre za dogodek iz zgodbe Beli galeb.*

ni nauk ostaja nespremenjen."

"Kakšen je nauk, ki govori o Stezi?"

"Delaj dobro, ogibaj se zla, očisti svoje misli. Ne veži se za ljudi, predmete ali kraje. Bodi svoboden kot orel v višavah."

Robert je pozorno poslušal.

"S skromnostjo premagaj ponos, z ljubeznijo sovraštvo, z radodarnostjo se zoperstavi sebičnosti, z dobroto premagaj zlo, z resnico pa lažnivca. Daj vsakemu, ki te prosi.

Če želiš premagati nemir, potem meditiraj. Ko dosežeš mir, boš našel vse, za čimer si težil v življenju."

Robert je vpijal sensejeve besede. Okušal je njihov najbolj skriti pomen.

"Veš, da je Mijamoto Musaši zapisal svoje principe *budo-a*, (1) ki niso zajeti v Knjigi petih krogov? Jih želiš slišati?"

Robert je prikimal.

"Ne zavij s svoje poti, ne bodi sebičen, ne razmišljaj samo o užitkih in zabavah, ne obžaluj storjenega, ne zavidaj drugim, ne žaluj, ko se poslavljaš od ljudi, ne želi si hiše in ne veži se za stvari, ne teži k slavi in častem, ne boj se smrti in ne razmišljaj o njej, spoštuj bogove, toda ničesar ne zahtevaj od njih, misli samo na to, kako se boš boril."

Šioda si je zavihal rokave kimona.

(1) *Steza borilnih veščin.*

"Spominjam se kaligrafij, ki so visele v dodžotu senseja Jazaemona. Bilo jih je šest. Pravil jim je Šest misli za izpopolnjevanje. Naučiti smo se jih morali na pamet.

Prva se je glasila: 'Budo se začne in konča s spoštovanjem. Kdor ne spoštuje drugih, si ne zasluži, da se ukvarja z borilnimi veščinami. Spoštovati je treba mlajše, starejše, prijatelje, pa tudi nasprotnike. Od vseh se lahko nekaj naučimo.'

Druga misel je postavljala zahtevo po samokontroli: 'Brez samokontrole smo nevarni sebi in drugim. Edino s samoobvladovanjem postanemo gospodarji svojega življenja.'

'Zaupati je treba v notranjo moč in prisluhniti glasu srca,' je govorila tretja misel. 'Z odločnostjo se je potrebno soočiti z izzivi.'

Četrta misel se je zavzemala za harmonične medčloveške odnose v okolju, v katerem živimo.

Želja po učenju, ki jo je potrebno nenehno gojiti, je bila peta misel. Če se zadovoljimo samo z zunanji atributi znanja, kot so diploma ali akademski nazivi, potem se pravemu znanju še nismo približali.

Zadnja misel pa je za osnovni smisel življenja postavljala duhovni razvoj. Mnogi zmotno iščejo smisel v materialnem bogastvu. To jih pelje samo v nemir in strah pred izgubo. Le soočanje z najglobljimi bojznimi vodi k odrešitvi in svobodi duha."

"Sensej, zakaj so ljudje slepi za resnico? Zakaj je nočejo sprejeti?"

"Poznaš zgodbo o treh modrecih, ki so pokušali kis?"

"Ne."

"Konfucij je prvi pokušil kis in rekel, da je kisel, Buda je dejal, da je grenak, Lao Ce pa je trdil, da je sladek.

Resnica nikoli ni za vse enaka. Vsakdo jo pojmuje po svoje, ker jo gleda skozi lastne projekcije, skozi svoj ego. Ko pa se le-ta utrne, se razgrne *Shabd*, veliki Tok življenja. Tedaj se človeški pritoki zlijejo v eno samo morje univerzalnosti, v enotni ocean večnosti."

"Sensej, nocoj ste mi toliko povedali o Stezi, pa vendar se mi zdi, da so ta spoznanja že ves čas počivala v meni. Kako je to možno?"

"Hai. Ko jabolko dozori, samo pade na tla. Seme je bilo ves čas prisotno v njem. V tebi je vzknilo seme razumevanja. Modrec išče resnico v sebi, nevednež jo poskuša dobiti od drugih. Nekaterih stvari se ne da naučiti. Ne moreš se naučiti satorija niti harageja niti timinga. To je stvar dozorevanja.

Poglej na primer Musašijevo Knjigo petih prstanov. V njej je toliko nedorečenosti. Musaši je na več mestih celo priznal, da nekaterih vidikov bojevanja ne more razložiti. Lahko jih praktično pokaže, ampak pojasniti jih ne more.

Nekoč so Musašija vprašali, kako doseči zmagov v boju. Odgovoril jim je s serijo vprašanj.

'Ali lahko hodite po robu med dvema tatamijema?'

'Lahko,' so pritrdili sogovorniki.

'Kaj pa če je ta linija sto metrov dolga?'

'Lahko.'

'Kaj pa če se ta linija ne nahaja na tleh, ampak na več kilometrov dolgem robu utrjenega gradu, z vsake strani pa zija prepad?'

Sogovorniki so obmolknili, Musaši jim ni hotel ničesar več pojasnjevati. Zen in meč sta se v njem združila na neponovljiv način. Njega nihče ni učil mečevanja. Bil je samouk, vendar je vse razumel. Njegovo seme je dozorelo. Ničesar mu ni bilo potrebno iskati pri drugih. Vse je našel v sebi."

Robert je bil ganjen spričo sensejeve modrosti. Mnogo stvari mu je postalo bolj jasnih. Začutil je hvaležnost do učitelja. Ko pa mu je hotel razkriti svoje občutke, ni našel pravih besed, zato se je samo globoko priklonil.

19.

Franko je sedel na robu hotelske postelje.

Čakal je Bruna in Gianija, ki sta zasledovala Lina. Upali so, da jih bo po napadu odvedel do Resnika, ko ga bo skušal posvariti. Toda minil je teden dni, Resnika pa še ni bilo na spregled. Napad na Lina so izvedli z enim samim namenom, da pospešijo pojavljanje Roberta Resnika.

Ko je Franko z bokenom v roki stopil pred Lina, se je moral silno krotiti.

To je najboljši prijatelj morilca mojega brata!

Frankova sodba je bila porazna za zdrav razum. Jeza, bes in sovraštvo so ga zajeli kot potres. Dotaknili so se najbolj skritih globin njegove duše. Zavrela mu je kri. Uničujoče strasti so ga tako prevzele, da se je ustrašil samega sebe.

Le kaj bo, ko se srečam z Resnikom, ko pa se niti pred njegovim prijateljem ne morem obvlada-

ti?!

Franko je vedel, da mora čim prej najti Resnika. Dlje ko je čakal, manj se je imel v oblasti. Črne misli so ga vedno bolj oblegale in se kot temni oblaki zgrinjale nadenj. Tudi razvoj dogodkov mu ni šel na roko. Zaslišanje Lina v bežigranskem podhodu ni obrodilo sadov. Lino je molčal kot grob. Franko je premleval, ali je črncetrmast kot mula in bo raje izdihnil, kot izdal Resnika, ali pa res ne ve, kje se nahaja. Takrat v podhodu je bil Franko tisti, ki je pretepel Lina. Zasliševal ga je Giani, ker je edini znal slovensko. Franko je upal, da črncet ne bo ugotovil, da sta bila dva navzoča na njegovem zaslišanju. Lažje so se potuhnil, če je Lino menil, da Resnika išče samo ena oseba.

Giani je vstopil in se brez besed zrušil v naslonjač.

"E?" (1) je bil nestrpen Franko.

"Nada!" (2) Velika nula. *Bastardo* (3) se je pogreznil v zemljo. Tega Resnika je težje izslediti kot *Carlusa Šakala*." (4)

Giani je utrujeno pripomnil: "Z Linom ne bo nič. Slepa ulica."

(1) *In?*

(2) *Nič.*

(3) *Kletvica (pasji sin).*

(4) *Mednarodni terorist, ki ga je policija dolga leta zamaškala.*

"Kje je Bruno?"

"Straži pred FSPN-jem. Čez dve uri ga moraš zamenjati."

Čez dan sta Lina vedno zasledovala dva, ponoči pa samo eden. Ker so se bali, da jih ne bi odkril, so se podnevi večkrat menjali. Imeli so zelo izdelano zasledovalno taktiko. Če je šel Lino na primer v trgovino, mu je eden sledil tja, drugi pa ga je zatem spremljal po ulici. S tem so do najmanjše mere zmanjšali verjetnost, da jih spregleda. Toda po tednu dni se je ta možnost drastično povečala, kajti Lino je kmalu postal pozoren na tri obraze, ki so se nenehno pojavljajo v njegovi okolici. Še posebej sumljiv mu je bil Giani, ki se je pri njemu zanimal za Resnika.

"Nekaj bo treba ukreniti," je rekel Giani in si obrisal nos. Prejšnjo noč se je prehladil na straži. "Tako ne gre več naprej."

"Si," (1) se je strinjal Franko, ki je imel že pripravljen novi načrt. "Obiskali bomo Resnikovo punco!"

(1) Da.

20.

Tema je bila tako nepredirna, da se ni videl niti prst pred nosom. Robert je zaman oprezal za špranjo, skozi katero bi lahko prišla svetloba.

Zunaj je sijal poln mesec, toda v sobi je bila noč brez zvezd. Šioda je skrbno zastrl okna.

Tudi potem, ko so se Robertove oči navadile na temo, ni mogel razbrati niti sence v prostoru.

"To bo odločilni test za tvoj haragej," mu je predhodno dejal Šioda. "Dobro se pripravi, kajti svoje življenje vlagaš vanj."

Robert ni vedel, kakšen bo test harageja, toda verjel je Šiodi, da bo zanj napočil trenutek smrtne nevarnosti. Sensej se ni šalil.

Trikrat je globoko vdihnil in se poskušal sprostiti. Vzravnal je hrbet. Sedel je v tradicionalnem japonskem položaju *seiza no kamae*, s spodvitimi nogami. Že dolgo je bilo, odkar se je navadil na ta

za Evropejce neprijetni način sedenja.

Mir, popoln mir, je ponavljal in globoko dihal.

Čutil je, kako se mu telo polni s kisikom. Zbistrile so se mu misli in čutila.

"Zaupaj v haragej. Sprejmi ga. Dovolj mu, da se pojavi," mu je med treningi prigovarjal Šioda. "Ne poslušaj zvokov iz okolice, ne glej in ne vonjaj. Haragej ni fizično čutilo. Haragej deluje na mentalnem nivoju, zato mora biti tvoj um kot gladka površina jezera, tih in nevznemirjen. Šele tedaj bo lahko pravilno deloval."

Robertova zavest je polagoma tonila vse globlje. S stresnega nivoja *betha* se je spuščala na miselni nivo *alfa*. Padala je skozi raven *theta* in se ustavila na spodnji meji med nivojem *theta* in *delta*, na sami meji med budnostjo in spancem.

Pred Robertovimi očmi se je prikazalo jezero, prav takšno, o katerem mu je govoril Šioda.

Morda je celo Bohinjsko, ga je prešinilo.

Na gladini vode sta se pojavila dva lika. Eden je bil bel, drugi črn. Čez čas sta dobila ostrejšo podobo in Robert ju je prepoznal. Bila sta dva brata, samuraja iz obdobja Muromači. Čeprav ju še nikoli ni videl, je vedel, kdo sta. Šioda mu je pripovedoval o njiju. Živela sta v prvi polovici 15. stoletja, ko so Japonsko pretresale državljanske vojne. Bila sta bogata daimja iz močnega klana Masahide. Imela sta velika posestva ob severozahodni obali.

Prvemu bratu je bilo ime *Kamome*, Galeb. Bil

je iskren in pošten mož, plemenite drže. Na šogunovem dvoru je užival velik ugled, ker je slovel kot najboljši mečevalec tistega časa in kot izvrstni poznavalec bušida.

Drugi brat je bil *Karas*, Vran. Ljudje so se ga bali zaradi njegovega zahrbtnega in maščevalnega značaja. Na dvoru je ves čas spletkaril zoper šoguna Ašikago, toda ničesar mu niso mogli dokazati. Priče so umirale ponoči, brez zunanjih znakov boja. Šušljalo se je o njegovih zvezah z nindžami.

Robert se je skušal otresti misli na samuraja iz Masahide, toda slike so se vrstile druga za drugo. Pred njim je oživila stara zgodba.

Zakaj sta se mi prikazala? se je spraševal. *Zakaj vdirata v moje misli?*

"Poveži se s svojim atributom, *Široi kamome!*"

Glas je prihajal iz neke druge dimenzije, iz nekega drugega časa in prostora. Pripadal je Šiodi.

Spomnil se je, da mu je sensej dal bojevniško ime *Beli galeb*. (1)

Dejal mu je: "S tem si postal *hikari no senši*, bojevnik svetlobe. Nikoli ne pozabi na svoj atribut. Široko razpni krila in poleti visoko v svobodo."

Robert se je prepustil vizijam z jezera.

Videl je mladega samuraja, kako teče po hodnikih dvorca in kliče: "Gospod! Gospod!"

Vdrl je v sprejemno sobo fevdalnega gospoda

(1) Opisano v romanu *Karate bojevnik 1: Beli galeb*.

Kamomeja in ga zatekel v družbi tajnika Muraoke. "Kako pa se obnašaš?!" ga je nadrl sivolasi Muraoka.

Mladi samuraj je padel na kolena in se s čelom dotaknil tal. Ves zadihan je rekel: "Gospod, ulovili smo nindžo!"

"Nindžo?" se je začudil Galeb.

"Hai!" je dahnil samuraj.

"Pri vseh bogovih, kako?! Govori!" mu je velel Muraoka.

Samuraj se je za trenutek obotavljal, potem pa izdaval: "Prikazal se je pri glavnih vratih in zahteval, da vidi našega gospodarja."

"In kje je zdaj?" je vprašal Galeb.

"Straža ga je zadržala pri vhodu."

"Hočeš reči, da je še živ?!" je poskočil Muraoka.

Samuraj je zmedeno pirkimal.

"Neumneži! Nesposobneži!" je vzkipel Muraoka. "Zdaj je lahko že pred temi vrati. Se tako varuje gospodarja?!"

Galeb je ukazal tajniku, naj se pomiri, nato pa velel samuraju: "Pripeljite ga!"

"Gospodar želi njegovo glavo," je pripomnil Muraoka.

"Ne, hočem ga živega!"

"Ampak, gospod, to je lahko past," je vztrajal tajnik. "Ne izpostavljajte se po nepotrebem."

"Živega!" je bil odločen Galeb.

"V spremstvu desetih *bušijev*," (1) je dodal Muraoka.

Mladi samuraj je odhitel.

Muraoka je medtem prepričal Galeba, da si je za pas zataknil dva meča. Sam se je oborožil z lokom in puščicami. Bil je vrhunski mojster *kjuda*.
(2)

Deset samurajev je privedlo v črno oblečenega nindžo brez kapuce. Galeb se je začudil nad njegovo starostjo. Imeti je moral čez petdeset let. V akcije so ponavadi pošiljali mlajše nindže. Samuraji so ga prisilili, da je pokleknil.

"Kaj hočeš od našega gospodarja?" ga je neprijazno vprašal Muraoka. Lok je držal spuščen, vendar je bil v popolni pripravljenosti za strel. Nindži ni zaupal niti za trenutek.

"Gospodar Masahide, to, kar vam imam povedati, je samo za vaša ušesa," je spregovoril nindža.

Samuraj Kato mu je pod vrat nastavil sabljo in jezno rekel: "Mar misliš, da smo nori in te bomo pustili samega z našim gospodom?!"

Nato je samuraj pogledal Galeba in zaprosil: "Gospod, dovolite, da mu snamem glavo. Jasno je, kaj hoče od vas."

S Katovim predlogom so se strinjali tudi ostali samuraji. Galeb jih je utišal z dvigom roke in vpra-

(1) *Samuraj*.

(2) *Lokostrelstvo*.

šal: "Nindža, kako ti je ime in od kod prihajaš?"

"Sem Abe Sadato iz Ige," je odvrnil. "Gre za vašega brata."

"Karasa?"

"Hai," je pritrdil nindža in se za hip obotavljal. "To mi gre težko z jezika, ampak vaš brat nas je najel, da ..."

Kato, ki je ves čas stal tik ob nindži, ga je udaril z ročajem katane.

"Lažnivec lažnivi!" je vzkliknil samuraj. "Ali trdiš, da je brat našega gospodarja povezan z vami?! Z morilci in tatovi?"

"Kato, obvladaj se ali zapusti prostor! Naj se nihče več ne dotakne nindže, dokler ne ukažem drugače!" je zagrmel Galeb.

Samuraj se je ubogljivo priklonil in odmaknil od Sadata.

"Nindža, če lažeš, dobiš mojo puščico," ga je opozoril Muraoka.

"Gospod, jaz sem tako ali tako mrtev človek," je rekel Sadato. "Ko bodo moji bratje nindže izvedeli, da sem vas obiskal, me bodo zagotovo ubili. Ampak naj se zgodi kar koli, *Nipona (1)* ne morem izdati."

"O čem govoriš?" je bil nestrpen tajnik.

"Počasi Muraoka," ga je prekinil Galeb, nato pa vrašal nindžo: "Zakaj vas je moj brat najel?"

(1) *Japonska.*

"Hotel je, da ukrademo načrte mojstra Jamasačija."

Galeb se je zdrznil. Jamasačijevo delo je bilo javna skrivnost. Mojster se je domislil nove, revolucionarne izgradnje bojnih ladij, ki naj bi Japonski zagotovila primat na morju.

"In kaj naj bi z njimi?" je navidez mirno vprašal Galeb.

"Vaš brat jih namerava predati Kitajcem."

Besede so bile kot hladen tuš za prisotne. Zavladata je mučna tišina. Niti Muraoka se ni upal oglasiti.

"Zakaj?" je komaj slišno vprašal Galeb.

"Cesar Jong mu je obljubil, da ga bo postavil za novega šoguna."

Tokrat je med samuraji završalo kot na sejmu. Vsi so vedeli za ekspanzijsko politiko kitajskega cesarja Jong Loja iz dinastije Ming. Le-ta se je že sedemkrat pojavil na obalah Indije, Arabije in vzhodne Afrike. Cesar se je zavedal, da si mora pokoriti Japonsko, če želi postati suveren gospodar morja. Nipon bi lahko z izdelavo novih ladij povsem prekrizala Jongove načrte. In čeprav so bile osvajalne težnje kitajskega cesarja grozljive, so bile vsaj jasne in razumljive, medtem ko je bila izdaja najbolj umazano in gnusno dejanje, za samuraja popolnoma nedojemljivo, nesprejemljivo početje. Da bi Japonec prodal domovino zaradi osebnih koristi?! Nikoli! To bi lahko storil samo

bolan, izprijen človek. Ne, nindžine besede niso mogle biti resnične. Še posebej ne v zvezi z bratom njihovega gospodarja.

Kato je izvlekel sabljo in jo pridržal nad Sadatovo glavo. Čakal je na najmanjši gospodarjev znak.

"Mojster Jamasači je mrtev," je potihoma nadaljeval nindža. "Vaš brat se bo čez tri ure sestal s kitajskim vohunom blizu otoka Sado."

"Ti torej trdiš, da ima Vran dokumente?" je obotavljivo vprašal Galeb.

"Hai. Osebno sem mu jih predal," je skesano priznal nindža. "Tedaj še nisem vedel, da jih namerava izročiti Kitajcem."

Za trenutek je spet zavladala mrtva tišina.

"Ali veš, kje se Vran misli sestati s Kitajcem?" je vprašal Galeb.

"Hai."

"Možje, osedlajte konje!" je velel Galeb. "Čez deset minut je zbor na dvorišču."

"Toda, gospod, menda ne verjamete lažem podlega nindže?" je ugovarjal Muraoka. "Morda gre za past."

"Muraoka-san, sedaj ni čas za ugibanja," ga je opnil Galeb. "Če je res to, kar trdi nindža, potem je vsaka minuta usodna za Nipon."

"Gospod, dovolite da jaz vodim odpravo," je predlagal Muraoka. "Prosim, ostanite doma."

"Ne," ga je zavrnil Galeb. "Vem, da te skrbi za

mojo varnost, ampak prepričati se moram na lastne oči."

Kmalu zatem se je petdeset samurajev pognalo v dir čez hribe in doline. Jahali so kakor vihar in nič jih ni moglo ustaviti. V dveh urah so dosegli gozd blizu kraja Takada. Na Galebovo veliko žalost so tam naleteli na Vrana in njegovih deset samurajev.

"Dragi brat, kaj ti tukaj iščeš?" ga je namesto pozdrava vprašal Vran.

"To sem jaz hotel vprašati tebe," je rekel Galeb.

"Oh, mi smo na lovu," je odvrnil Vran. "Zasledujemo starega medveda, ki že nekaj časa pleni tod okoli."

Galeb je pokazal na nindžo.

"Ali poznaš tega človeka?"

"Še nikoli ga nisem videl," se je zlagal Vran.

"Torej nimaš Jamasačijevih načrtov za izgradnjo ladij?"

"Seveda ne," je še naprej tajil Vran. "Kakšna neumnost je to?!"

"Potem ne boš imel nič proti, da vas moji ljudje preiščejo."

"Niti slučajno!" je vzkliknil Karas, izvlekel nož in ga zalučal v Sadata. Nindža je brez glasu padel s konja. Vnel se je kratkotrajni, a krvavi boj, v katerem so bili Karasovi samuraji posekani kot klasje. Na koncu je v sedlu ostal samo še Vran.

"Predaj mi dokumente!" mu je velel Galeb.

"Nikoli!"

Galeb ga je pozval na dvoboj. Vran je sprejel izziv.

Samuraja sta razjahala in se napotila drug proti drugemu. Njuna oklepa sta se bleščala v opoldanskem soncu. Strah zbujujoči rogovi na čeladah so zakrivali nebo.

"Kakšna kri se pretaka po tvojih žilah, da si pripravljen izdati domovino?!" ga je nadrl Galeb.

"Če bi bil v Japonski vsaj en pogumen mož, ki bi se ob meni upal zoperstaviti šogunu Ašikagi, mi ne bi bilo potrebno iskati zaveznike na tujem."

"Šogun je zakoniti vladar. Zakaj bi to spreminjali?"

"Ah, dragi brat, ti si bil vedno zadovoljen z drobtinicami," je odvrnil Vran. "Jaz pa želim celi kolač."

"Oče se obrača v grobu zaradi tebe. Tvoja sramota bo padla na ves naš rod."

"Ne bo, če postanem šogun. Saj veš, da zgodovino pišejo zmagovalci," mu je zbrusil Vran. "Sicer pa starega nisem maral. Oče je zmeraj imel rajši tebe. Ti si bil njegov ljubljencek, prvorojenec."

Vran je divje udaril in izvedel nekaj silovitih napadov. Vendar nihče od prisotnih ni dvomil v izid dvoboja. Galeb je bil nepremagljiv mečevalec. To je bilo razvidno že na začetku duela. Kamo-

me je med bojem rotil brata, naj se preda, stori sepuko in reši družinsko čast. Toda Vran je bil kakor obseden z demoni. Renčal je kot kakšen peklenšček in brezumno napadal.

Galebu je postalo jasno, da bo moral ubiti brata. Srce se mu je trgalo spričo misli, da si bo umažal roke z bratovo krvjo, vendar ni imel druge izbire. Šlo je za prihodnost Japonske, za njeno svobodo, za čast. *Džiri*, dolžnost do šoguna in domovine, je morala biti nad bratsko ljubeznijo.

V trenutku odločilnega udarca se je zgodilo nekaj neverjetnega, nekaj, kar je vse navdalo z gnušom in odporom. Vran je zavihtel meč in ga vrgel v Galeba. Medtem ko je le-ta blokiral katano, je Vran segel pod oklep in prislonil bambusovo cevko pred usta. V brata je izstrelil strupeno puščico.

Kamome se je zgrudil.

Galebovi samuraji so strmeli v mrtvo gospodarjevo telo. Niso mogli verjeti, da pred njihovimi nogami leži največji med junaki, plemeniti samuraj, ki je s svojim utripom srca dajal smisel njihovemu življenju.

Ko so se zavedali, je Vran že odjezdil na svojem iskrem žrebcu.

Planili so za njim. Dosegli so ga na obali, ko se je poskušal vkrcati v čoln, ki ga je čakal.

"Umri, izdajalec!" je kriknil Muraoka in izstrelil puščico. Jeklena ost se je zapičila v Karasov vrat. Vran je omahnil v morje. Ker je imel na sebi

oklep, je potonil kot kamen. Z njim pa tudi načrti mojstra Jamasačija.

Posledice drame o Galebu in Vranu so bile daljnosežne. Japonska zaradi izgube načrtov ni mogla v osvajanja. To jo je rešilo pred kitajsko invazijo. Ker Kitajska ni bila sposobna posodobiti mornarice, izdelava starih *džunk* (1) pa je bila draga, je izgubila pomorski vpliv in se omejila na obrambno politiko. Neučinkovitost njene mornarice so izkoristili japonski gusarji, ki so pričeli neusmiljeno ropati po kitajski obali.

Iz zgodbe o zaroti je sredi intrig in izdaj ponosno vstal lik poštenega, pravičnega samuraja, Galeba. V ljudskem izročilu je postal sinonim samurajskih vrlin in se neizbrisno vtisnil v legende o japonskih vitezi.

Ob koncu vizij se je Robert zmedel.

Kako mi bo to koristilo pri harageju? se je čudil.

Tedaj je znova zaslišal Šiodo:

*"Ko tema želi prevladati nad svetlobo,
bo neizogibno prišlo do boja.
Če temni element poskuša doseči položaj,
ki mu ne pripada,
in želi vladati namesto služiti,
ga bo zadela zmajeva jeza."*

(1) Posebna vrsta kitajske jadrnice.

Robert se je spomnil, da je zmaj v kitajski mitologiji predstavnik nebes.

Nenadoma ga je prešinilo: '*Sensej Šioda je Kinrju, Zlati zmaj. To je njegovo bojovniško ime in njegov atribut, tako kot je moj Beli galeb.*' Sensej torej prihaja! Napočil je čas preizkušnje.

Robert se je še enkrat poglobil vase. Prišel je do samih nebeških vrat svoje duše. Zagledal je simbol jina in janga, simbol, ki ga je videl med satorijem.

Iz kroga jina in janga je vzletel prečudovit galeb. Razprl je svoja velika krila nad Robertovo glavo.

Dobro je. Zdaj me varuje moj budo atribut.

Zmaj je prihajal.

Robert je začutil naval adrenalina.

Še malo in že bo pri njem.

Najprej so v temi zažarele ognjeno rdeče oči. Iz njih je zrasel ogromni Zlati zmaj.

Bruhal je ogenj.

Dvakrat je stegnil kremplje proti Galebu in dvakrat je zgrešil.

Robert se je umaknil na stran in se sunkovito zakotalil naprej.

Rezilo je siknilo skozi zrak in izginilo.

Šioda je prižgal luč. V roki je držal katano.

Robertu je postalo jasno, da se mu je sensei prikradel za hrbet in ga napadel s tehniko *džudži*. To sta bila dva udarca, vertikalni in horizontalni,

ki sta v zraku zarisala križ.

Šioda je počasi vrnil katano v tok.

Priklonil se je Robertu. Nato je tako močno objel svojega varovanca, da so zaškripala rebra in zastokale kosti.

21.

Nataša ni več uživala v teku. Njen džoging je postal nočna mora. Bežala je pred dvema zasledovalcema.

Zaenkrat je še držala varno razdaljo, toda moči so jo zapuščale. To sploh ni bilo čudno, saj je pretekla že šest kilometrov. Ko je obkrožila športni park in se je hotela vrniti domov, sta se izza drevesa pojavila dva mračna tipa. Zaradi večera in teme ju je zagledala zadnji hip. Komaj se je rešila prvega napada.

Nazaj proti domu ni mogla, ker sta ji presekala pot. Zato je stekla proti centru mesta. Upala je, da bo naletela na koga, ki ji bo pomagal. Ker pa je bila nedelja zvečer so bile ulice Kranja puste, kakor da bi v mestu izumrlo vse živo. Njeno upanje je naglo splahnelo. Zanesla se je lahko samo na svojo hitrost in vzdržljivost.

O, bog, je pomislila. Daj mi moč! Pomagaj mi, da se rešim.

Toda zasledovalca sta se vztrajno približevala.

Pomislila je na Roberta in solze so ji stopile v oči. Ko bi le bil ob njej! Z lahkoto bi ustavil ti dve zverini. Tako pa je bilo vse odvisno od nje. Priseгла si je, da če se živa in nepoškodovana izvleče iz nevarnosti, bo začela trenirati karate.

Ampak kaj sta ta dva hotela od nje? Manijaki ponavadi ne napadajo v paru. Tako vsaj prikazujejo filmi. Nato se je spomnila pogovora z Linom. V trenutku ji je bilo vse jasno. Nasilneža nista želela nje, temveč Roberta. Lino jo je svaril pred tem. Celo v Kranj je pridrvel, a ga je nagnala, češ da ne potrebuje varuške. V resnici mu ni hotela pokazati, kako zelo je zaskrbljena. Zdaj ji je bilo žal, da je bila preveč pogumna.

Ko je stekla po Žagarjevi cesti, ji je srce razbijalo kot noro. V ušesih ji je šumelo. Pokonci jo je držala samo misel na policijsko postajo. Če ji uspe priti do tja, bo rešena.

V teh zadnjih odločilnih metrih se jo je vedno bolj lotevela panika.

Zakaj ne odnehata? Mar ne vesta, da je policija blizu?

Manjša ko je bila razdalja med njo in zasledovalcema, večjo nemoč je občutila.

Napadalca sta tekla kot za stavo. Še malo in zgrabila jo bosta za lase, za trenirko, potem bo nju-

na.

Toda Nataša ni vedela, da sta tudi preganjalca imela že čez glavo tega teka. Niti približno nista računala, da bo napad v športnem parku spodletel in da jo bosta morala preganjati po celem mestu. Toda zdaj je bilo konec lova. Še malo ...

Nataša je zaslišala cviljenje gum in s koticom očesa uzrla avtomobilske luči. Rešitev?!

Črni mercedes je pridrvel po ulici. Nataša je pogledala nazaj in v zadnjem hipu odskočila. Limuzina je zavila na pločnik.

To naj bi bil rešitelj?!

Nagonsko je brcnila v vrata, ki jih je odprl voznik mercedesa. Skočila je na pokrov motorja. Še preden so si nasilneži opomogli od presenečenja, je že stekla za vogal.

Policija! Končno!

Ko se je obrnila, za njo ni bilo nikogar več. Zasedovalci so odnehali. Bila je rešena.

22.

"*Ohajo gozaimas, (1) Robert-san.*"

Robert se je s težavo predramil.

"'jutro," je zamrmral. "Koliko je ura?"

Pogled skozi okno mu je razkril zgodnje, sveže jutro.

"Pol šest," je odvrnil Šioda. Njegov obraz je žarel od veselja.

"Sensej," se je uprl Robert, "vsaj danes bi si lahko privoščila malo oddiha. Včerašnji test me je izčrpal."

"Hai. *Omedeto gozaimas.* In čestitam ti zanj," je dejal sensej. "Danes bova počivala."

"Čudovito," je zamomljal Robert in se obrnil na drugo stran. "Zbudite me za kosilo."

"*Ije, ije!*" (2)

(1) *Dobro jutro.*

(2) *Ne, ne.*

Šioda je potegnil odejo z Roberta.

"V mislih imam drugačen počitek. Rad bi na Triglav!"

Robert ga je debelo pogledal.

"Rad bi postal pravi Slovenec!"

Šioda se je nasmehnil spričo Robertove nejevere.

"Mar nisi rekel, da Slovenec ni pravi Slovenec, dokler se ne povzpne na Triglav? In da je Triglav za vas to, kar je za Japonce Fudžijama?"

Robert je počasi prikimal.

"Potem moram na Triglav!" je odločno izjavil Šioda. "Naj bo Triglav nagrada za najine uspešne treninge."

"Kako to mislite?"

"Zaenkrat lahko zaključiva z vadbo. V tem kratkem času si presešel vsa moja pričakovanja."

Robert je molčal.

"Zakaj ta kisli obraz? Pomisli samo, kako te bo vesela Nataša. Prav je, da imata tudi vidva nekaj od poletnih počitnic. Pojdita na morje. Imejta se lepo."

"Kaj pa vi, sensej? Kaj boste počeli?"

"Ne skrbi zame. Saj nisem otrok. Poleg tega imam Felicijo. Vzpon na Triglav bo moje največje doživetje."

"Sensej, še pred koncem poletja me morate obiskati na Ptujju. Peljal vas bom v toplice in vam razkazal mesto."

"Velja," se je strinjal Šioda. "Koliko časa bova potrebovala, da prideva na Triglav?"

"Dva dni. Danes lahko greva čez Komno in po Dolini Triglavskih jezer do Doma Planika. Jutri pa gor na Triglav."

* * *

Ob sedmih sta se Robert in Šioda odpravila na pot. Najprej sta obiskala Dom na Komni, ker je sensej želel videti čim več triglavskih koč.

Nato sta jo mahnila mimo Jagrove skale na Orlič, kjer je Šioda ves prevzet strmel nad Črnim jezerom.

Pot sta nadaljevala po Lopučniški dolini mimo Bele skale in v dveh urah dosegla Kočo pri Triglavskih jezerih. Senseja je ves čas razganjalo od navdušenja. Kot razigran otrok je postopal okrog in pogosto zapustil označeno planinsko pot. Vse ga je zanimalo.

Med Robertovimi komentarji je vzklikal samo: "O, oh, ooo!"

Robert se je spomnil na Baša, največjega japonskega pesnika, in na njegov haiku, v katerem je občudoval kraj Macušima.

Zapisal je:

*"O, Macušima!
O, Macušima, o!
O, Macušima!"*

Če bi Bašo v prisposodobah opisal lepoto kraja, bi zgrešil bistvo *zena*. Zaradi tega je samo vzklikal ime kraja. Podobno je počel Šioda. Robert se je še enkrat lahko prepričal, kako je njegov sensej prežet z zenom.

Namenila sta se po Dolini Triglavskih jezer, ko je Šioda nenadoma zavil s steze proti Zgornji Komni. Robert je stekel za njim.

"Sensej, sensej!" je zaklical. "Zašli ste s poti!"

Šioda je obstal in prislonil prst na usta.

"Pssst! Tu nekje so. Semkaj!"

In že je izginil med drevjem.

Robert ga je komaj dohajal.

"Kaj je sensej? Komu sledite?"

"Slišal sem mlade medvede."

"Kaj? Menda se šalite?"

"Ije. Mislim, da sva blizu."

"Sensej, nikaar. Morava se vrniti. Če še ne veste, medvedi so lahko nevarni. Še posebej nevarne so medvedke, ki ščitijo mlade."

"Mladiči so se čudno oglašali. Kot da so v nevarnosti. Ti nisi ničesar slišal?"

"Ne. In najbolje bo, da se vrneva."

Sensej ga je potegnil za roko.

"Poglej!"

Pred njima se je pojavil nevsakdanji prizor. Pod plazom kamenja je ležala medvedka. Okrog nje sta stopicala dva mladiča in žalostno tulila. Ko sta uzrla Šiodo in Roberta, sta preteče zarjovela. Sensej ju je nagovoril z nežnim glasom. Počasi se jima je približal. Robert je pričakoval, da bosta skočila na učitelja, vendar sta pričela samo žalostno cviliti.

Šioda je pokleknil k medvedki.

"Še je živa," je zaključil, "ampak bojim se, da ji ni pomoči."

"Kaj bova naredila?"

"Ne vem," je iskreno odvrnil sensej. "Kaj veš o medvedih?"

"Nič takega, kar bi lahko pomagalo."

"Koliko jih je v Triglavskem narodnem parku?"

"Nekateri pravijo, da medvedje tukaj sploh ne živijo."

"Očitno se motijo."

"Vsekakor jih ni veliko."

"Kolikšne možnosti imata za preživetje?" je vprašal Šioda.

Robert je skomignil z rameni.

"Hm. Kaže, da imava samo dve izbiri," je naпослед rekel sensej. "Medvedka lahko odneseva do koč, ali pa ju pustiva tukaj in o tem obvestiva pri-

stojne ljudi."

"Eno od pravil Triglavskega parka zahteva, da se živali pustijo pri miru," je dejal Robert.

Iz pogovora ju je premotilo težko lomastenje, ki je prihajalo iz gozda.

"Upam, da ne gre ata medo," se je oglasil Robert.

"To bi bila še najboljša rešitev za mladiča," je rekel Šioda.

"Ne pa tudi za naju."

Ugibanju je bilo konec, ko sta medvedka pričela tuliti. V odgovor je prišlo mogočno rjojenje. Hip zatem se je pojavil veličastni primerek rjavega medveda. Ko se je vzpel na zadnje tace, je segel pod krošnje dreves.

Robertu je poskočilo srce. Zaželel si je, da bi imel pri sebi katano. Potem se je zavedel, da nima niti noža.

S Šiodo sta se znašla v pasti. Okrog njiju so bile visoke stene, edina pot v gozd pa je vodila mimo razjarjenega medveda. Roberta se je polotila panika.

Tedaj je sensej storil nekaj neverjetnega, na videz samomorilskega. Zakoračil je proti medvedu.

Menda se ga ne misli lotiti golih rok, je prešnilo Roberta. *Medved ga bo raztrgal.*

"Ieeei!"

Krik je kot meč zarezal v ozračje in se grozeče odbil od kamnitih sten.

"Kaj za vr ...," je izustil Robert. Ni mogel verjeti svojim očem.

Medved se je zamajal, spustil na vse štiri in se umaknil s steze.

"Pridi!" je Šioda pozval Roberta. Le-ta mu je sledil kot v snu.

Preden sta zašla v gozd, sta se še enkrat obrnila.

Mladiča sta poskakovala okrog medveda, ki se je sklanjal nad mrtvo družico.

"Narava vedno poskrbi za neprekinjen tok življenja," je pripomnil Šioda. "Le kako sem sploh podvomil v to?"

Ko sta se vrnila na stezo mimo Triglavskih jezer, je Robert naposled spregovoril: "Neverjetno, sensej! Kako je mogoče, da ste samo s krikom odvrnil medveda?! Kaj takega še nikoli nisem videl!"

"Pravil sem ti že, da so mojstri v preteklosti lahko s krikom ubili ptico v letu ali ustavili tigrov napad. Veščini so rekli *kiaidžicu*. Sicer pa kiai tako ali tako sam uporabljaš pri karateju in kendu. Znan ti je njegov zastrašujoč učinek."

"To že, ampak takšen kiai mi ne bi nikoli uspel. Še vedno ne morem verjeti, da je kaj takega sploh mogoče."

"Zakaj ne? Operni pevci lahko s svojim glasom zlomijo steklo in kristal. Če je v kriku dovolj energije, je z njim mogoče marsikaj doseči. Slišal sem za mojstra, ki je lahko s kijaijem ustavil krva-

vitev iz nosu. Neki drug mojster pa je s krikom obujal mrtve.«

Robert je molčal.

"Zvok ima nesluteno moč," je nadaljeval Šioda. "Jogi z *mantra* (1) vpliva na duhovni razvoj. In Biblija pravi: 'Na začetku je bila beseda.' Jezus pa je z besedo obujal mrtve."

"Ampak, sensej, to je mit, legenda. To se ni zgodilo."

"Misliš? Doživel si satori, videl si, kaj zmore kiaidžicu, in še vedno ne verjameš?"

Robert je ostal brez besed.

(1) Sveti zlog ali beseda, ki se uporablja pri meditaciji.

23.

Ko je Franko stopil v viteško dvorano, ga je ptujski grad dokončno osvojil. Kot mečevalca in sodobnega samuraja ga je nezadržno pritegnila zbirka hladnega sečnega in bodnega orožja. Razstavljene so bile sablje in meči vseh vrst, od pehotnih, konjeniških do oficirskih, huzarskih, mornariških in lovskih. Tu so bili rapirji, spadi, jatagani, palaši, meči udrihači. Franko se je kot pijan opotekal med njimi.

Giani mu je prevajal besede vodiča: "To orožje je italijansko, avstrijsko, nemško, madžarsko in turško. Datirano je z znaki mojstrov, ki so jih izdelali. Zbirka zajema orožje od 16. do 19. stoletja."

Franko si je kot v snu ogledal še bojne sekire, kladiva, turške bate, sulice in helebarde.

Strelno orožje je bilo zbrano v piramidaste skupine. Tu so se našle pehotne in lovske puške, arke-

buze, muškete, džeferdarke, karaše pa tudi dva lovska samostrela.

Frankovo pozornost so zatem pritegnili oklepi, štirinajst konjeniških in pehotnih oklepov deželnih najemnikov. Od tega je bilo sedem originalov iz 16. stoletja, ostali so kot ponaredki datirali iz 19. stoletja. Najbolj razkošen od vseh je bil ploščni oklep milanskih vojvod Viscontijev, ki je bil narejen po slogu iz 15. stoletja.

Ob oklepih so stale topovske cevi. Tako imenovana kača iz 14. stoletja in sokolica s šestimi prstani iz 15. stoletja. Mali bronasti signalni top je izviral iz druge polovice 16. stoletja, možnar s cevjo in topom pa iz 18. stoletja.

Po stenah je viselo mnogo čelad in šlemov. Nad vhodom sta bila obešena perzijski šlem in okrogel ščit, na steni pri kapeli pa enaindvajset nemških pehotnih šlemov.

Vodič je povedal, da je bila viteška dvorana središče grajskega in družabnega življenja ter prizorišče bogatih sprejemov in prireditvev.

Franko se je razgledal po prostoru. Dvorano je pokrival mogočen, a skromen klasicistično štukiran zrcalni strop, ki je počival na velikih konklavnih grlih. Ogromen šesterkotni lesteneč je bil ovešen z gosto mrežo steklenih vrvic.

Pozornost so mu pritegnili portreti velikašev. Najbolj znani med njimi so bili ukrajinski hetman Bogdan Hmelnicki, vodja znanega upora iz 17. sto-

letja, in njegov sin Timos, veliki vezir Mehmed Koprili, ruski car Aleksej Mihajlovič, transilvanski knez Mihaly Apafy, moskovski general Aleksej Kovanski, kozaški general Ivan Genco in turški sultan Mehmed IV.

Iz viteške dvorane je skupina turistov stopila skozi kamniti portal z ušesastimi podboji in se znašla v grajski kapeli. Oltar s sliko Svete družine je datiral iz začetka 18. stoletja.

Vodič je rekel: "V kapeli se je redno opravljala verska služba za lastnike gradu, njihovo služinčad, morebitne goste in sorodnike. Le ob največjih cerkvenih praznikih se je morala tudi grajska družina odpraviti v mestno župno cerkev."

Največji zaklad kapele so predstavljali mašniški plašči. Nekaj je bilo celo baročnih. Na stenah so visele še štiri slike iz 17. stoletja: Bičanje Kristusa, Marijino oznanjenje, Kuga v felistejskem mestu Azotu in Mučenje sv. Andreja.

Ko se je skupina vrnila v viteško dvorano, da bi nadaljevala z ogledom gradu, je Franko obsedel na leseni klopi v kapelici. Bil je poln vtisov. Pred njim so oživali prizori iz srednjeveškega življenja, viteški turnirji, zvok roga, ki je pozival na lov, baročna glasba, nedeljska maša, večeri ob kaminu, grajske gospe, ki so vezle umetelne prte. Zavidal je lastnikom ptujskega gradu.

Kdo so že bili? se je poskušal spomniti. *Ah, da. Ptujski gospodje, nato nemška družina Leslie in*

rodbina Herberstein. Po vojni je bil grad nacionaliziran. Hm, vodič je rekel, da so potomci Herbersteinov še vedno živi.

Franko pa se ni navdušil samo nad srednjeveškim Ptujem, temveč tudi nad rimskim Poetoviom. Z Brunom in Gianijem so si predhodni dan ogledali mesto in mitreje.

Pred prihodom rimskih vojakov so tu živeli Kelti in staroselci. Na desnem bregu reke Drave je bila za časa cesarja Avgusta nameščena osma legija ali legio Augusto, za njo pa trinajsta legija ali legio Gemina. Zgodovinar Tacit je prvič omenil Ptuj, ko so se tukaj zbrali vojaški poveljniki iz Podonavja in za novega cesarja oklicali Vespazijana.

Ko so zgradili most čez Dravo, je postal Ptuj pomemben trgovski, carinski in upravni center. Po letu 102 pa je s premestitvijo trinajste legije na Donavo dobil status civilnega središča in naziv Colonia Ulpia Traiana Poetovio. V 2. stoletju je dobil celo škofijski sedež za ta del Panonije. Skozi Poetovio so potovali številni rimski cesarji.

V 4. stoletju so mesto porušili Vzhodni Goti, ki so prodirali proti Italiji. Preživeli prebivalci so se umaknili na grajski grič in na današnjo Panoramo. Do 6. stoletja so živeli pod stalnim pritiskom germanskih plemen in Hunov.

Po smrti kneza Koclja v 9. stoletju je Ptuj z okolico dobila v fevd salzburška nadškofija. Mesto

se je tedaj pričelo naglo razvijati.

In v takšnem prečudovitem kraju živi morilec mojega brata! je prešinilo Franka.

Ob tem spoznanju je moral večkrat globoko vdihniti.

Resnik, tokrat se mi ne izmuzneš! Tukaj te bom čakal do sodnega dne!

Franku kaj drugega tudi ni preostalo, saj so izrabili že vse možnosti. Od Lina niso ničesar izvedeli o tem, kje se nahaja Resnik. Poskus ugrabitve v Kranju pa jim je klavrno spodletel.

Presneta divja mačka! se je razjezil Franko, ko je pomislil na Natašo. Še zdaj ga je bolela roka, ko mu je zaloputnila vrata avta. Z rent a carom so imeli precej težav, ko so morali pojasniti, kako je nastal utor na vratih mercedesa. Z denarjem so na koncu le zgladili neprijetno situacijo.

In presneti Giani! Zakaj ni počakal, da se Bruno prikrade Nataši za hrbet?! Vse je hotel sam narediti. Pokvaril je presenečenje in Nataša je ušla.

Franko je zaslutil, da bodo z njim še težave. Giani pač ni bil timski igralec. Ni znal podati žoge. In zaradi njegove zaletavosti je morda Nataša policiji že posredovala njihov opis. Mogoče pa jih zaradi teme ni dobro videla? Upanje je vsekakor obstajalo. Toda tvegati niso smeli. V Kranju se ne bodo več prikazali.

Kaj pa, če Roberta ne bo na Ptuj? je tuhtal

Franko. *Potem se bo ob začetku študijskega leta zagotovo pojavil v Ljubljani.*

Toda Franko je nekako čutil, da se bosta kmalu srečala, in to prav na Ptuju.

24.

"Robert nimaš pojma, kako sem te vesel."

Lino je prijatelju stresel roko in ga povabil v sobo.

"Kdaj si se vrnil?"

"Pred dvema urama."

Robert je sedel na ponujeni stol, Lino na posteljo. Študentske sobe niso bile velike.

"Končal sem s treningi. Šioda mi je pokazal toliko novih stvari, o katerih se mi ni niti sanjalo. Sensej je pravi *magic man*." (1)

Robertov obraz se je zresnil spričo Linovega zaskrbljenega videza.

"Kaj je narobe?"

"Torej ne veš, kaj se je dogajalo med tvojo odsotnostjo?"

"Dogajalo? Za božjo voljo ..." Roberta so obšle

(1) Čarodej, čudežnik.

mračne slutnje. "Ali se je Nataši kaj zgodilo? Klical sem jo pred eno uro, ampak nihče ni dvignil slušalke. Kaj je z njo?"

"Pomiri se. Z Natašo je vse v redu."

Lino mu je prinesel kozarec mineralne vode. Potem mu je povedal vse o napadu na Natašo.

"Trije so jo hoteli zvleči v avto? Čudno. Kaj pravi policija?"

"Menijo, da je šlo za poskus posilstva," je odvrnil Lino. Za hip je pridržal kozarec, iz katerega je nameraval narediti požirek in rekel: "Toda jaz imam o tem svojo teorijo."

"Kako to misliš?"

"Prepričan sem, da so napadalci iskali tebe."

"Mene? Od kod ti ta ideja?"

Lino mu je povedal, kako je bil napaden v bežigranskem podhodu.

"Maskirani mečevalec sredi Ljubljane? Neverjetno!"

"Vem. Še sam ne bi verjel, če se ne bi zbudil na urgenci," je rekel Lino in se prijel za glavo, kjer je še vedno občutil buško.

"Je s teboj vse okej?"

"Moja glava je trda kot kamen. Čudi me, da se malemu nindži ni zlomil meč." Lino se je nasmehnil, nato pa z resnim glasom dodal: "Robert, čuvaj se tega mečevalca. Hiter je kot blisk. Nekaj zastrašujočega je v njem. Mislil sem, da me bo ubil."

Lina je vedno spreletel srh, ko je pomislil nanj.

"Se spomniš, kako si mi govoril o sajmenđicu? O hipnozi in črni magiji? Ta tip jo obvlada," je dejal Lino.

"Si prepričan?"

"Stoprocentno!"

"Morda se motiš. Kudži kiri je zelo redka veščina."

"Verjemi mi. Ta mečevalec jo pozna."

Robert ni hotel vztrajati. Menil je, da se je domišljija poigrala z njegovim prijateljem. Malo je bilo verjetno, da bi kakšen Evropejec lahko postal nindža najbolj skrivnostne šole te veščine. *Kudži kiri* se je gojila samo še v najbolj oddaljenih goratih predelih Japonske.

"In ni povedal, zakaj me išče?" je vprašal Robert.

"Ne. Niti besedice ni spregovoril. Šele ko mi je nadel vrečko čez glavo, so me začeli zasliševati."

"So? Misliš, da jih je bilo več?"

"Dva, prav gotovo. Ta, ki me je zasliševal, je bil večji od malega nindže. To sem začutil, ko me je tiščal k tlom. In ko iz mene niso ničesar izvlekli, so se lotili Nataše. Prepričan sem, da je to ista banda."

"Torej so najmanj trije?"

"Da," se je strinjal Lino. "Veš, veliko sem premišljeval, kdo bi lahko bili. Poskušal sem se spomniti podrobnosti, ki bi odkrile identiteo napadalcev in zdi se mi, da sem enega prepoznal."

"Res? Koga?"

"Tistega, ki me je zasliševal."

"Ampak saj ga nisi videl."

"Drži. Toda prepoznal sem njegov glas. To mi dolgo časa ni dalo miru. Ko me je spraševal, je skušal prikriti svoj običajni način govora. Zdaj v to sploh ne dvomim. Nekaj dni pred napadom, me je obiskal v Študentu in se zanimal zate. In ko sem zadnjič srečal Krajnca, je ta potrdil moje slutnje. Malopridnež te je iskal tudi v klubu. Izdajal se je za tvojega prijatelja. Krajnc mu je nič hudega slu-teč povedal, kje živiš, kako je ime tvoji puncici in meni. Zato so se nas tako sistematično lotili."

"Kdo je ta nepridiprav?"

"Martin Vlah."

"Vlah?"

"Ga poznaš?"

"Nisem ga še srečal. Ampak Nataša mi je povedala, da jo je pred časom klical Martin Vlah in se zanimal zame. Ko sem se vrnil v Ljubljano, sem poklical domov in tudi mama mi je rekla, da me je iskal neki Vlah."

"Madonca! Najprej Ljubljana, potem Kranj, zdaj pa še Ptuj. Ni dvoma. To je ista banda!"

"Le kaj hočejo od mene?"

"Kdo ve. Najbrž nič dobrega. Morda gre za maščevanje."

"Ne poznam nikogar, ki bi me tako sovražil."

"Kako da ne?! *Viktor, Jovo, Mirč ... (1)* Cel spisek jih je."

"Hm. Prav imaš. Samo ne vem, kaj dela mečevalec zraven."

"Mogoče ga je kdo najel."

"V Sloveniji poznam vse mečevalce, toda nobeden ni tako dober, kot praviš, da je ta."

"Ne vem," je odgovoril Lino. Čez čas je vprašal: "Kaj bova ukrenila?"

"Jutri obiščem Natašo. Moram jo pomiriti, čeprav sem prepričan, da je varna in da si v Kranj ne bodo več drznili."

Robert je vstal in se napotil k vratom.

"Potem bom odšel na Ptuj."

"Ne brez mene!" je bil odločen Lino. "Ne dovolim ti, da se sam spopadeš z njimi."

Robert ga je prijel za rame in dejal: "Hvaležen sem ti za skrb, ampak to je moj boj."

"Niti slučajno. Tudi jaz moram poravnati svoje račune."

Lino ga je prepričeval tako dolgo, dokler Robert ni popustil.

"Dobro," je sklenil Robert, "ostani v Ljubljani, pokličem te s Ptuja."

"Raje bi šel kar s teboj."

"K Nataši?"

"Okej, okej. Samo obljubi, da ne boš sam pos-

(1) Osebe iz romana *Karate bojevnik 1: Beli galeb*.

kušal obračunati z njimi."

"Velja. Pojutrišnjem pridi na Ptuj."

Lino je zadovoljno prikimal.

Zdaj se bo vse uredilo, je pomislil. Samo da se je Robert vrnil.

25.

Prebudila se je sredi noči. Ni vedela, ali sanja ali res počiva v Robertovem objemu.

Zazrla se je v njegov speči obraz. Da, bil je on, princ njenih sanj. Njegove sproščene poteze so izžarevale mir, ki je napolnjeval sobico, v kateri sta ležala.

Spomin na minuli večer se je vrnil kot rahla sapica, ki je prerasla v tornado. Prišel je tiho in nepričakovano. Poljubil jo je na čelo, na usta, jo privil k sebi in jo znova poljubljal po obrazu. Pričela je neustavljivo jokati. Jokala je zaradi strahu, ki ga je preživljala, zaradi nevarnosti, v kateri se je znašla, zaradi občutka nemoči. Jokala je tudi zaradi samote, prazne postelje, njegovih dotikov, ki so ostali potem, ko je odšel, pa tudi, ker jo je razumevajoče potrepljal, ko je govorila neumnosti in zato, ker ga tako dolgo ni bilo. Potrebovala ga je kot

sonce in zrak, kot hrano. Življenje brez njega se ji je zdelo nesmiselno. Bil je njena pot v raj.

Božal jo je po laseh, jo tolažil. Drhtela je. Njegove besede so polagoma pregnale vse skrbi tega sveta. Začutila je olajšanje. Spreletel jo je val ugodja. Ljubezen jo je napolnila, kot napolni deževnica presušeni studenec. Prinesla ji je počitek od utrujenosti, upanje v obupu, novi val moči, radosti.

Na misel ji je prišla stara japonska pesem.

*Z veseljem
v revni gorski koči
bom prebivala,
šivala, predla,
zemljo obdelovala
in v mrzlem gorskem potoku prala,
če bova le živela skupaj.*

Tako je čutila tudi ona.

"Želim si te," je komaj slišno dahnila. "Pridi!"

Odnoslo ju je v njeno sobo. Omahnila sta na kup odej in razmetanega perila. Trgala sta kose oblek drug z drugega, se sestradano predala ljubezni. Svet je zanju prenehal obstajati. Čas se je ustavil. Nekje daleč v nespoznavni točki veselja je plavala njuna zavest. Utripala sta v večnem akordu ljubezni, v edini resničnosti veselja.

Spomin na njuno združitev je zdaj, ko ga je opa-

zovala sredi noči, v njej prižgal novo strast. Zagorela je kot plamen, kot živa bakla, ki je ni bilo moč pogasiti z vodo. Takšen ogenj se je potešil edino z ognjem.

Smuknila je pod odejo ter se brez zadržkov prepustila domišljiji in najbolj skritim željam.

Robert se je predramil zavoljo prijetnih občutkov sredi svojega rajskega vrta. Neka čudežna toplota se je širila po njegovem telesu.

Z enim samim gibom je odgrnil odejo. Zagledal je Natašo, kako se sklanja nadenj. Pomirjeno je spustil glavo na blazino in se predal njenim spretnim rokam in rdečim ustnicam, ki so ga prekrile s poljubi.

Zajeli so ga modri koncentrični krogi. Kri v njegovih žilah je zavrela. Zaprasketale so iskre. Zažarelo je sonce, ki je spremenilo noč v bleščeč dan.

Nataša je začutila njegovo vznemirjenje, ki se je bližalo vrhuncu. Prenehala ga je dražiti. Ko se je nekoliko umiril, je sedla nanj. Najprej se je gibala počasi, potem pa vse hitreje.

Robertove zenice so se v temi samodejno razširile. Že samo bežen pogled na Natašo ga je spravljal iz uma. Dolgi rjavi kodri so ji v valovih padali čez ramena. Prijel jo je za prsi. Božal je njene vitke noge. Prijel jo je za pas in lovil njen ritem.

Kmalu sta izgubila vso razsodnost. Padel je ber-

linski zid. Zrušile so se pregrade, ki so v ujetništvu držale njun primarni nagon.

Potem pa je v najvišji točki naslade eksplodiralo sonce. Iskre so poletele v neskončnost vesolja. Ostal je samo občutek poniranja.

Nataša je omahnila na Roberta.

26.

Sestra Fiora je naslonila glavo na okno hitrega vlaka.

Pokrajina je švigala mimo kot za stavo.

Ni je zanimala.

Niso je zanimala polja, gozdovi, hiše, niti ljudje, ki so na postajah vstopali in izstopali. Tudi njihovi pogledi, ki so boljčali v mlado nuno, je niso motili. Njene misli so bile drugje. Pri očetu, ki ga je že drugič zadel infarkt in je ležal v rimski bolnišnici. Zdravnik mu je rekel, da uživa preveč začinjeno in mastno hrano.

"In testenine! Omejiti jih morate na minimum."

"*Ma, signor dottore, sono Italiano! (1)* Ne morem živeti brez testenin."

"Z njimi pa tudi ne. Hrana vas bo spravila v prezgodnji grob."

(1) Ampak, gospod doktor, jaz sem Italijan!

Zdravnik se ni motil. Njen oče je bil nepoboljšljiv gurman, in če bo nadaljeval v tej smeri, ne bo daleč prišel. Jezila se je na očeta, ker je bil neodgovoren do sebe in do tistih, ki so ga imeli radi. V zadnjem času je življenje zanjo postalo sveto. Zato je tudi zapustila samostan Santa Lucia, ker so ji rekli, da je njen oče v smrtni nevarnosti in da jo potrebuje.

Toda redovniške halje ni slekla.

"Takoj ko mu bo bolje, se vrnem," je obljubila materi prednici.

"Nikar ne hiti, otrok moj. Živi te potrebujejo bolj kot mrtvi."

Sestra Fiora je vedela, da opatinja misli na Marka Sordija, na ljubega Marka, zaradi katerega Fiora ni imela počitka ne podnevi, ne ponoči, ne v gorečih molitvah, ne v postu.

In ravno zavoljo Marka se je znašla na vlaku, ki je peljal v Slovenijo. Če bi ji kdo pred odhodom iz samostana dejal, da bo odpotovala v drugo državo, bi mislila, da se mu je zmešalo. Toda skrivnostne so Gospodove poti.

Mama ji je v bolnišnici izročila pismo.

"Od Bruna je."

Fiora ga ni hotela vzeti. Sedaj ni bila več Julija Bianchi. Preteklost je bila pokopana. Zato je odšla v Santa Lucio.

Toda mama je vztrajala in Fiora je naposled le odprla kuverto.

Bruno je pisal:

"Cara mia! (1)

V želji, da te odrešim krivde, ki si si jo naložila, ti sporočam, da je Robert Resnik tisti, ki je odgovoren za Markovo smrt. To je razvidno iz Markovega poslovnega sporočila: 'Žal mi je, ni mi uspelo!' Resnik je slovenski karateist, ki ga je premagal v finalih na univerziadi. Marko ni prenesel sramote, zato si je vzel življenje.

S Frankom bova poiskala tega Resnika. Plačal bo za Marka! Oko za oko, zob za zob! Mar biblija ne uči tako?!

Zato, draga Julija, vrni se domov! Ne trpinči se po nepotrebnem. Bog razume in odpušča, a odpustiti si moraš tudi sama."

"Ne!" je kriknila Fiora. "To ni res!"

Mama jo je začudeno pogledala.

"Ne," se je zdrznila Fiora, "takoj moram v Slovenijo!"

(1) *Draga moja.*

27.

"Stoj!"

Iz avta so planili trije neznanci.

"Ali si ti Robert Resnik?"

Robert je prikimal. Takoj mu je bilo jasno, kdo so. Čakali so ga pred njegovim blokom v Ciril - Metodovem drevoredu. Naposled so se le srečali.

Dva sta nemudoma planila nadenj, tretji je ostal zadaj.

Robert je spustil potovalko. Pravkar je z opoldanskim vlakom prispel iz Kranja. Mar ga bodo napadli kar sredi belega dne? Pred pričami? Očitno so jim živci čisto popustili.

Giani je sprožil svojo dolgo nogo v mae geri, toda Robert je s polkrožnim blokom *harai uke* odbil njegov napad. Gianija je zaneslo.

Robert je odskočil in se dvakrat zasukal okrog svoje osi. Veliki kitajski strateg Sun Cu bi bil zadovoljen. Dosegel je pozicijo, v kateri nasprotnik

ni mogel izkoristiti svoje številčne premoči. Postavil se je tako, da je imel pred seboj drugega napadalca. Za njim se je opotekel prvi. Čisto zadaj se je nahajal tretji, ki pa ni kazal znakov, da se želi vmešati.

Robert je spoznal, da ima opravka vsaj z dvema ekspertoma karateja. Torej se ne sme obotavljati. Poleg tega so napadalci dajali vtis neizprosности. Več kot očitno je bilo, da jim ni do pogovora.

Robert bi se lahko zaklel, da jih še nikoli v življenju ni srečal. Le kaj so imeli proti njemu, da so se ga tako vroče lotili? Toda zdaj ni bil čas za razmišljanje. Moral je ukrepati.

Bruno ga je napadel s serijo ročnih udarcev, nato pa obstal.

Za tega capina bo treba najti boljšo taktiko, je pomislil Bruno. Preveč zlahka mi parira.

Bruno je postopoma krajšal razdaljo do nasprotnika. Približati se mu je želel do točke, ko bi lahko z drsečim korakom *juri ašijem* vskočil vanj in ga onespobil z ročnim džako zukijem.

Toda Robert je bil hitrejši. S skokom *suri aši* in z udarcem prve roke je prestregel Brunovo namero.

Robert je tokrat prvič v praksi uporabil znanje iz kjušodžica. Bruna je z *nakadaka ipon ken* členkom udaril v džintai točko *uto*, ki se nahaja med očesoma v korenu nosu. Bruno je tako naglo izgu-

bil zavest, da ni utegnil niti krikniti.

Robert je skrbno izbral vitalno točko. Odločil se je za takšno, ki povzroči samo nezavest ali ohromelost. Pazil je, da ne bi po pomoti udaril v katero od smrtonosnih točk. Tega si nikakor ne bi mogel oprostiti, kajti trdno je sklenil, da smrtonosnih udarcev ne bo nikoli uporabil. Toda moral jih je poznati, da se jim je lahko izognil.

Ko je Giani po Brunovem knockoutu prišel k sebi, je navalil s serijo krožnih brc mavaši gerijev. Toda njegovi udarci so bili netočni in počasni.

Robert ni okleval. S *seikenom*, prvima dvema členkoma pesti, je treščil Gianija v prsno kost, v točko, ki se imenuje *taču*.

Tudi Giani je zdrsnil na tla. To je bil drugi knockout, ki ga je Robert tega dne dosegel z večino kjušodžicu.

Nato je Robert zakoračil proti Franku. Šele sedaj je opazil, da le-ta v desni roki drži boken.

Mali nindža! je spreletelo Roberta. *Mečevalec!*

Franko je dvignil meč in zavzel borbeni položaj čudan no kamae. Vrh meča je držal v višini srca.

"Nič ti ne bom naredil," je glasno dejal Robert. "Samo vedeti hočem, zakaj ste me napadli."

Zazdelo se mu je, da ga mečevalec ne razume. Potem je zaslišal besede v italijanščini.

"Assasino! (1) Ti si ubil mojega brata, Marka

(1) *Morilec.*

Sordija!"

Robert je za silo obvladal italijanski jezik. V srednji šoli se ga je učil dve leti.

"Marka Sordija?!" se je začudil Robert. "Bojim se, da gre za pomoto. Nikoli še nisem slišal zanj."

Franko mu je z nestrpnostjo povedal, kdo je bil Marko Sordi, kako je umrl in da je prepričan, da je Robert odgovoren za njegovo smrt.

"To je nesmisel!" se je branil Robert. "Tvoj brat je moral imeti še kakšen drug razlog za svoje dejanje. Veliko karateistov izgubi na tatamiju, ampak zato ne naredijo samomora."

"Ti si kriv!" je zavpil Franko. "Nič drugega me ne zanima!"

Italijan je dvignil meč, Robert se je umaknil nazaj.

Toda Franko ni napadel. Rekel je: "Slišal sem da si mečevalec. Ali imaš boken?"

"Da, zgoraj v stanovanju."

"Pojdi ga iskat!"

"Želiš da se spopadeva z meči? Duel?"

"Hočem *šinken šobu*, dvoboj na življenje in smrt!"

Franko se je celo sam zdrznil ob svojih besedah. Demon maščevanja je spregovoril. Zver je zapustila kletko. Franko ni imel ne moči ne volje, da bi se še držal na vajetih. Toda če je hotel biti iskren do samega sebe, potem si je moral priznati, da ni vedel, ali je ta dvoboj želel zaradi Marka ali

zato, da se kot mečevalec preizkusi v resničnem spopadu. Kakor koli že, oba razloga sta se mu zdeli dovolj dobra, da izpelje svojo namero do konca.

"Nič ne bo iz tega. Pogledj naokrog!" mu je velel Robert.

Franko je videl ljudi, ki so prišli na balkone. Tudi na pločniku se je že zbrala skupina radovednežev.

"Policija bo v petih minutah tukaj," je dejal Robert.

"Si časten mož, Robert Resnik? Ali si strahopetna žaba?"

Robert je pokazal na Bruna in Gianija in rekel: "Tu leži tvoj odgovor."

"Potem mi povej, kje se lahko dobiva, da rešiva najin spor."

"V Ljudskem vrtu."

"Jutri?"

"Navsezgodaj, ob šestih. Počakal te bom ob ribniku. Šla bova v gozd, kjer naju ne bo nihče motil."

"Kaj bo z njima?" je vprašal Franko. Mislil je na Bruna in Gianija. "Če bosta ostala tu, ju bo prišla policija. Potem ne bo nič z dvobojem, kajti tudi mene bodo poiskali. Ali pa je to tvoj načrt?"

Robert se je sklonil h Gianiju in mu s *kacu*, metodo akupresure, vrnil zavest. Isto je storil z Brunom.

"Zdaj pa pojdite!" jim je velel.

Franko se je še zadnjič obrnil k Robertu. Resnik je bil povsem drugačen, kot si ga je predstavljal. Njegova dejanja so ga presenečala. Njegovo borilno mojstrstvo je bilo vrhunsko, neobičajno, skoraj nestvarno. Upal je le, da je Resnik tudi v mečevanju tako dober.

"Moram ti povedati, da sem trikratni svetovni prvak v kendu."

"Jutrišnji dvoboj ne bo podoben kendu," je odvrnil Robert.

Franko se je strinjal. Športni boj s šinajem je bil nekaj povsem drugega kot borba z lesenimi meči. Mečevalec v športnem oklepu si je lahko privoščil napake, v realnem duelu z bokenom pa je bil vsak udarec usoden. Čeprav se jutri ne bosta borila s katano, je bil leseni meč prav tako smrtonosen kot samurajska sablja. Kodžira v dvoboju z Musašijem ni rešila niti njegova stodvajset centimetrov dolga *dai katana*, ki ji je pravil "*motika za sušenje*". Samuraji so do tedaj verjeli, da ti daljši meč zagotovi zmago. V nadmoč katane nad bokenom pa sploh nihče ni dvomil. Toda Musašijev leseni meč je dokazal nasprotno, ko je Kodžiru razbil lobanjo.

Robertova pripomba je Franku dala vedeti, da ni zgolj navaden športni borec. To ga je razveselilo. Morda je končno naletel na dostojnega nasprotnika.

"Še vedno si lahko premisliš glede dvoboja," je

polglasno dejal Robert. "Tvoje maščevanje ne bo obudilo Marka."

"Se bom pa vsaj veliko bolje počutil," je bil odločen Franko in se vprašal, ali je iz Resnika spregovoril strah. Zato je v slovo zabrusil: "Glej, da se jutri prikažeš!"

"Brez skrbi," je odvrnil Robert. "Že zaradi Nataše in Lina bom prišel!"

Franko je razumel namig. Tudi Resnik je želel poravnati račune. Odlično! To mu je povsem ustrezalo. Padle so težke in odločilne besede. Umika ni bilo več.

28.

"Julija?!"

Sestra Fiora je stopila mimo zaprepadenega Bruna, ki je odprl vrata hotelske sobe.

Franka je kar dvignilo iz naslonjača. Ni mogel verjeti svojim očem.

"Julija, kako si oblečena?!"

"Zaobljubila sem se Gospodu."

Franko jo je prijel za roko.

"Sedi, Julija, sedi!" ji je velel.

"Ne, hvala. Raje bom stala."

"Kako si nas našla?" je vprašal Bruno, ki ga je Julijina prisotnost spravljala v zadrego.

"Tvoje pismo," mu je odgovorila in ga privlekla na dan.

Preko italijanske karate zveze je kontaktirala s slovensko zvezo in dobila Robertov naslov. Na Ptuju se je nastanila v hotelu Super Li. V recepciji se je pozanimala za tri Italijane. Ker so spremenili

imena in prikrivali svojo narodnost s tem, da je pred drugimi govoril samo Giani v slovenščini, jih je odkrila šele potem, ko je receptorju podala njihov natančen opis. Toda vsega tega jim ni namerala razlagati.

"Julija, vesel sem, da te vidim, ampak zakaj si nas poiskala?" je hotel vedeti Franko.

"Da vas odvrnem od največje napake v življenju. Ne smete pogubiti svoje nesmrtno duše. Jaz sem se pregrešila bolj kot kdor koli drug, zato mi verjemite."

"O čem govoriš? Niti besedice ne razumem," je bil zmeden Franko.

"O Robertu Resniku. On ni ničesar kriv. Jaz sem odgovorna za Markovo smrt."

"Kakšna neumnost je to?"

Franko je pogledal Bruna, ki je skomignil z rameni.

"Marko si je vzel življenje zaradi mene," je z grenkobo v glasu izjavila sestra Fiora, "ker sem se mu izneverila."

Franko ni mogel skriti vznemirjenosti ob njenih besedah.

"Hudiča, kaj blebetaš?!" je planil.

"Zapustila sem ga, ko me je najbolj potreboval. Na faksu mu ni šlo. Izključili so ga, ker ni mogel dokončati drugega letnika."

"Neumnost! Marko je bil pred diplomo!"

"Ne, ni res. Nameraval je povedati očetu in te-

bi, ampak bal se je vajinega razočaranja. Zato je odlašal. Zmaga na univerziadi mu je res veliko pomenila, vendar Resnika ne moreš kriviti za to. Če ga ne bi premagal on, bi ga pa kdo drug."

Franko je dolgo časa molčal.

"Ampak zakaj, Julija? Zakaj?!" je naposled le vprašal.

"Zakaj sem ga zapustila?"

Franko je prikimal. Upal je, da mu bo resnica prinesla olajšanje.

"Zaradi trenutka norosti, neprištevnosti. Misli-la sem, da sem se zaljubila v drugega."

Bruno se je potil.

"Toda motila sem se. Marka sem zmeraj ljubi-la. Še danes ga. Ko bi le lahko kaj spremenila ..."

"Kdo je bil?!" je z jezo v glasu vprašal Franko.

"Mar je to sploh važno?"

"Meni je prekleto pomembno!"

Bruno je začutil Julijin pogled. Vedel je, da ga ne bo izdala, ampak dalje ni mogel tajiti. Breme je bilo prehudo.

"Jaz sem bil," je priznal.

"Ti?!" Franku je poskočilo srce. "Ti?! Najboljši Markov prijatelj?!"

Nato je Franko z naraščajočim besom vprašal Julijo: "Je Marko vedel za vajino zvezo?"

"Da. Sama sem mu povedala. Z Brunom sva začela hoditi. Nisva želela, da bi izvedel od koga drugega."

"Kako prekleto obzirno!" je zarenčal Franko, stopil do Bruna in ga tako silovito treščil v vrh brade, da je poletel čez naslonjač in pristal na stekleni mizi, ki se je zdrobila pod njegovo težo.

"Ti, ... ti Brutus! Kako si mogel?!" je kričal Franko.

Toda Bruno se ni premaknil.

"Spravi mi to podgano izpred oči!" je velel Gianiju. "Izgini!"

Franko je bil besen tudi na Gianija. Proti njegovi volji je napadel Roberta pred blokom. S tem je na mah uničil njihovo skrbno varovano identiteto. Če bo Franko dotolkel Roberta bo moral v zapor, kajti priče ga bodo zlahka prepoznale. Že od ponesrečenega napada na Natašo je vedel, da bodo z Gianijem same težave. Toda Bruno?! Ta izdajalec, ta potuhnjeni pes! Kako ga je mogel tako preslepiti? Z njim bo še posebej obračunal. In Julija?! Vlačuga! Zapustila je Marka. Naj bo prekleta!

"Zginite! Vsi zginite! Nikogar nočem videti! Da se mi nihče več ne prikaže!" je rohnal Franko.

"Kaj boš naredil?" je bila zaskrbljena Julija.

"Proč! Proč od mene!"

"Zapomni si, da je Resnik nedolžen. Nič mu ne smeš storiti!"

Franko je potiskal Julijo proti vratom. Potem je izrekla besede, ki jih ni želel slišati.

"Franko, vsi nosimo del odgovornosti za Markovo smrt. Vsi smo ga izdali, vsak na svoj način.

Tudi ti in tvoj oče. Preveč sta pričakovala od nje-ga. Nista mu dovolila, da bi zaživel po svoje. Mar-ko je zmeraj izpolnjeval tuje želje in tuja pričako-vanja. Zanj in za njegova hotenja ni bilo prostora. Spreglej resnico, Franko. Resnica te bo odrešila. Ko boš spoznal svoje zmote, pa si ne pozabi od-pustiti. Odpuščanje je ljubezen do samega sebe in do Boga. Jaz tega dolgo časa nisem razumela."

Franko je z otožnim glasom dejal: "Prosim te, Julija, pusti me samega."

Sestra Fiora ga je pogledala v oči in odšla.

* * *

Frankov svet se je podiral.

Skrbno izdelana podoba o njegovem bratu se je rušila.

Vse je prišlo tako nepričakovano, tako izne-nada.

Vsaka beseda, ki jo je izrekla Julija, ga je žgala kot razbeljeno železo, položeno na gnojno rano. In bolj ko se je poglobljajal, skušal razumeti, bolj ga je bolelo.

Počutil se je ogoljufanega, prevaranega. Svet se mu je zdel pokvarjen, črviv. Življenje se je vrte-

lo v začaranem krogu. Izhoda ni bilo; ne zgoraj, ne spodaj, ne levo, ne desno. Nikamor ni mogel ubežati. Priklenjen je bil z verigami Zemlje.

In pogrešal je brata. Zdaj si je želel njegove družbe bolj kot kdaj koli prej. Želel je nadoknaditi vse izgubljene trenutke, ki jih je nepovratno odplaval tok časa.

Nenadoma ga je iz omotične brezizhodnosti predramil potres, ki je zajel njegovo telo. Bilo je, kakor da v hitrem vlaku drvi po makadamu. Stisnil je zobe. Potres je postajal neznosen. Zbal se je, da se bo zdaj zdaj razletel, da bo meso zapustilo kosti in da se bo raztelesil.

Tedaj pa je bilo v trenutku vsega konec. Kot iz katapulte je poletel pod strop sobe, kjer je ostal v lebdečem stanju. Ozrl se je nazaj in videl svoje telo, kako leži na tleh hotelske sobe. Ob misli, da bi se vrnil vanj, ga je spreletel občutek odpora. Obrnil se je proč.

V daljavi je uzrl zvezdo in ji sledil.

Prebijal se je skozi bodljikav gozd. Trnje se mu je zabadalo v meso, toda ni odnehal. Neka neustavljiva sila ga je gnala naprej. Hodil je po blatnem močvirju, polnem vsakovrstne golazni. Komarji in pijavke so mu sesali kri.

Na koncu je prispel do porušenega mesta. Tam ga je čakala prelepa zlatolaska v prosojni tančici. Nekaj angelskega je bilo v njej. Pomahala mu je, naj ji sledi.

Šla sta čez kamniti most, ki se je tresel in stokal s človeškimi glasovi. Z leve in z desne je zijal prepad, ki mu ni bilo konca. Franku se je zvrtilo. Zavedel se je, da če naredi samo en napačen korak, bo pogubljen za zmeraj.

Tedaj je nehote opazil nekaj, kar mu je ustavilo utrip srca. Noge njegove lepe vodnice se niso dotikale tal. Ves se je naježil. Zlatolaska je lebdela pol metra visoko in neslišno drsela skozi zrak. Čeprav se je sprva zgrozil, mu je nekaj govorilo, naj ji sledi. In res. Varno sta prišla čez.

Kmalu sta se znašla pred starim dvigalom, kakršna so uporabljali v rudnikih premoga. Stopila sta vanj. Dvigalo je zaškripalo in kovinska konstrukcija se je zamajala. Toda tokrat ga ni bilo strah. Zaupal je zlatolaski z angelskim obrazom.

Dvigalo se je najprej premikalo počasi, potem pa naenkrat šinilo s svetlobno hitrostjo. Opazil je, da se vzdigujeta ne samo nad zemljo, ampak tudi nad oblake, luno, sonce in nad zvezde. Odnoslo ju je višje, kot je kdaj koli mislil, da je sploh mogoče.

Čez čas je spoznal, da je prispel v nebeške višave, do samih vrat raja. Zlatolaska jih je odrinila in skozi je posijala svetloba, tisočkrat močnejša od dnevne luči.

Franko si je zastrl oči.

"Če želiš vstopiti, potem odloži meč," je rekla zlatolaska.

Franko je šele sedaj opazil, da za pasom nosi

katano.

Kako je to možno? Zakaj je nisem že prej videl? V gozdu in v močvirju bi mi prav prišla.

"Odloži meč!" mu je znova velela zlatolaska.

"Franko! Franko!"

Glas je prišel z leve.

Zagledal je mladega samuraja divjega videza. V njem je takoj prepoznal svoj idol, svojega vodnika, Mijamoto Musašija. Nesmrtni mečevalec je bil star nekaj čez petindvajset let in na vrhuncu moči.

"Franko, čaka naju nedokončano delo."

Franko Sordi se ni mogel upreti pozivu. Stopil je k Musašiju. Slavni mečevalec se mu je nasmehnil in ga potrepljal po ramenu.

Franko je sedaj natančno vedel, kaj mora storiti.

29.

Robert se je nahajal v meditativnem položaju *zazen*.

Bil je vznemirjen in njegove misli so drvele z nadzvočno hitrostjo.

Znašel se je v brezizhodni situaciji. Potisnjen je bil ob steno. Proti svoji volji se bo moral spopasti z nekom, ki ga sploh ni poznal. In ta mladi Italijan ga je krivil za smrt svojega brata. Kako je bilo to mogoče?! Zakaj ravno njega, ki nikomur ni želel nič žalega? Vse to je bilo tako nesmiselno, brez pomena. Vzeti nekomu življenje zato, da bi kdo dosegel notranji mir. To je bilo pošastno!

In vendar Robert ni mogel obsojati Italijana. Razumel je njegovo bolečino, njegovo izgubo, frustracijo in zmedenost. Nekdo je moral biti kriv. In ker ljudje redko kdaj iščejo odgovornost pri sebi, je potrebno najti krivca drugje.

Kaj pa, če je res bil kriv? Kaj če si je Marko Sordi vzel življenje zaradi njega? Ta misel se mu je zajedla kot rakasta rana. Če ji bo dovolil, da se razraste, ga bo do jutra povsem uničila.

Ne. O tem bom premišljeval kasneje, si je dejal. Zdaj se moram osredotočiti na šinken šobu, na dvoboj zoper najboljšega mečevalca na svetu.

Mu bo kos? Je že pripravljen na takšno preizkušnjo? Tega ni vedel. Kdo danes sploh še računa z duelom na življenje in smrt? Res, šel je skozi test harageja, toda tisto je bilo nekaj drugega. Čeprav je bil test nevaren, je zaupal senseju. Nekje v podzavesti si je mislil, da ga Šioda le ne bi poškodoval. Toda kdo ve, lahko se je motil in mu je že takrat pretila smrt.

Roberta so napadli novi dvomi. Sensej je rekel, da lahko dober mečevalec zazna nasprotnikovo moč in spretnost. To naj bi mu omogočil haragej. Poskušal se je spomniti, kaj je začutil ob pogledu na Sordija z mečem v roki. Ali ga lahko premaga? Glede tega si ni bil na jasnem. Je to pomenilo, da še ni pripravljen za resni spopad?

Nenadoma je poskočil, kajti v levem ušesu je zaslišal prodoren sensejev glas: *"Ne boj se jutrišnjega dne. Zaupaj svojemu samurajskemu čutu. Tvoje telo in zavest sta postala eno. Videl boš ognjeno puščico, kako se ti bliža. Vedi, da nevarnost prihaja nadte. Haragej ti bo pomagal. Zanesi se nanj!"*

"Toda ne pozabi na bistvo boja," ga je opomnil sensej. "Z nasprotnikom moraš postati eno. Tvoj duh se mora stopiti z njegovim. Tvoja zavest o tebi, tvoj ego, mora izginiti. Staliti se mora kot sneg na soncu, izginiti kot tema, ki se umakne svetlobi, kajti ego je tema, je noč, ki ti prikriva resnični pogled, vidik, obsijan z lučjo, pogled svetlobe."

Sensejeve besede so ga nekoliko pomirile. Ni se več upiral dvomom, ki so ga mučili. Vedel je, da bodo najhitreje izginili, če se jim bo prepustil. Vse to so bile samo stresne misli, ki so se napajale iz njegovega strahu.

Videl je vrtince energij, ki so plesali v divjem ritmu, v meglici, v neki čudni svobodi in neredu. To je bil primarni kaos, nedefinirani potencial, iz katerega je vse nastalo. Počasi so se začeli oblikovati prvi liki. Najprej krog. Znotraj njega dve solzi, bela in črna, jin in jang. Krog energij se je vrtel v smeri urnega kazalca. V črnem polju se je pojavila ženska, v belem pa moški. Robert je sprevidel, da je to začetek življenja, izvor radosti, kreacija veselja. Preplaval ga je mir, prežet s simfonijo tišine.

Vanj se je prikradel občutek izčrpanosti spričo intenzivne meditacije. Nehote se je spomnil besed iz Bhagavadgite: *"Duša, ki se giblje v svetu čutov in ohranja te čute v soglasju ..., najde mir in počitek."*

Odločil se je, da obnovi moč s serijo *kanjijev*, položajev rok, ki se jih je naučil od Šiode. Indijci

tem držam prstov pravijo *mudre*. Znanje o mudrah temelji na subtilni zaznavi energij, ki prihajajo iz vesolja in se prek vrhov prstov kanalizirajo v telesu.

Poučeni razlagajo, da je vsak prst povezan z enim od petih elementov. Tako je palec povezan z elementom ognja, kazalec z zrakom, sredinec z etrom, prstanec z zemljo in mezinec z vodo. Ti elementi vplivajo na nemoteno delovanje notranjih organov, vendar niso omejeni samo na telesne aktivnosti. Njihovo ravnovesje vpliva na vse nivoje našega bitja, na telesno, etrsko, astralno, mentalno in duhovno raven.

Poleg tega je vsak element povezan še s planeti in z vesoljem. V naši galaksiji se element vode veže na Luno in Merkur, zemlja na Zemljo in Saturn, eter na Venero, zrak na Jupiter in Uran, ogenj pa na Sonce in Mars.

Robert je začel z *gijan mudro* ali položajem modrosti. Pritisnil je vrhove palca in kazalca, ostale prste pa iztegnil in razširil. Ta mudra deluje zoper duhovno napetost in dezorientiranost. Prečiščuje misli in povečuje sposobnost koncentracije. Veliki modreci, kot Buda, Mahavira, Vivekanada in drugi, so pogosto upodobljeni v položaju *gijan mudre*.

Nato je izvedel še pet kanji drž, in sicer *pran mudro* ali položaj življenja, *šank mudro* ali položaj za moč mišic, *apan mudro* ali energetsko držo, *pri-*

tva mudro ali položaj zemlje in zadnjo, *kronsko* mudro, ki je s stiskom vrhov prstov povezala vse elemente. Robert je vsako mudro držal po petnajst minut.

Na koncu seanse je bil kot prerojen. Okopal in osvežil se je v kozmični energiji. Zdaj je bil pripravljen tudi za najtežje preizkušnje. Odločitev o tem, ali bo živel ali ne, je prepustil kozmosu in ritmom vesolja.

* * *

"Ne moreš si misliti, kako mi je žal, da sem zamudil," je tarnal Lino.

Z Robertom sta bila v kuhinji in pravkar je izvedel za razplet dogodkov.

"Res bi rad videl, kako si knockoutiral tista dva Italijana. Kjušodžicu je prava stvar, kajne?"

"Da, zelo je učinkovit."

Lino se je lotil vegetarijanskih specialitet, ki jih je pripravila Robertova mama.

Po večerji je vprašal: "Torej se boš res boril s Sordijem?"

"Nimam izbire."

"Seveda jo imaš. Prijavi ga policiji. Zdaj veš,

kdo je. Z Natašo bova pričala zoper njega in njegova pajdaša. Gotovo bodo izgnani iz Slovenije, morda celo končajo pod ključem."

"S tem se ne bi nič rešilo. Zapor Sordija ne bi spametoval. Maščevanje je trdovratna reč. Ko človeka enkrat zagrabi, ga zlepa ne izpusti več."

"Vseeno. Dajva, pokličiva policijo."

"Ne, to ni moj način. Jaz imam rad čiste račune. Če kdo misli, da mu kaj dolgujem, potem sem mu na voljo."

"Tvoje stališče ni preveč zdravo. Na nenaraven način ti bo skrajšalo življenjsko črto. Razmisli!"

Toda Robert se ni dal prepričati. Lina je od skrbi začela boleti glava. Dobro je vedel, kako nevaren nasprotnik je italijanski mečevalec.

30.

Ljudski vrt, 6.00.

*Ribnik, jutranja rosa,
otožna vrba
med lokvanji in mahom.*

"Veš, k ribniku zelo rad prihajam. Še posebej zjutraj, ko ni nikogar," je dejal Robert svojemu temnopoltemu prijatelju. Na klopi ob vodi sta čakala na Franka in šinken šobu. "Prisluhnem tišini, tu in tam se oglasi kakšna žaba, in vedno pomislim na Baša."

"Japonskega pesnika?"

Robert je Linu že pripovedoval o njem.

"Da. Napisal je haiku, ki razkriva vesoljno skrivnost."

"Res? To pa moram slišati!"

Robert je rekel:

*"Furuike ja
kavazu tobikomu
mizu no oto."*

"Krasno," je nejevoljno pripomnil Lino. "Mi jo zdaj še prevedeš, prosim, da ne bom v nevednosti umrl?"

Robert se je nasmehnil in dejal:

*"Stari ribnik ...
žaba vskoči
– štrbunk!"*

"In to je ta velika resnica?"

Lino ni mogel prikriti razočaranja.

"Če ji znaš prisluhni, potem je."

Lino je nazadovoljno odkimal in rekel: "Meni nič ne pove."

"Ko je učitelj zena vprašal Baša, kaj je resnica, ki je obstajala pred našim svetom dualnosti, je pesnik videl žabo, kako skače v ribnik in zaslišal zvok vode, ki je prekinila tišino. Japonci v tem haiku prepoznavajo izvor življenja."

"Ali zato, ker je življenje prišlo iz vode?"

"Ne, tukaj ni mišljena evolucija. Gre bolj za to, da je skok žabe za Japonce tako pomemben dogodek, kot Adamov izgon iz raja, kajti v njem se zrcali resnica, ki odkriva skrivnost stvarjenja."

"Še vedno ne razumem."

"Tišina starega ribnika obstaja izven časovnega okvira, razteza se v vesoljno neskončnost, zvok vode pa je mehurček na tej reki tišine. Ta mistična atmosfera izvira iz odsotnosti misli, od transcende-
dence vzroka in posledice."

"Se mi že svita. Torej gre za občutenje, ki ga doživiš ob pesmi."

"Da, za nekaj takega. Čeprav je haiku mnogo več kot samo poezija. Haiku je čisti zen. Zena pa ne moreš intelektualno razložiti ali čustveno dojeti, kajti zen presega ozke intelektualne in emocionalne okvire. Zen je bolj meditativna, mistična izkušnja, ki pomaga duši pri osvobajanju od zemeljskih spon."

Lino je zadovoljno prikimal.

"Robert, še vedno mi ni jasno, kako se lahko pogovarjaš z mano o poeziji in zenu, ko veš, da se boš čez nekaj trenutkov moral spopasti na življenje in smrt. Jaz bi bil sila nervozen, ti pa si tako miren ..."

"Tudi to je zen."

"Kako?"

"Neki redovnik zena se je sprehajal po gozdu. Nenadoma sta ga napadla dva tигра. Poskušal jima je uiti, vendar je padel po skalovju. Ujel se je za korenino in obvisel nad prepadom. Tигра sta krožila nad njim, renčala, pod njim pa je zijalo kamnito brezno. Da je bila njegova zagata še večja, je prišla miš in začela glodati korenino, za katero se je dr-

žal. In veš, kaj je storil?"

"Kaj?"

"Zagledal je rdečo jagodo in vzkliknil: 'Kako čudovito, kako veličastno!'"

"Torej se mu je utrgalo?"

"Ne, sploh ne."

"Kaj pa?"

"Njegovo opažanje je bil čisti zen."

"Se pravi, ko se nahajaš v smrtni nevarnosti in občutiš mir, to je potem zen?"

"Ne. Ko si v smrtni nevarnosti in si sposoben zaznati lepoto življenja, to je zen," je bil potrpežljiv Robert. "Vendar se na te lepote ne vežeš. Občuduješ jih, obenem se zavedaš, da bodo obstajale tudi potem, ko te ne bo več. S tem se priključiš nesmrtnemu toku življenja."

Lino se je zamislil. Robert je vstal in se pretegnil.

"Ampak motiš se, če misliš, da me nič ne skrbi. Samo norca ni strah," je dejal Robert. "Toda bolj kot zase, me skrbi za Sordija. Njegova duša je zšla. Jeza mu je zameglila razum. To je lahko pogubno za oba."

Robertov obraz se je nenadoma zmračil. Lino je uzrl Franka, ki se jima je bližal.

"*Bona sera, signori,*" (1) je pozdravil Italijan.

Lino se je zdrznil. Takšen je torej človek, ki ga

(1) *Dobro jutro, gospoda.*

je preganjal v snu, mu povzročal nočne more. Zdaj ga je prvič videl brez krinke. Ne, ne sme ga predolgo gledati v oči. Lahko je uročen.

"Gremo?" je vprašal Sordi.

Robert je prikimal in rekel: "Mislil sem, da bo sta tvoja prijatelja prišla zraven," je dejal Robert. "Zato sem dovolil Linu, da me spremlja. Če te njegova prisotnost moti, bo odšel."

"Ne, lahko ostane. Moja kolega sta se morala vrniti domov."

"Upam, da nista imela kakšnih posledic zaradi včerajšnjega spopada."

"Nikakor. Odpotovala sta iz drugih razlogov."

S tem je bil pogovor končan.

Mala povorka se je napotila v gozd. Prvi je hodil Robert, za njim je šel Franko, zadnji je bil Lino. Šli so po stari, zapuščeni trim stezi, mimo prve jase, čez lesen mostiček in po potki do druge jase.

"Teren ni ravno idealen," je pripomnil Franko.

Jasa je bila zelo majhna. Bolj je predstavljala križišče različnih gozdnih poti kot čistino sredi dreves.

"Dvoboj lahko tudi preloživa, če želiš," mu je dejal Robert.

"Ne, ne. Bo že v redu."

Franko je čutil prisotnost Musašijevega duha. Z njim ob sebi je bil nepremagljiv. Z Robertom se mora boriti danes, zdaj in tukaj. Musaši in Marko

to pričakujeta od njega. Izvlekel je boken, ki ga je zavil v hotelsko rjuho.

Tudi Robert je prijel za meč. Njegov boken je bil bolj vitek od Frankovega.

"Si ne boš premislil?" ga je še zadnjič vprašal Robert.

"Nikoli. Naj se dvoboj začne!"

Franko se je postavil v džodan no kame, držo, v kateri je meč dvignil nad glavo.

Marko, napočil je najin trenutek! je v sebi rekel Franko. *Obljubim ti, da bo pesjan umiral počasni in v agoniji.*

Obidžakasu to ju koto, je zaslišal Musašija.

Franko je vedel, kaj to pomeni. Prestrašiti mora nasprotnika. Taktika je izvirala iz Musašijeve vojne doktrine *hejho*, kjer je pisalo, da je sovražnika moč zastrašiti že z zunanjim videzom, z zelo dolgim mečem ali z glasom. Franko je to tehniko zelo rad uporabljal. To je bila tista moč, za katero je Lino mislil, da je sajmendžicu. Vendar je bila mnogo bolj preprosta od črne magije, zato pa tudi bolj učinkovita. Franko ji je tedaj v bežigrajskem podhodu dodal še svoje iskreno sovraštvo, kar je pogubno delovalo na Lina.

Ko je Franko vrgel pogled na Roberta, se mu je zazdelo, da ga ne bo posebej težko ustrahovati. Njegov nasprotnik je namreč nerodno stal v borbenem požaju vaki no kamae, s spuščnim bokeonom ob desni strani.

"Ei!" je kriknil Sordi in napadel.

Ker je Roberta želel mučiti, se je odločil za *kado ni savaru*. Tehnika je učila, da če zadeneš posamezne dele nasprotnikovega telesa in ga raniš, bo njegova celotna moč popustila.

Toda v trenutku zmagošlavja, je Franka spreletela strahotna bolečina. Izpustil je meč in se nagonsko prijel za roko. Robert mu je z diagonalnim udarcem zlomil dva prsta.

Franko ni mogel verjeti. Le kako si je dovolil, da ga je Resnik preslepil s tako poceni trikom?! Za videzom nebogljene miške se je skrival planinski lev.

"Zdaj lahko končava," je rekel Robert.

"Ne! Samo podcenil sem te."

Franko se je vrgel proti meču in ga med prevalom naprej *mae ukemi* pobral s tal. Zlomljena je imel samo mezinec in prstanec. Takšna malenkost ga že ne bo ustavila. Čvrsto je prijel za ročaj boke na in obnovil moč, *arata naru ni koto*.

Jaz sem Franko Sordi, si je rekel, *največji mečevalec na svetu!*

"Za Marka!" je zavpil in se pognal v nov napad.

Franko je prihajal tako silovito in neposredno, da ga je bilo skoraj nemogoče ustaviti.

Toda Robert je izvedel *micu no uke*, vbod v nasprotnikove oči. Franko je bil prisiljen parirati. Ker se je nahajal v močnem zaletu, mu je uspelo

vstopiti v nasprotnikov borbeni prostor. Z levim ramenom je udaril Roberta v prsi. Musaši je tej tehniki pravil *mi no atari* ali udarec s telesom.

Robert se je znašel na tleh. Odkotalil se je k drevesu, vendar ni utegnil vstati. Franko je že bil ob njem in zamahnil. Odločil se je za *soko o nuku*, za izbijanje dna. Musaši je učil, da ko se boriš z nasprotnikom, ki je tik pred porazom, se lahko zgodi, da je v njem še nekaj borbenega duha, ki ne priznava konec boja. Tedaj je treba z odločno akcijo zlomiti njegov duh.

In res! Izkazalo se je, da je Robertov duh še zelo aktiven, kajti izvedel je *kokoro o sasu*, vbod v srce. Franko je moral odskočiti.

Robert je pridobil čas, da je lahko vstal.

Franko ga je napadel z *en no atari*, z vseobsegajočim udarcem, ki je bil zelo blizu športnemu kendu. Z enim samim gibom ga je udaril v noge, v roke in v glavo. Tehnika je bila izvedena tako mojstrsko, tako bliskovito, da ji Robertovi refleksi niso bili kos. Zaradi udarca v roko, je izpustil boken.

Sordi ga je imel zdaj natanko tam, kjer je želel, razoroženega in nebogljenega.

Pokončaj ga! Takoj! je zaslišal odločen Musašijev glas.

Ne! Trpeti mora! se je uprl Franko. *Tako kot trpim jaz!*

Z udarcem v trebuh je Franko nameraval Roberta zrušiti na tla. Potem ga bo lahko v miru

mrcvaril dalje.

Toda Robert je naredil nekaj, česar Italijan ni pričakoval niti v sanjah. Zbežal je proti gozdu.

"Strahopetec!" je kriknil Franko.

Pognal se je za njim.

Robert je stekel okrog velikega grma. Kmalu je bil znova na jasi in še preden ga je Sordi dohitel, je že držal meč.

Franko je zaklel. Resnik ga je znova ukanil in to v največjem Musašijevem stilu.

Vedno pričakuj nepričakovano! je govoril Musaši. Sam je bil živi zgled tega pravila. Svoje sodbnike je z nepredvidljivostjo spravljal iz uma. Zmeraj je naredil tisto, česar nihče ni pričakoval. Včasih je zbežal pred enim izzivalcem, drugič se ni obotavljal spopasti niti s stotimi. O njem so govorili, da je bil tako dober, da je samo pogledal mečevalca in je že vedel, s katero tehniko ga lahko premaga. In ko ga je enkrat premagal v duhu, se mu je zdelo nesmiselno, da bi vzel še njegovo življenje. Kajti življenje je cenil nadvse.

Franko je bil besen nase.

To je že drugič, da sem se osmešil!

"Mislim, da je čas za *jocude o hansu*," je mirno dejal Robert.

Hudič pozna Knjigo petih prstanov! Spoznanje je Franka zadelo kot elektrošok. *Seveda, saj je vsak njegov gib prežet s hejhojem. Kako da tega nisem že prej spregledal. Znova in znova ga pod-*

cenjujem.

Franko je vedel, kaj pomeni *jocude o hansu* ali osvoboditi štiri roke. To je bila situacija, ko je bilo treba dvigniti roke in odnehati od zastavljenih načrtov.

"Ne," je dahnil Sordi. "Do smrti!"

Oba mečevalca sta istočasno napadla. Odjeknil je krik *kiai*, ki je paral ozračje. Franko je prvič začutil Robertovo resnično moč in veščino. To ga je za trenutek zmedlo. Umaknil se je na stran.

Presneto! je zaklel v sebi. *Ta boj moram nemudoma končati. Kensej, pomagaj mi! Zdaj!*

Franko je izvedel največjo Musašijevo specilko, *omote dai go no šidai* ali povratni udarec. Zamah z bokenom je šel od spodaj diagonalno proti nasprotnikovi glavi in se vrnil po isti liniji nazaj.

Franko se je v tej tehniki povsem spojil z Musašijevim duhom. Tokrat ni bil več samo Franko Sordi, šampion kenda, ampak inkarnirani Kensej, Svetnik meča.

Roberta je zalila kri. Udarec mu je prebil arkado in zasekal dolgo rano na čelu. Kri mu je butnila na oči ter ga zaslepila.

Robert je pokleknil.

Musaši, napočil je moj trenutek! si je dejal Italijan. *Maščevanje Franka Sordija!*

Visoko je dvignil meč za *kiri oroši*, za poslednji in usodni udarec.

"Ne!" se je vmešal Lino in stekel proti Italijanu.

Toda bil je predaleč, da bi lahko pravočano posredoval.

Robert, Robert ...

Klic je prihajal iz največjih globin njegove duše in pripadal senseju Šiodi. *Spomni se na šesti čut. Z očesom svojega uma lahko slišiš neslišno in vidiš nevidno. Zaupaj harageju!*

V zadnjem delčku sekunde se je Robert zakotalil na stran. Sordijev udarec je končal v prazno.

Robert je šinil kvišku in zamahnil. Italijan je boleče kriknil. Zgrudil se je na tla. Imel je zlomljeno ključnico.

"Ne, ne, ne ... To ne more biti res," je zastokal Franko.

Robert ga je premagal na enak način, kot je to počel Musaši, ko ni hotel ubiti svojih nasprotnikov.

Franko je uvidel, da je bil preveč zaletav, preveč prepričan v zmago. Sla po maščevanju ga je povsem zaslepila. In prvič v življenju, ko mečevanje ni bilo igra, kar si je vedno želel, mu je spodletelo. Izneveril se je Marku, pa tudi Musašiju.

"Pokončaj me!" je velel Robertu. "Ti si največji mečevalec pod soncem. Takšnega kot si ti, še nikoli nisem srečal. Ubij me!"

"Se boš tako zlahka vdal?"

"Premagal si me, mar ti to ne zadostuje? Me moraš mučiti?"

"Ne. Rad bi ti povedal, da tvoj boj še ni končan. Jaz nisem noben morilec. Nočem tvojega življenja."

"Ampak rekla sva *šinken šobu*, do smrti."

"To si dejal ti. Jaz nočem ničesar od tebe."

Franko je bil zmeden. Naposled je izdaval: "Nočem več živeti."

"Ves čas si bil svoj največji sovražnik," je odvrnil Robert. "Mar ne veš, da junak lahko premaga na tisoče nasprotnikov, toda največji zmagovalec je tisti, ki premaga sebe?"

Franka je zajel vihar čustev. Preplavila sta ga razočaranje in nemoč. Visel je nad prepadom. Ni vedel, kaj naj stori.

"Življenje je največji dar, ki smo ga prejeli," je nadaljeval Robert, "in ti bi ga kar tako zavrnel?"

"Življenje brez časti je ničvredno," je retorično odgovoril Franko. "Samuraj mora umreti!"

Je bil to bušido ali so to bile besede njegovega očeta?

Prvi je zmagovalec, vsi ostali so poraženci! je govoril Fabio Sordi svojima sinovoma.

Bušido pa je zahteval, da si poraženec vzame življenje. Je Marko zato umrl? Ali je bil to glavni razlog? Je imela Julija prav, ko je rekla, da sta mu z očetom vsilila svoj način življenja, svoje prepričanje, da sta zatrla njegovo bit in ga pahnila v brezizhodno situacijo? So bili res vsi odogovorni za Markovo smrt: on, oče, Julija, Bruno?! In Res-

nik, je bil on najmanj kriv?! Franko se je bal pogledati resnici v oči. Kajti če je to držalo, potem je bilo njegovo breme strahotno, nevzdržno, potem si ni zaslužil, da še živi.

"Boriš se v Musašijevem stilu, vendar ne spoštuješ življenja," je dejal Robert. "Zakaj?"

Ampak Musaši mu je velel: '*Ubij! Pokončaj sovražnika!*'

Vizija mladega samuraja je bila jasna. Kaj pa stari, zreli, modri Musaši, tisti, ki so mu pravili Kensej, Svetnik meča, tisti, ki je pred koncem življenja napisal Knjigo petih prstanov, bi tudi on rekel: '*Ubij?!*'

"Visoko dvignjen meč je pekel, pred katerim drhtiš v strahu, pojdi naprej in dežela blaženih bo tvoja," je Franko citiral Kenseja. "Musaši pravi, da smrt pelje v raj. Musaši se izreka za smrt."

"Ne. Musaši pravi: 'Ne boj se živeti. Ne boj se izzivov, ki ti jih prinaša veter življenja. Pogumno se soočaj z njimi.' To je njegova misel," je dejal Robert. "Veliki mojster karateja Šošin Nagamine je rekel: 'V mladosti sem mislil, da je napad najboljša obramba, potem pa sem spoznal, kaj pomeni imeti veliko srce.' Potreben je *buši no nasake*. Samuraj mora gojiti nežnost v srcu, če ne, postane *bussa*, grobijan. Grobost pa vodi v samouničenje."

Franko je molčal.

"Ti si izjemen poznavalec Kensejevega bojevanja," je nadaljeval Robert, "vendar nočeš prizna-

ti, da je bil Musaši proti sepuku. Če poznaš njegovo življenjsko pot, potem veš, da je imel svoja pravila, svoj kodeks, ki ni bil vedno v skladu z bušidom. Spoštovanje življenja, ki je bilo za bušido nesprejemljivo, je bilo eno od njegovih temeljnih pravil."

Franko je moral priznati, da Resnik govori resnico.

"Če bi si moral človek za vsako napako vzeti življenje, ne bi nikoli dosegel modrosti," je povzel Robert. "Pot k popolnosti pelje preko številnih čeri. Pogosto pademo, se obtolčemo, a vedno se je treba pobrati in nadaljevati pot."

Franko se je globoko v sebi strinjal z Resnikom, toda besede razuma so ga težko dosegle. Srce ga je vodilo po stezi obupa v dolino duhov in prikazni, ki se jih ni mogel otresti.

Pred očmi so se mu zvrstili Marko, Julija, Bruno, Giani, oče in Musaši. Vsak se ga je usodno dotaknil in vsak je nekaj pričakoval od njega. Marko je želel ljubezen in pozornost, Julija je govorila o odpuščanju, Bruno je hotel prikriti svojo krivdo, oče je želel zmage in uspeha, Giani in Musaši pa sta zahtevala maščevanje. Kako naj zadovolji vse? Kako naj jim ustreže? Za nekatere želje je bilo prepozno, za druge ni našel moči.

In sredi vseh likov je stal Resnik, božansko dovršen, nepremagljiv borec, ki ga je poskušal iztrgati iz rok samouničenja. Vsaka njegova beseda,

vsako njegovo dejanje je bilo prežeto z neko nezemeljsko skladnostjo. Bil je tako popoln, da se je zdel nestvaren. Bil je utelešenje zen bojevnika. Med dvobojem se je stopil s Frankom in ga potolkel z njegovim orožjem, z Musašijem. Ali pa je bil Resnik Musaši? Pravi Musaši? Tisti, obsijan z lučjo modrosti, tisti, ki je spoznal skrivnost zvezd in postal *tacudžin*, popolno človeško bitje? Dokler Franko ni srečal Resnika, ni vedel, da takšni mojstri še živijo. Ali bi lahko tudi sam postal *tacudžin*? To je bil vsekakor velik izziv. Toda, ali je zanj imel dovolj moči? Ga je življenje sploh še vezalo na ta svet?

"V vsakem od nas se nahajata Vran in Galeb," je rekel Robert. "Prvi je izdajalec vsega, kar je plemenito, drugi je njegov dobri in pošteni brat. Poznaš zgodbo?"

Franko je odkimal in Robert je začel pripovedovati. Ko je končal, so Italijanu privrele solze. Zgodba o dveh bratih, samurajih, ki sta šla vsak svojo pot, se ga je dotaknila na čudežen način. Razumel je, da sta brata kljub temu, da sta bila različna kot dan in noč, tvorila nekakšno nepojmljivo celoto, jin – jang in krog je sklenjen. Črno v belem in belo v črnem.

Toda kaj je to pomenilo zanj? Je v tem sploh tičal kakšen smisel?

Prevzel ga je občutek, da se izgublja. V glavi se mu je zvrtilo. Zaprl je oči v upanju, da mu bo

bolje, toda vrtiljak je ponorel. Pričelo ga je nositi, vrtinčiti. Pritisk je postajal nevzdržen. Zavest ga je komaj še dohajala. Na najvišji točki omotice, bolečine in besnenja je vse naenkrat potihnilo, obmirovalo.

Tema. Mir. Tišina. Brez oči in brez giba je nepremično lebdel v črnini noči.

Kriki, blagi, oddaljeni, komaj slišni. Nemi kriki mrtvih ust iz tisočerih ugaslih grl.

Dim, megla, smrad po žveplu in trohnobi.

Trganje. Drhtenje v notranjosti.

Velika črna vrana.

To je bilo prvo, kar je videl. Sedela mu je na prsih in kljuvala v krvavo rano, zaradi katere bi moral biti mrtev. Ali je bil mrtev? Ne. Še vedno je čutil, videl, slišal. Morda je bila smrt takšna? Mogoče je bila samo boleče nadaljevanje življenja, ki je teklo v neskončnost.

Odginal je vrano in sedel. Bil je večer. Okrog njega se je valil dim. Ob sebi je zagledal truplo. Na levi je bilo še eno, na desni pa še dve.

Vstal je. Nahajal se je na griču. Trije posušeni hrasti so vili svoje gole veje v črno nebo.

Vrane. Trop mrkih vran je brskal po mrličih. Med negibnimi telesi so ležali meči, kopja in muškete. Bojno polje! Da, na tem griču je divjala neusmiljena bitka, ki se je odvijala do poslednjega diha.

Šel je med mrliče in odganjal vrane, te gnusne

mrhovinarje. Posmehljivo, a hkrati grozeče, so mu odgovarjale s krakanjem in se za njegovim hrbtom vračale k mrtvim telesom.

Svet, ki se je ponujal njegovemu pogledu, je bil puščava senc, brez ene same sapice življenja. Zemlja je bila suha, razpokana in ognjene barve. Neda-leč od griča je bilo krvavordeče morje, ki je izginjalo v temnooranžnem obzorju.

Ozrl se je proti griču. Na vrhu je stal mogočen črni križ. Ampak prej ga tam še ni bilo!

Križ je oživel. Vrane so poletele v noč. Še poslednji posmeh mrhovinarjev?

Z nelagodnostjo se je odpravil dalje. Mrtvi svet, ki ga je obdajal, mu ni ničesar ponujal. Kamor koli je pogledal, vsepovsod je bilo enako, tiho, mračno, negibno. Ali bo sploh kam prišel? Je bilo možno zapustiti to mrtvilo? Smerokazov ni bilo. Kako naj najde pravo pot?

Nad morjem je uzrl belo piko.

Galeb.

Nežno, kakor da bi jadral, je drsel čez obzorje. Njegovi kriki so bili kot pesem, ki je dramila dušo. Krožil je nad Frankom, kakor da bi ga vabil, naj mu sledi.

Franko je ubogal. Šel je za galebom.

Pred njima se je začelo daniti. Na horizontu je vzhajalo sonce. Franka se je polotilo vznemirjenje. Že se je bal, da nikoli več ne bo uzrl svetlobe, zdaj pa je bil priča rojstvu novega dne. Zanj ni bilo lep-

šega prizora.

Pričela sta se vzpenjati na hrib. Ob vsakem koraku je začutil vedno večjo radost.

Še malo! si je prigovarjal. Slutil je, da je pred njim nekaj lepega, nekaj veličastnega.

Prispel je na vrh in očaran obstal. Pred njim je bila zelena, sončna dolina, polna radosti, smeha in življenja. Njena moč in lepota sta bili nezemeljski. Hvaležno je pogledal galeba. Snežnobeli kralj morskih višav mu je pomahal s krili in se spustil v dolino.

Franko je doumel, da je bila to zanj poslednja preizkušnja, zadnja odločitev, tista dokončna, v kateri je moral izbrati med življenjem in smrtjo, med Galebom in Vranom. Ali bo poraženec in se prepustil črni roki smrti ali se bo vzdignil na krilih življenja in nadaljeval tam, kjer Marku ni uspelo.

Odgovor, ki ga je dobil skozi vizijo, je bil jasen. Prinesel mu je preporod in olajšanje. Dvignil je roke proti nebu in na ves glas zavpil: "Kamome! Široi kamome!" (1)

Robert in Lino sta mu pomagala, da se je postavil na noge.

(1) *Beli galeb.*

Spremna beseda:

ROMAN O BORILNIH VEŠČINAH

Roman o borilnih veščinah ima dolgo in plodno tradicijo, čeprav je v književnosti slabo raziskan in pomanjkljivo obravnavan. Zgodbe, ki se jih loteva ta zvrst, so stare več kot 2000 let. Prvi romani so se pojavili v 14. stoletju na Kitajskem. Vendar Kitajci za romane niso imeli posebnega književnega termina, temveč so zanj uporabljali oznake drugih literarnih zvrsti. Kljub temu v prvi skupini romanov, pri kitajskih delih o kung fuju, najdemo veliko sorodnosti z evropskim viteškim romanom, ki je nastal v 13. stoletju. To je še posebej razvidno v junaškem etosu, ki je osnovno vodilo protagonistov. Viteške romane so razvijali in negovali tudi Japonci v zgodbah o samurajih. Na razvoj sodobnega romana o borilnih veščinah pa je najbolj vplivala filmska industrija in druge književne smeri.

Razvoj svetovnega romana o borilnih veščinah delimo na tri faze:

1. *Roman o kung fuju.*
2. *Roman o samurajih.*
3. *Sodobni roman o borilnih veščinah.*

Posebno obravnavo ima tudi nacionalni roman:

4. *Slovenski roman o borilnih veščinah.*

1. SVET JUNAKOV IN BORILNIH VEŠČIN

Junakom v svetovni mitologiji pripada posebno mesto. Ko se človeštvo, ali posameznik, znajde v težavah, je junak tista luč, ki kaže pot na svetlo stran življenja. Pri tem ni pomembno, ali so junaki resnične osebe ali so plod domišljije. Poznamo mitološke, zgodovinske, literarne, filmske junake. Junake krasijo številne lepe lastnosti: so pogumni, zvesti, močni, pametni, ljubeči, prijazni, kratka takšni, kot si sami želimo biti.

Junaki se pojavljajo tudi v *borilnih veščinah*. In kaj so borilne veščine? So sredstvo fizičnega, psihičnega in duhovnega razvoja. Borilne veščine so sistemi metod vadbe telesa in duha z namenom učinkovitega bojevanja. Ločimo *goloroke* in *oborožene* načine borbe. Beseda se izvorno pojavlja kot *martial arts*, kar pomeni »*umetnost bojevanja*«. Izraz martial izhaja od rimskega boga vojne

Marsa. Naziv martial arts se je prvič pojavil v 15. stoletju v Evropi. Borilne veščine so tesno povezane z razvojem in preživetjem človeštva na vseh koncih sveta. Danes se vadijo v *rekreativne, samo-obrambne in tekmovalne namene*.

V borilnih veščinah so junaki izredno pomembni. To so mojstri, ki posedujejo zavirljivo stopnjo izurjenosti in moči, ki jih postavlja za svetli vzor. Najprej so se junaki borilnih veščin pojavili v kitajskih romanih o kung fuju, nato pa še v japonskih zgodbah o samurajih. V sodobnosti je največji ideal predstavljal filmski igralec in mojster **Bruce Lee**. Za seboj je potegnil celotno filmsko industrijo, ki se je začela ukvarjati z borilnimi veščinami kot s posebno *žanrovsko zvrstjo*. Filmi so imeli velik vpliv tudi na razvoj sodobnega romana o borilnih veščinah.

2. ROMAN O KUNG FUJU

Kitajski roman o borilni veščini kung fu se imenuje *vuksija*. Izraz vuksija pomeni »bojevnik, junak«, lahko pa ga prevedemo tudi kot »**junak borilnih veščin**«. Zlog *vu* ponazarja »bojevniški«, »vojaški« ali celo »oborožen«, medtem ko *ksija* pomeni »časten«, »viteški« in »junaški« ali »junak«. Mojster borilnih veščin, ki sledi pravilom

ksija, se imenuje *ksijake*, »sledilec ksija«, ali *jo-uksija*, »potujoči ksija«. Junaki vuksije so ponavadi zavezani pravilom *viteštva*, ki od njih zahteva, da varujejo šibke in revne ter popravljajo storjene krivice. Zaradi tega kitajski heroji ne služijo gospodarjem, pripadnikom vrhnjih družbenih krogov, kajti sami izhajajo iz nižjih, revnejših slojev. Vuksije se borijo proti zatiralcem, zavzemajo se za pravičnost, nemalokdaj pa z dobrimi deli iščejo odrešitev za grešna dejanja iz preteklosti. Kitajsko izročilo ksije včasih pride v nasprotje z bojovniškim kodeksom drugih dežel, kot je na primer japonski bušido, kodeks samurajev, ali viteštvo srednjeveških evropskih vitezov ali celo kodeks revorverašev z ameriškega divjega zahoda.

Na prve zapise o vuksijah naletimo med leti 300 – 200 pred našim štetjem. Takrat jih prvi omenja filozof **Han Fej**, ko v svoji knjigi *Han Fejzi* navaja, da so bili pripadniki enega od petih družbenih slojev v t. i. Obdobju pomladi in jeseni (771 – 476 pred n. š.). Oče kitajskega zgodovinarja **Sima Čijan** jih v delu *Zapisi velikega zgodovinarja* omenja v povezavi z Džuan Džujevim atentatom na kralja Liaoa iz Vuja.

2.1 Značilnosti romanov o kung fuju

Večina zgodb se dogaja v starodavni in srednjeveški Kitajski. Nekateri romani so realistični,

drugi imajo primesi *fantastike*. Borilne veščine so obvezni element in protagonisti morajo znati kung fu. Mojstri obvladajo *vu šu*, *či gong*, *orožja* in *akupunkturo*. *Ljubezen* in romantični zapleti so stalnica romanov. Protagoniste spremljajo mlade lepotice, ki se na koncu kot v pravljici združijo s svojim izbrancem in živijo srečno do konca dni. Junaki so pogosto srečajo z raznimi zarotami, ki jih morajo preprečiti. Heroji se v zgodbah ravnajo po viteškem kodeksu ksija, ki je podoben mitu o Robinu Hoodu. Tako kot je bil Robin Hood odpadnik, so tudi vuksije pogosto izobčenci, ki se borijo za pravico. Čast in pravičnost sta osnovni vodili junakov. Vlada je prikazana kot pokvarjena, njeni zakoni ne delujejo v dobrobit ljudstva. *Džiang*, v prevodu »*reke in jezera*«, je družbeno okolje pripadnikov borilnih veščin, v katerem se odvija zgodba. V njem se nahaja raznolika in pisana množica zanimivih posameznikov.

2.2 Zgodnja dela o kung fuju

Zgodbe o junakih ksija so stare več kot 2000 let. V času dinastije Tang (618 pred n. š. – 907 n. š.) so jouksije postali junaki legendarnih povesti, kot so *Suženj Kunlun*, *Trinajsta gospa Jing*, *Morilec Rdeči trak*, *Bradati bojevnik*. Njihova slava je rasla tudi v obdobju dinastije Song (960– 1297).

Na prve pomembne romane naletimo v obdobju

ju dinastije Ming (1368 – 1644). V 14. stoletju sta nastali dve pomembni deli, ki tvorita t. i. *Štiri velike klasične romane kitajske književnosti*. Prvi roman, z naslovom *Vodna meja*, je napisal **Ši Naj'an** (okoli 1296 – 1372). Govori o Song Džian-gu, ki je bil znan pod vzdevkom »*Varuh pravice*« in je vodil skupino 108 upornikov, ki niso želeli služiti skorumpirani vladi. **Luo Guangdžong** (ok. 1330 – 1400) pa je napisal *Romanco Treh kraljestev*, zgodovinsko kroniko o fevdalnih gospodih in njihovih podložnikih, ki so poskušali obnoviti dinastijo Han. Guangdžong je bil Naj'anov učenec. Druga dva velika klasična romana ne sodita v literaturo vuksija.

Obdobje dinastije Čing (1644 – 1912) je prineslo nov razvoj romanov o kung fuju, ki so se obogatili z *detektivsko* tematiko. Junaki ksija so začeli sodelovati s sodniki in drugimi uradniki v boju zoper kriminal. Najbolj znane so bile zgodbe o sodniku **Bao Džengu**, ki je bil resnična oseba in kitajski narodni junak. Takšne so *Bao Dženg preiskuje središče Čalk*, *Sedem junakov in pet gentlemanov*, *Bao Dženg preiskuje metuljeve sanje* itd.

Romani o kung fuju so bili izredno priljubljeni med ljudstvom. Vlada jim ni bila naklonjena, ker so ustvarjali protivladno vzdušje in pozivali k vstaji. V času dinastij Ming in Čing so oblasti romane vuksija prepovedali in zažigali, zato se je izgubilo

veliko število del. Kljub temu so preživeli in dočakali moredno ero.

2.3 Sodobni roman o kung fuju

Začetek 20. stoletja in obdobje med leti 1960 - 1980 veljata za *Zlato dobo romanov* o kung fuju. Prvi pisatelj, ki si je ustvaril sloves sodobnega klasika vuksija, je **Ksjang Kajran**, bolj znan pod vzdevkom **Pindžjang Buksiaošeng**. Njegovo glavno delo iz leta 1921 nosi naslov *Potepuški vitezi iz Džianganga* in je leta 1928 doživelo filmsko ekranizacijo. V Šanghaju je deloval še drugi ugledni avtor, **Džao Huanting**. Napisal je delo *Kronike zvestih potepuških vitezov* med leti 1923 - 1927. V 30-ih letih so se romani razširili v Peking in na sever. Najbolj so zasloveli pisatelji, ki so postali zani kot *Pet velikih mojstrov severne šole*. To so bili **Huandžu Loudžu** z romanom *Mečevalci z gore Šu*, **Baj Ju** z *Dvanajst kovancev*, **Vang Dulu** z *Železnim žerjavom*, **Dženg Džengjin** s *Kraljem orlovih krempljev* in **Džu Dženmu** z delom *Sedem nagrobnih plošč*. Posebno pozornost je požel **Vang Dulu** (1909 – 1977) s petimi knjigami *Pentalogija Železnega žerjava*, ki so izšle med leti 1938 - 1942. Po četrtem romanu iz te serije je bil leta 2000 posnet znameniti film *Prežeči tiger, skriti zmaj*, ki je obudil zanimanje za filme o kung fuju.

Ko je leta 1949 prišla na oblast kitajska komunistična partija, je prepovedala romane o kung fuju. Konec 60-ih let se je zaradi prepovedi literatura vuksija razširila na druga kitajska govoreča področja, kot sta Tajsko in Hong Kong. Slednji je bil tedaj pod angleško oblastjo. **Lijang Jušeng** in **Džin Jong** sta razširila nov pristop pisanja romanov, ki je postal znan kot »*nova šola*«. Vnesla sta nove elemente, in sicer *mistiko* ter *romanco* iz drugih kultur. Njuna dela so izhajala kot serije za časopise in magazine. Še posebej je zaslovel **Džin Jong** (rojen 1924), ki je na Zahodu bolj znan pod imenom **Luis Ča**. Med leti 1955 - 1972 je napisal 15 romanov, s katerimi je postal najbolj prodajan avtor književnosti vuksija vseh časov. Njegova dela so *Knjiga in meč*, *Kondorjeva trilogija*, *Leteča lisica z zasnežene gore*, *Juejev meč*, *Pol bogovi in pol hudiči*, *Meč umazan s kraljevsko krvjo*, *Smrtonosna skrivnost*, *Nebeški meč in zmajeva sablja* idr. Medtem so na Tajskem zasloveli pisatelji **Vo-long Šeng**, **Sima Ling**, **Džunge Čingjun**, kasneje pa še **Ksijao Ji** in **Gu Long**. Nekoliko pozneje sta se uveljavila še **Ven Ruj'an** in **Huang Ji**. Najbolj znana ženska pisateljica je **Čen Ju'huj**, ki je zaslovela z romanom *Dva junaka Tjen – Guan*. Njena značilnost je, da piše v duhu Džin Jonga.

Po letu 1980 se je začela uveljavljati nova generacija post-vuksija, v kateri najbolj izstopa **Ju**

Hua (rojen 1960). Njegova romana *Kronika trgovčeve krvi* in *Živeti* že sodita med klasike. Danes so romani o kung fuju najbolj priljubljeni v Kitajski, Tajski, Hong Kongu in Singapurju, doživljajo pa tudi vedno več prevodov v angleščino.

3. ROMAN O SAMURAJIH

Romani o samurajih se v osnovi delijo na *zgodovinske romane* in *romane o borilnih veščinah*. Pripovedujejo zgodbe o neustrašnih japonskih bojevnikih, ki so živeli po kodeksu pravil, imenovanem *bušido*. Izraz *samuraj* pomeni »tisti, ki služi«. Samuraj je brezrezervno vdan svojemu fevdalnemu gospodu, *daimju*. Zanj je brez razmišljanja pripravljen dati svoje življenje. Nasplošno je samuraj pripravljen umreti vsak trenutek, saj mu kodeks bušida zapoveduje preziranje smrti. Zato je izredno pogumen bojevnik, ki je svoje borilne veščine pripeljal do popolnosti. Za pasom nosi *katano*, samurajsko sabljo, ki simbolizira njegovo dušo. Je pripadnik vladajočega vojaškega razreda. Tisti, ki prekrši bušido, mora izvesti ritualni samomor, znan kot *hara kiri* ali *sepuko*. Samuraji so se imenovali tudi *buši dan*.

Samuraji so se pojavili v 8. stoletju. V obdobju Hejan, ko je cesarska vladavina dosegla svoj vrhu-

nec, so branili t. i. *Divji vzhod* zoper barbarsko ljudstvo Ajnu. V 12. stoletju so prerasli v vojaško elito in zavlادali deželi skozi *bakufu*, vojaško vlado, ki ji je načeljeval *šogun*. V obdobju miru, treh stoletij Tokugavinih šogunov, pa so se iz vojaške kaste prelevili v uradnike. V 19. stoletju so s t. i. Mejidži restavracijo ali 'obnovo cesarske oblasti', doživeli svoj zaton.

3.1 Značilnosti romana o samurajih

Zgodbe se v glavnem odvijajo v fevdalni Japonski. V osnovi se romani delijo na tiste, ki temeljijo na borilnih veščinah, predvsem mečevanju, in na zgodovinske romane, ki opisujejo velike samurajske bitke in posamezne vojskovodje. Kot podzvrst se pojavljajo *detektivski*, *ljubezenski*, *fantastični* romani in *trilerji*. Junaki živijo po samurajskem kodeksu bušidu. V ospredju je vazalsko - seniorski odnos med samurajem in njegovim gospodarjem. Povzdigujejo se vrline, kot so čast, pogum, zvestoba in preziranje smrti. Eden osrednjih motivov je *junaška smrt*. Glavni protagonisti so *samuraj*, *nindža*, *zenovski menih*, *zapeljiva gejša*. Kot stranski liki se pojavljajo trgovec, obrtnik in kmet.

3.2 Japonski roman o samurajih

Zgodbe o samurajih so se v ustnem izročilu pojavile v obdobju Hejan (794 – 1185). Prvi zapis zgodb datira v 12. stoletje, in sicer po letu 1120. Obsežna zbirka 31 knjig nosi naslov *Antologija zgodb preteklih dni (Kondžiki monogatari)*. Avtorstvo pripisujejo **Minamoto Takakuniju**. V njej je več kot tisoč zgob, vendar pa legende o samurajih zajemajo le manjši del pripovedi. Nato so sledila tri dela: *Zgodbe o Hogenski vstaji* (1156), *Zgodbe o Hejdži* (1159 – 1160) in znamenite *Zgodbe o Hejkah* (1180 – 1185). Te povesti so imele značaj družinskih kronik o vojaških dogodkih. Leta 1688 je **Ihara Sajkaku** (1642 – 1693) napisal pomembno delo *Zgodbe o samurajski časti (Bukekiri monogatari)*, ki vsebujejo 27 pripovedi. Tukaj je samurajska mitologija podana v izrazitejši obliki. Sajkaku velja tudi za začetnika japonskega *modernega romana*.

Zgodbe o japonskih bojevniki so položile temelj samurajski motiviki. Vendar je treba ločiti, kdaj gre za zgodovinske romane, kdaj pa za dela s tematiko borilnih veščin. Izhodiščni avtor zvrsti je brez dvoma **Ejidži Jošikava** (1892 – 1962) z delom *Musaši*, ki opisuje življenje najboljšega japonskega mečevalca Mijamoto Musašija. Roman, ki predstavlja trilogijo, je med leti 1935 - 1939 izhajal v nadaljevanjih v časopisu Asahi Šinbun. Doži-

vel je tudi več filmskih ekranizacij, med katerimi je najbolj znana trilogija režiserja Hiroši Inagakija z naslovom *Samuraj*, v kateri igra glavno vlogo znameniti Toširo Mifune. Jošikava je napisal številne romane o samurajih, kot so *Tajko*, *Nova zgodba o Hejkah*, *Šinran*, *Minamoto Joritomo* idr., vendar nobeno delo ni doseglo kvalitete in slave Musašija.

Samurajske tematike se lotevajo številni japonski avtorji. Med njimi najbolj izstopata dve deli, ki sodita v visoko književnost. Ugledni pisatelj **Jasuši Inoue** (1907 – 1991) je napisal roman *Prapor samuraja Furina Kazana* (1953). Zgodba pripoveduje o briljantnem vojaškem strategu Kanskeju, ki je v službi pri vojskovodji Šingenu Takedi. Po romanu je režiser Hiroši Inagaki leta 1969 posnel istoimenski film. Drugo delo pripada eni največjih pisateljic 20. stoletja, **Šusaku Endo** (1923 – 1996). Njen roman *Samuraj* (1980) obravnava enega prvih stikov med Vzhodom in Zahodom v 17. stoletju. Obe deli sodita med zgodovinske in leposlovne romane.

Žanrska dela o samurajih, v katerih so v ospredju borilne veščine, piše **Dale Furutani** (rojen 1946), ki sicer živi v ZDA. Njegova trilogija *Samurajeve skrivnosti: Smrt na križišču* (1998), *Ubij šoguna* (1999) in *Maščevanje palače iz žada* (2000) govori o samuraju Macujami Kazeju, ki obljubi svojemu umirajočemu gospodarju, da bo

poiskal njegovo devetletno hčer. Vidnejši avtor žanra je tudi **Takaši Macuoka** (rojen 1947). Najbolj znana sta njegova romana *Oblak puščic* (2002) in *Jesenski most* (2004).

Med mlajšimi pisatelji velja omeniti **Kejičiro Rjuja** z romanom *Meč kurtizan* (2008) in **Tošijuki Macumota** z delom *Samuraj* (2011).

3.3 Nejaponski roman o samurajih

V to skupino sodijo avtorji, ki niso japonski pisatelji, vendar obravnavajo samurajsko tematiko. Najvidnejše delo je roman **Jamesa Clavella Šogun** iz leta 1975. To zgodovinsko delo opisuje vzpon šoguna Jejasu Tokugave, doživeto skozi oči angleškega mornarja Johna Blackthorna, ki ga po brodolomu naplavi na japonsko obalo. Blackthornov lik sloni na resnični osebi, Williamu Adamsu. Blackthorn si pridobi šogunovo zaupanje, postane samuraj in dobi vzdevek Andžin, kar pomeni »navigator« ladje. Roman je postal svetovna uspešnica, po kateri so leta 1980 posneli TV nadaljevanko z igralcema Richardom Chamberlainom in Toširo Mifunejem.

John Allyn je leta 1970 opisal eno največjih zgodb o samurajih z naslovom: *Zgodba o 47. roninih*. Kasneje jo je leta 2011 v drugačni obliki ubesedil **Dimetrios C. Manolatos** v *47. roninih*.

Vedno znova so se je lotevali tudi japonski pisatelji. Posnetih je bilo več filmov. Izvorno je bila napisana leta 1706, z naslovom **Čušingura**, kot *bunraki*, igra za lutke. Avtorji so **Izumo**, **Šoraku** in **Senrju**. Opisuje resnični incident iz 18. stoletja, ko so zvesti samuraji maščevali smrt svojega gospodarja, vendar so na koncu morali po šogunovem ukazu storiti sepuko, ritualni samomor.

William Morel je avtor dveh romanov o mladem samuraju, mojstru mečevanja Tonomoriju pod naslovom *Daimjo* (1983) in *Daimjeva osvojitve* (1985). Še eno odlično žanrovsko delo je leta 1986 prispeval **Douglass Bailey**: *Šimabara*.

Za ljubitelje Clavellovega Šoguna je **Michael R. Zomber** leta 2009 napisal roman *Šogun Jemicu: Vojna in ljubezen v 17. stoletju Tokugavove Japonske*. **Shane Jiraiya Cummings** je leta 2011 prispeval dva krajša romana o prigodah jamabušija **Kajdena** (*Nindža v megli* in *Zmaj v dimu*). V novejšo generacijo pisateljev sodijo **A. M. Deaton**, **Simon Alexander Collier**, **Robert Reade**, **Phil Davison**, **David Walters**, **Rhian Hunt**, **Luke O'Hara** idr. K samurajski motiviki so določeni avtorji dodali novo podzvrst. **Kaura Joh Rowland** je prispevala *detektivsko zvrst* o preiskovalcu **Sannu Ičiru**, **I. J. Parker** pa o detektivu **Akitado**, *ljubezenski roman* je dala **Gail Cukijama**, *triler* sta napisala **George MacBeath** in **Ned Green-**

wod, *fantastiko* pa je dodal **Benjamin Martin**.

3.4 Mladinski roman o samurajih

Mladinski roman je izredno pester in bogat. Zelo cenjena avtorica je **Lian Hern**, ki je v letih med 2002 in 2004 zaslovela s trilogijo *Saga o Otorijih*. Mladi Takeo Otori, kateremu pravijo tudi orientalski Harry Potter, se je najprej izuril v smrtonosni veščini nindžica in magije, potem pa se je moral dokazati še kot samurajski vojskovodja. Saga je kasneje dobila še dve nadaljevanji: *Heronov bridki jok* (2006) in *Široka nebeška mreža* (2007). Veliko ime si je ustvaril **Chris Bradford** s serijo osmih romanov *Mladi samuraj* (2008–2012). Glavni junak Jack Fletcher se v Japonski 17. stoletja uri za bojavnika. Opazno je tudi delo **Carrie Asai**, ki je med leti 2003 - 2004 napisala šest romanov o mladem dekletu Heaven Kogo z naslovom *Samurajsko dekle*. Posneli so že TV serijo, ki je v hipu osvojila srca mladih. Med vidnejše avtorje sodijo še **Erik C. Haugaard**, **Jon Scieszka** in **Lensey Namioka**.

4. SODOBNI ROMAN O BORILNIH VEŠČINAH

Na oblikovanje sodobnega romana o borilnih veščinah so v veliki meri vplivali *hoolywoodski filmi* in *druge književne smeri*, predvsem pa receptura *bestsellerjev* oz. »prodajnih uspešnic«. Medtem ko so bili romani o kung fuju in samurajih krajevno omejeni na Kitajsko in Japonsko, je globalizacija, ki jo je prinesel internet, razširila dogajanje na ves svet. Tudi borilne veščine niso več omejene samo na kung fu in samurajsko mečevanje, ampak se pojavlja cela paleta različnih veščin.

4.1 Značilnosti sodobnega romana o borilnih veščinah

Zgodbe se po večini dogajajo v sodobnosti, v drugi polovici 20. stoletja in začetku 21. stoletja, na vseh koncih sveta. Junake ne vodijo zmeraj plemeniti, požrtvovalni motivi, ampak imajo tudi osebne napake, so polni dvomov in občutkov krivde. Poglavitna oblika je *akcijski triler*, prisotni pa so tudi elementi *fantastike*, *grozljivke*, *detektivke*, *erotike* in *športnega romana*.

4.2 Sodobni roman o borilnih veščinah

Utemeljitelj zvrsti je **Eric Van Lustbader** (rojen 1946). Zaslovel je s serijo šestih romanov o nindži Nicholasu Linnearu, ki so se zvrstili med leti 1980 - 1995. Knjige nosijo naslove *Nindža*, *Miko*, *Beli nindža*, *Kajšo*, *Plavajoče mesto* in *Druga koža*. Romani so akcijski trilerji s pridihom erotike. To formulo je uspešno uporabil še v drugih delih. V *Džianu* (1986) in *Šanu* (1998) mojster borilnih veščin, Jack Marock, poskuša izpolniti očetovo željo, vendar se znajde v mednaroni zaroti in se spopade s smrtonosnim nasprotnikom, lastnim bratom Ničirenom. Druga dela so še *Črno srce* (1983), *Nula* (1987), *Francoski poljub* (1989), *Črno rezilo* (1993), *Umetnost ubija* (2002), idr. Lustbader je med leti 1977 - 1997 zasnoval tudi *fantastično* serijo petih romanov *Bojevnik sončnega zahoda*. Zanimiv je podatek, da je Robert Ludlum, znameniti avtor uspešnic o Jasonu Borneu, dovolil Lustbaderju, da nadaljuje zgodbe o njegovem junaku. Do leta 2012 jih je Lustbader napisal že sedem.

Na Japonskem so že pred Lustbaderjem pisali romane o *nindžah*, in to zelo kvalitetne. **Futaro Jamada** je avtor *Zapisov koga-ryu nindžica* iz leta 1958, po katerem so posneli tudi film. **Rjotaro Šiba** je leta 1959 napisal *Grad Ovis*, za katerega je

prejel japonsko literarno nagrado Naoki. **Tomojoši Murajama** je med leti 1962 - 1971 zasnoval serijo petih romanov *Šinobi* o legendarnem, zgodovinskem nindži Işikavi Goemonu. Po knjigah so posneli tudi uspešno TV serijo. V letih 1984 - 1985 je **Tecu Jano** napisal serijo petih romanov z naslovom *Kamuijevo bodalo*. Na žalost so omenjena dela dolgo časa ostala znana samo znotraj Japonske in so šele v začetku 21. stoletja dobila angleške prevode, zato niso vplivala na oblikovanje žanra.

Od ne-japonskih avtorjev so se s tematiko nindž ukvarjali še **Piers Anthony**, **Brett Wallace**, **Derek Finnegan**, **Robert Asprin**, vendar bolj v obliki »lahke« *beletristike*. Šele Lustbader je bil tisti, ki je dvignil nivo zvrsti in mu predpisal standarde. Kot zanimivost velja omeniti, da so se nindže pojavile leta 1964 tudi v romanu **Iana Fleminga** o tajnem agentu *007 Jamesu Bondu* pod naslovom *Živiš samo dvakrat*. Kvaliteten roman je leta 1985 napisal znani mojster nindžica, **Stephen K. Hayes**: *Tulku: Zgodba o sodobnem nindži*, v katerem sta mladi Ken Odate in njegov mojster Kozo Macutani na sledi nindža morilcu.

Leta 1979 je izšel *Šibumi* avtorja **Rodneyja Williama Whitakerja**, znanega kot **Trevanian** (1931 – 2005). Ob izidu knjige so imeli kritiki težave, ker niso vedeli, kam bi uvrstili to delo. Zvrst romana o borilnih veščinah še ni obstajala. Roman

pripoveduje zgodbo o Nicholasu Heiju, bivšem morilcu, ki je obrnil hrbet preteklosti in kot asket začel iskati razsvetljenje, vendar je potegnjen v zaroto vohunskih služb. **Don Winslow** si je leta 2011 zamislil nadaljevanje z istim junakom pod naslovom *Satori*. Leta 2013 naj bi posneli film z Leonardom DiCapriom.

Marc Olden je napisal več izvrstnih romanov na temo kriminalk z borilnimi veščinami. Njegovi junaki se soočajo z običaji samurajev, jakuz, gejš v sodobni Japonski in po svetu. Najbolj znana dela so: *Džiri* (1982), *Dajšo* (1983), *Gajdžin* (1986), *Oni* (1987), *Meč maščevanja* (1989), *Kisaeng* (1991). Olden je začel kariero z »lažjimi« romani o borilnih veščinah in se je šele kasneje prelevil v resnejšega pisatelja. Tako je že med leti 1974 - 1975 zasnoval serijo osmih romanov o *Črnem samuraju* Robertu Sandu, ki maščuje smrt svojega senseja. Leta 1986 je izšel roman **Nicka Christiana** z naslovom *Ronin*, ki je solidno žanrsko delo.

Richard La Plante je med leti 1992 - 1997 napisal serijo štirih trilerjev o preiskovalcu Williamu Fogertyu in njegovem pomočniku, mojstru borilnih veščin Josefu Tanaki. Naslovi romanov so *Mantis*, *Leopard*, *Blus steroidov* in *Umor z mislijo*. La Plante je v žanr prispeval tudi *fantastično* zvrst, in sicer z deloma *Tenge: Bojevnik z dušo* (1988) in *Tenge: Smrtonosni udarec* (1990).

Barry Eisler je s svojimi deli dosegel izjemno slavo. Nekateri ga imajo za Lustbaderjevega naslednika. Zaslovel je z dvema serijama akcijskih trilerjev. Prvo je zasnoval med leti 2002 - 2011 ter obsega sedem romanov o bivšem vojaku Jacku Rainu, ki postane plačani morilec. Naslovi knjig so *Dež*, *Težki dež*, *Nevihhta*, *Morilski dež*, *Poslednji morilec*, *Rekvijem za morilca* in *Navezanost*. Druga serija dveh knjig pa govori o vojaku t. i. »črnih operacij« Benu Trevenu v romanih *Prelomnca* (2009) in *Pobegni* (2010).

Še eden kvalitetni avtor je **John Donohue** s sago o mojstru borilnih veščin Connorju Burkeu, preiskovalecu umorov in vojaškem svetovalcu ameriških elitnih sil. Trilerji se imenujejo *Sensej* (2003), *Deši* (2006), *Tengu, gorski škrat* (2008) in *Senca Kage* (2011).

Velik prodajni uspeh je leta 2003 v Rusiji požel **Boris Akutin** z romanom o nindžah, z naslovom *Prevoz diamantov*. To je deseta knjiga v seriji dvanajstih romanov o detektivu Erastu Fandorinu v 19. stoletju cesarske Rusije. Delo je leta 2011 doživelo prevod v angleščino.

Arthur Bradley je leta 2006 napisal prvenec, ki je v hipu postal eno najboljših del žanra, *Postopek izločitve*. Zgodba v stilu Ludlumovega Bourneja in trilerjev Jamesa Pattersona govori o zaroti in poskusu atentata na predsedniškega kandidata. Glavna protagonistka tega izvrstnega akcijskega tri-

lerja sta detektiv, mojster džuda, Adam Reece, in njegov brat, odvetnik Eliot. Istega leta je **Goran Powell** zasnoval iskreno, izpovedno delo ***Zmaji: Mojstri borilnih veščin na poslednji preizkušnji***, ki pripoveduje, kako se je kot karateist v mojstrskem testu šole kjokušinkai spopadel s tridesetimi nasprotniki v posameznih zaporednih bojih.

Artur Rosenfeld je avtor dveh trilerjev o mojstru borilnih veščin in patologu, doktorju Xsenonu Pearlu v delih ***Sezona sekanja*** (2007) in ***Tihi učitelj*** (2009). V žanr je leta 2007 prispeval tudi fantastični roman ***Krokodil in žerjav: Roman o nesmrtnosti in apokalipsi***. Zgodba pripoveduje o bratu in sestri, Sanfengu in Zetjan, ki zahvaljujoč vadbi či gonga živita že 3000 let v Kitajski. Svetu grozi kataklizma, smrtonosna bolezen, ki nikomur ne prizanaša. Brat in sestra v tej apokalipsi postaneta nasprotnika.

Bryan Matheson je leta 2011 napisal ***Čoke***, športni roman o mešanih borilnih veščinah MMA. **Ka Van Vyk** je avtor dveh del o karate knockoutu z naslovom ***Sančin*** in ***Jancu*** (oba leta 2012). **Chris Parker** pa je v zvrst vnesel ***grozljivko***, in sicer z romanom ***Kyoki*** (1988).

5. SLOVENSKI ROMAN O BORILNIH VEŠČINAH

Zaenkrat je slovenski roman o borilnih veščinah še mlada zvrst in nima veliko del. Vendar se bo to v prihodnosti zagotovo spremenilo, saj se bodo te tematike lotevali tudi drugi avtorji.

5.1 Značilnosti slovenskega romana o borilnih veščinah

Slovenski roman ima trenutno značilnost *športnega romana*. Protagonisti tekmujejo in se ukvarjajo s svojimi nastopi na borišču in v ringu. Kraj dogajanja je v glavnem Slovenija. Zgodba se odvija linearno, včasih deloma retrospektivno. Junaki skozi preizkušnje osebnostno rastejo. Osebe romanov so tekmovalec, trener, lepa punca oziroma ženska, zvesti prijatelj, zagrizeni nasprotnik.

5.2 Slovenski roman o borilnih veščinah

Začetnik zvrsti slovenski roman o borilnih veščinah je **Silvester Vogrinec**. Leta 1995 je napisal *Karate bojevnik 1: Beli galeb*, zgodbo o mladem Robertu Resniku, ki pride študirat v Ljubljano. Spoprijatelji se s temnopoltim študentom Linom iz Gvineje Bissau in začne trenirati karate v ljubljani-

skem klubu. Novi krog prijateljev mu prinese prestižno delo redarja v diskoteki. Robert se zaljubi v lepo Natašo, s katero postaneta par. Stvari se zaostrijo, ko pride v spor z nasilnim trenerjem Viktorjem. Zapusti klub in si najde drugega. Na tekmovanjih njegovi stari prijatelji postanejo nasprotniki. Celó z Linom prideta navzkriž. Razplet sledi na državnem prvenstvu. Nadaljevanje z Robertom Resnikom je sledilo leta 2013 v romanu *Karate bojevník 2: Dvoboj*, v katerem se glavni protagonist sooči z maščevalno jezo najboljšega mečevalca na svetu.

V *Gladiatorju* je Silvester Vogrinec leta 2009 opisal svet kontaktnih borilnih veščin, kot so kik-boks, K1, boks in ultimate fight. Benjamin Marolt postane šampion in se zaplete z mariborskim podzemljem. Svet slave in bogastva ga povsem prevzame, zato ni več dovzeten za vodstvo trenerja Milana Prosenice. Življenje se mu zaplete tudi v ljubezni. Trenutek streznitve pride, ko izgubi najdražje, vendar pa je takrat že prepozno.

Esad Babačič je leta 2010 napisal biografijo *Trdoboječ: Zgodba o Dejanu Zavcu v dvanajstih rundah*, vendar knjiga nima značaja leposlovnega dela.

Vlado Novak

Silvester Vogrinec
KARATE BOJEVNIK 2 :
DVOBOJ

Izdala:
AKADEMIJA BOJEVNIŠKIH VEŠČIN PTUJ

Naslovnica:
Robert Vogrinec

Lektorirala:
Darinka Rojko Pičerko

Tisk:
StudioDesign d. o. o., Maribor

1. izdaja

Naklada: 200 izvodov

Cena: 18,00 €

Ptuj, 2013

Nova zgodba o karate bojevniku razkriva še več skrivnosti iz sveta borilnih veščin. Robert Resnik se kot uči deši šola v borilnih veščinah ob vznožju slapa Savice. Soočiti se mora z najboljšim mečevalcem na svetu, ki ga žene slepo maščevanje. Ali mu bo kos? To bo pokazal šinken šobu, dvoboj v duhu japonskih bojevnikov, samurajev. Tudi tokrat mu ob strani stojijo prijatelj Lino, lepa Nataša in japonski mojster Šioda.

Silvester Vogrinec je začetnik slovenske književne zvrsti roman o borilnih veščinah (Karate bojevnik 1: Beli galeb, 1995 in Gladiator, 2010).

